

E.D.

Interrogation of Sgt Major Tanaka
Chuichi of 20 special sea duty Coy
by Capt H.G. Wybrow at Rabaul
on 1st July 1946.

I am going to ask you certain
questions. You need not answer
them unless you so desire and if
you do your answers will be
taken down in writing and may
later be given in evidence.

Q. Do you remember being told
by your officers shortly after
you arrived here that it was
against the Indians' religion to
cut their hair.

A. Yes I remember that Sgt Donley
heard it was against their custom, not their religion.

Q. Was Cpl Matsuaki in your
company.

A. Yes.

Q. Were all the NCOs told this
about the Indians' hair.

A. I heard this from an indi-
vidual.

Q. Was this well known among
the Japanese of your company.

A. I could not say.

Q. Where were you in May 1945

A. At Honiara

Q. Do you remember in the
middle of May 1945 some Indians
leaving a packet of copra in
the garden overnight.

A. There was no such occasion.

田中忠一

Q. Have you ever seen a Japanese cutting an Indians beard.

A. No.

Q. Was there any other Sgt Tanaka in your Coy.

A. I was the only NCO with the name Tanaka. There was a Private named Tanaka. I was a Sgt Major in May 1945. I was promoted from Sgt on 1 March 1945.

Q. Were there two Japanese S/Cpls named Takenouchi and Nagama in your company in May 1945.

A. I am not sure what their ranks were but there were Japanese of that name there.

The Japanese officers told me it was against the Indians customs to cut their hair and beard. This was told to us after July 1943. I do not remember if all in the company were told.

田中忠一

A. S. Nishimura, interpreter of Jap legal Section do hereby certify that the above statement was made by Sgt. Mj. Tanaka Chieichi in Japanese and after same was written down was read back to him in his own language before he signed it and the translation is true and correct.

A. Nishimura

for [illegible] field
[illegible]
[illegible]

Interrogation of ^{EX "E"} Cpl Takenouchi
Yoshihito of 20 Special Sea Duty Coy
by Capt Hq. Wybran #4100 at Rabaul
on 2 July 46.

I am about to ask you certain
questions. You need not answer
them unless you wish but if you do
your answers will be taken down in
writing and may later be used in
evidence.

Q. Where were you in May 1945?

A. At Kamomiyama.

Q. Were you working on Tapioca
gardens there?

A. Yes Tapioca and sweet potatoes.

Q. What was your rank in May
1945.

A. L/Cpl.

Q. Were L/Cpl Miyama and Sgt
Tanaka working near there?

A. Yes we were working together.

Q. Were you the only person called
Takenouchi working there
then?

A. Yes I was the only one.

Q. Do you remember punishing the
Indians about May 45 for not bringing
in Tapioca?

A. I do not remember.

Q. Do you remember punishing
two Indian sentries who allowed
somebody to pull up plants overnight?

A. Yes I remember.

Q. Did Sgt ^{Major} Tanaka order you to
tie the Indians to a tree.

A. No. ^{Unsub} ¹²⁻⁷⁻⁴⁶ ¹²⁻⁷⁻⁴⁶ KJ-2内吉人

Q. How were the Indians punished?

A. I beat the Indian, one Indian, with my fist.

Q. Was Mayama present?

A. No.

Q. Was any other Japanese present?

A. There was no one else present. The place where I caught the Indian was about 100 metres away from where we were questioned.

Q. Do you remember being told that it was against the Indians' religion to cut their hair and beard?

A. I do not remember.

Q. Do you remember hearing anything concerning Indians' hair and beard?

A. I have heard that they were particularly careful of their beard.

Q. Did you ever cut an Indian's beard?

A. No.

The punishment I gave which I was referring to above was given to an Indian who stole pawpaws. I don't remember punishing any Indian sentences for allowing tobacco plants to be pulled out.

Q. Have you ever seen any Japanese cutting the Indians' hair and beard?

A. I saw Lt La Heda and Sgt Major Tanaka cutting an Indian's beard. Sgt Major Tanaka was doing it on instructions from Lt La Heda.

Q. Was this in punishment for anything?

A. I am not sure but it may have been because Sgt Major

町之内吉人

Shocking that
punish

Major

7
Tanaka reported to Lt. Sakada
that the Indian was caught stealing
paw paw while on duty as a sentry.

Q. Were there any other Japanese
present.

A. Only myself.

Q. Did you take any part in it.

A. No.

Q. Did you ever beat any Indians
a part from the time you mentioned?

A. Yes

Q. On how many occasions?

A. About two.

Q. What were the facts concerning
the first one?

A. I think it was around the middle
of October or 4, when I and a party of
about 14 or 15 Indians ^{were} returning
from work during an air
raid. The Indians walked very slowly
and I thinking of their safety told
the Indian in front to hasten his
steps and slapped him.

Q. What were the facts of the second
occasion.

A. This was around March 1944 when
I was a duty Private. An Indian
whose name I have forgotten was
going to collect food during an air
raid. I told him to take shelter and
pointed him towards the air raid
shelter but he did not come in and
crouched beneath a coconut tree.
I called at him to come into the
shelter but he said "I am quite
well here." Whereupon I went to
him and slapped him.

Should be like
12.2.44

7
K. 乙内吉人

Q. Did the Indian struggle while his
beard was being cut?

A. No he was not struggling.

竹之内 人

S. J. Nickerson, inst of Japanese Legal Section do hereby
attest that the above statement was made by Sgt. Takekoshi
Yoshito in Japanese and after same was written down in
English was read back to him in Japanese ~~and he heard it~~.
Before he signed it and the translation is true and correct.

J. Nickerson

Robert H. Bell
President
12.7.06

問 山 Interrogation of W/Opl MAYAMA Mibachi of 20 Special Water Service Coy by Capt R.L. WATTS at RABAU 2 July 1946.

Q. I am going to ask you some questions. You are not obliged to answer them, but whatever you say will be taken down in writing and may be used in evidence. Do you understand?

A. Yes.

問 山 Q. Are you W/Opl MAYAMA Mibachi?

A. Yes.

Q. What was your rank and unit during 1944 and if you were promoted when did you get it?

A. Superior Private, 20 Special Water Service Coy. I was not promoted during 1944.

Q. Was there at that time a Japanese of the same or similar name to yourself in the 20 Special Water Service Coy?

A. There was none of the same name.

Q. What is your present rank and Unit?

A. Cpl, 20 Special Water Service Coy.

Q. Where were you during the months of September, October, and November, 1944?

A. I was stationed about two and a half miles east of the KERAVAT Experiment Farm.

Q. What Pl were you with in the 20 Special Water Service Coy during Sept, Oct, and Nov 1944?

A. I belonged to 2 Pl.

Q. Who was your Pl Comd?

A. Lt SOGATA, I do not know his second.

Q. Where is he now?

A. He is now in the War Criminals Compound RABAU.

Q. What work were you doing during the months of Sept, Oct, and Nov 1944?

A. I was engaged in the cutting of timber for the sawmill and sometimes repairing roads.

Q. Who was in charge of the saw mill?

A. W.O. SAWADA, I do not know his second name.

Q. Where is he now?

A. I do not know.

Q. Were Indians working with you?

A. I was commanding thirty Indians.

Q. What work were they engaged in?

A. Cutting timber for the sawmill and sawmill work, road repair work and kitchen work.

Q. As the Commander of the thirty Indians does this mean that you gave orders to them for the carrying out of sawmill work?

A. I was only responsible for the administration, or the working parties, and W.O. SAWADA called for working parties I would send along and W.O. SAWADA would give them their orders for the day's work.

Robert L. Watts
Rabaul

13-2-46

- Q. Was it your duty to call the Indians in for roll call?
A. Every morning I was in charge of the roll call of the Indians who were under my command.
- Q. Do you know a Japanese named L/Cpl MATSUOKA?
A. I do not know L/Cpl MATSUOKA, but I know a Sgt Maj MATSUOKA.
- Q. Was he with you at the summit?
A. He was at the summit with me, he replaced me as Commander of the Indian party. I think it was in Sept 1944.
- Q. Where is he now?
A. I think he is in 3 Group Camp HABAUL at present.
- Q. Do you know an Indian Jemadar KARTAR SINGH?
A. I cannot recall that name.
- Q. Do you know an Indian Sepoy BHAG SINGH?
A. I do not remember.
- Q. Do you know an Indian Havildar KARTAR SINGH?
A. I remember Sgt Maj KARTAR SINGH.
- Q. Was Sgt Maj KARTAR SINGH in your Indian Working Party?
A. Yes he was.
- Q. Who was the Indian officer in charge of the Indian Working Party?
A. I think he was Sub Lt KARTANA SINGH.
- Q. Do you remember seeing Indians taking a hot water bath?
A. No I do not remember.
- Q. Was it a practice for Japanese to have hot water baths and Indians cold water baths?
A. Normally it was the practice but Indians were permitted to boil their own water and take a hot water bath.
- Q. Did you ever stop Indians from taking their hot water bath?
A. No.
- Q. Did the Indians suffer very much from malaria?
A. Some Indians were suffering from malaria and were allowed to do light duties.
- Q. What do you mean by light duties?
A. When they were suffering from malaria they were allowed to rest in their huts.
- Q. Was there a hospital or RAP at the summit?
A. There was not.
- Q. Did you attend the daily sick parades of the Indians?
A. Every morning during the roll call I inspected the sick parade.
- Q. Did you decide whether an Indian suffering from malaria worked or not?
A. I did.
- Q. Did you beat Indians who were under your command at the summit?
A. Yes I did.
- Q. Do you know the name of any Indian whom you beat?
A. No I cannot recall.
- Q. How many Indians did you beat?
A. Only one man.
- Charles H. H. H.*
27/1/44

Page 3

- Q. What did you beat him for?
 A. One evening about 7.30 I got a report from an Indian that there were no patients or Indians could work next day, about ten o'clock that night the same Indian came to me and reported that one Indian was missing and I asked the reason to which he answered "The missing Indian avoided work to collect vegetables during the daytime, without calling the roll the former report was done. I was angry with false report and to rebuke him I slapped him three times.
- Q. What did you hit him with?
 A. The open hand.
- Q. Do you remember saying on a sick parade "The Indians do not like to work for us so I will not allow them to rest."
 A. No, I do not remember.
- Q. Did you ever strike Sgt Maj KARTAR SINGH?
 A. No.

12/12/41

I, Navy Lt OHSOWANE Yoshio of the Japanese Legal Section, do hereby certify that the above statement was made by L/Cpl MAYAMA Mitsuichi in Japanese and after it had been written down in English was read back to him in his own language before he signed it, and the translation is a correct translation of the witness's evidence.

Charles King Lbl
12.7.41

Y. Okuwara

CASE NO. 25

PROCEEDINGS OF COURT OF ENQUIRY HELD ON 18 SEPT 45 TO ENQUIRE INTO THE CIRCUMSTANCES UNDER WHICH JAPANESE OF NO. 20 PARTY INDIAN PRISONERS OF WAR ARE ACCUSED OF RELIGIOUS INTERFERENCE WITH THE INDIAN PG. OF WAR, i.e., CUTTING THE HAIR OF SIKHS, OF OFFIC. 2D PARTY. COURT OF ENQUIRY HELD IN ACCORDANCE WITH H.Q. INDIAN TROOPS LETTER NO. NIL DATED 16 SEPTEMBER 1945 AT NISHODAI CAMP NEW BRITAIN.

WITNESS Subedar Major HARNAM SINGH 3/16 Punjab Regiment, No. 20 Party
duly sworn states

I belong to SIKH religion, for whom it is essential to keep hair as they grow naturally and it is the greatest insult to keep remove hair from the body of Sikh. Sikhs prefer death to removal of hair from their body. We were handed over to this Japanese Party (No. 20 Party Indian PG. of War) with Lieut. KUBO, as Party Commander on the eve of departure from Singapore to New Britain. Since then all the Japanese were very inquisitive and asked why we were keeping hair. always tried to explain to them that these were sacred to us. arrival at KOKORO, I being the senior SIKH officer felt it my responsibility to make it clear to the Japanese that HAIR was our sacred symbol and it should not be interfered with. I took sepoy JANG 5-11 Sikh Regiment, who was interpreter in Japanese language and L-HK. JAGIR SINGH, 3-16 Punjab Regiment, who was interpreter in English and went to the Japanese. Japanese Lieut. KUBO, 2-Lieut. (Now. Lieut) KISI, 2-Lieut. (Now. Lieut) MUKAI HATA Medical Officer of the party and Sub-Officer (Now Lieut) TAKEDA of No. 20 Party were all present there. Doctor MUKAI HATA, who could speak English acted as interpreter. I told them in details and requested them to make it clear to all their N.C.Os. and Sepoys, that KEEPING OF HAIR UN - CUT was our religious symbol, so that they may not pretend ignorance of our religious symbols anymore and interfere with it. Japanese Officers agreed to it and the next day Sub-Officer (Now. Lieut). TAKEDA, who was the adjutant of the party, informed me that all the Japanese have been informed accordingly.

The above statement has been read over to me and is correct.

Harnam Singh Subedar

(Signatures of witness),

Witness No. 2 - 11406 L-Haik JAGIR SINGH, 3/16 Punjab Regiment, duly sworn states -

I am a clerk of 3-16 Punjab Regiment and was now working as the Gardawara Griderky, as we had our Religious Book "GURU GARANTH SAHIB" with us. On arrival at Kokoro, Subadar Major HARNAM SINGH one day (exact date not remembered) ordered me to go with him to the Japanese, as interpreter in English to inform them about our Religious symbols as keeping hair, not using or even handling Tobacco. Sepoy JANG SINGH, 5-11 Sikh Regiment as also taken as Japanese interpreter. Lieut. KUBO, 2-Lt. KISHI, Sub-Officer (Now. Lieut.) TAKEDA, and Doctor MUKAI HATA Medical Officer in charge of the party were all there in the Japanese Camp. 2-Lieut. MUKAI HATA could speak and understand English well. Through him in English and Jang Singh in Japanese we clearly told them that we considered HAIR, most sacred symbol and prefer cutting of neck to cutting of hair. Moreover we do not use or even handle tobacco in any shape. The Japanese Officers on our request, also agreed to inform all their N.C.Os. and sepoy about this and promised that in future no religious interference will be made.

The above statement has been read over to me and is correct.

Harnam Singh

Sgt Maj TANAKA Chuichi states:-

1. I am Sgt Maj TANAKA Chuichi of 3 platoon, 20 special water service Coy.
2. Since Feb '45 to Aug. of the same year, I was engaging in the gardening of tapioca and sweet potato etc at Komoriyama, commanding about 20 Indians.
3. The production of food-stuffs was a vitally important problem relating to the lives of the Japanese soldiers and Indians in my platoon, in consequence, to fulfill the duty of garden production fully, it was absolutely necessary to make the Indians work hard and get as much harvest as possible. Such a warning was given to me frequently by the seniors and at the same time I myself believed so.
4. Since about April when the supply of rations was lessened throughout the whole Japanese forces, there arose an evil practice in which Indians and so on stole rice or tapioca of the platoon. Therefore I used to give warning to Indians and so on, whenever theft act was found.
5. In the morning 13 May '45, L/Cpl TAKENOUCHI, my subordinate, took to me with him two Indians by the name of BAOGA SINGH and DAN SINGH whose stealing of paw-paw was found out by him at the actual scene. When I was interrogating them about this incident, Sub Lt. TAKEDA, platoon leader, happened to come to the spot on his way to the customary inspection, to whom I reported the case. Then he investigated these Indians furthermore who confessed that they stole paw-paw and had stolen tapioca several times before that. He ordered to me, "I am afraid the evil practice of the Indians and so on might be encouraged furthermore, if they would be remained unpunished. As a warning to all, cut their mustache off." I cut off the mustache of the two Indians with scissors. At that time, L/Cpl TAKENOUCHI was engaging in farming in the near by garden.
6. I do not know at all the incident of MUNSHA SINGH in Aug. '45.

田中 忠一
TANAKA CHUICHI

I hereby certify that the above translation is true and correct.

Makawasa

*Reviewed
12-7-46*

ex J.

Cpl. TAKENOUCHI Yoshito states:-

1. since Feb '45 to Aug. of the same year, I was engaging in the farming at Komoriyama, under the command of Sgt Maj TANAKA Chuichi of 20 special water service Coy.
2. In the morning 13 May '45, when I inspected the gardens under my charge, I found out the actual scene in which DAN SINGH and BAGGA SINGH stole paw-paw.
I was cultivating this paw-paw with special attention, which I intended to give to a friend of mine who was kept in bed through ill-neas. I felt so much offended that I slapped these two Indians a few times each with my open hand unintentionally. Then I took them with me to Sgt Maj TANAKA to whom I reported the incident.
3. When Sgt Maj TANAKA was interrogating them, sub Lt. TAKEDA, platoon leader, came to the scene.
After delivering those Indians to Sgt Maj TANAKA, I was weeding in the tapioca garden about 20 metres away from the said place. I saw Sgt Maj TANAKA cut the mustache off the two Indians.

竹之内吉人
TAKENOUCHI YOSHITO

I hereby certify that the above translation is true and correct.

Y. Okawara

Chos. K. K. K. K. K.
12-7-46

7

EX K

L/CPL MAYAMA Mihachi states:-

1. since feb '45 to Aug. of the same year, I was engaging in garden production, under the command of Sgt MAJ TANAKA of 3 platoon 20 special water service Coy.
2. I have no connection at all with the incident in which DAN SINGH and BAGGA SINGH were cut their mustache off at Komoriyama on 12 or 13 May 1945.

12th 428
L/CPL MAYAMA MIHACHI

I hereby certify that the above translation is true and correct.

Y. Okamura

Chokkai Sato
President
27.4.46

THE
END

DPW(AGI3(2a))/GN

RECORD OF MILITARY COURT
(JAPANESE WAR CRIMINALS)

162 Ans 179

Accused: Cpl MAYAMA Mihachi
Sgt SAKASHITA Morizo
Cpl MORISAKI Takeichi
Sgt Mjr OKAWA Hakuei

AWC No 2750, 2768, 2749, 2752.

Aust W.C. List Ser No.....

Court, Place, Rabaul 22, 23 July 46
Date and 8 MD.
Formation:

Charge(s)	Plea	Finding
ILL-TREATMENT OF PRISONERS OF WAR		
(1) near Keravat in September-November 1944 ill-treated Indian prisoners of war.	Not guilty on both charges.	All accused guilty - accused MAYAMA guilty on first charge. Remaining accused including accused MAYAMA guilty on 2nd charge.
(2) at Komoriyama on or about 1 August 1945 ill-treated 8040 L/Naik Kartar Singh of 3/16 Punjab Regt, an Indian prisoner of war.		

Precis of Evidence: 1. The evidence for the prosecution consisted of statements made by 3 Indian prisoners of war namely Jemadar Kartar Singh, Havildar Kartar Singh and L/Naik Kartar Singh and the written interrogations of the accused and signed by them.

2. The substance of the evidence relating to the 1st charge was as follows :- A party of Indians of 3/16 Punjab Regt were PW in Japanese hands. During Sep to Nov 44 they were working at a sawmill under the supervision of the accused MAYAMA. This accused subjected the Indians to daily beatings often without any justification and sometimes a false reason was given. A number of the Indians suffered very frequent attacks of malaria but they were not given any treatment or medicine and were compelled to go on fatigues. If it was detected that they were suffering from malaria the accused MAYAMA would beat them. If the Indians paraded sick, they were also (P.T.O.)

Sentence and Date:	Accused MAYAMA, M. - to be imprisoned for 7 years - 23 Jul 46.
	" SAKASHITA M " " " " 5 " " " "
	" MORISAKI, T " " " " 7 " " " "
	" OKAWA, H. " " " " 5 " " " "

Confirmation and by Whom: Findings and sentences confirmed by Lt. Gen. V.A.H. STURDEE.

Promulgation: Confirmation of findings & sentences promulgated to the accused on 2 Jan 47

Petition: Petitions lodged 5 Aug 46 against findings and sentences.

J.A.G.'s Report on Petition: Confirm findings and sentences and dismiss petitions.

Action on Petition: DISMISSED.

Filed in Attorney-General's Department and Numbered.....

beaten and told that they made too many excuses and did not want to work. At roll calls they were made to stand to attention for very long periods. The Indians were permitted by the OC of the saw mill to take hot baths on account of the heavy work they were carrying out. They had to make their own arrangements for obtaining hot water. The accused MAYAMA refused to allow them to do so. The accused called out Jemadar Kartar Singh and said that the Indians were trying to make themselves equal to the Japanese. Jemadar Kartar Singh told the accused that the OC permitted hot baths and the accused then began to beat him with a heavy stick. He then paraded all the Indians and beat them individually. There were many instances of beatings and ill-treatment of the nature set out above during the period mentioned in the charge.

3. In regard to the 2nd charge the substance of the evidence was as follows :- L/Naik Kartar Singh had saved some rice from his ration issue. On 1 Aug 45 he decided to bury the rice in a bottle so that it would be available for use at a later date. The accused MAYAMA observed Kartar Singh doing so and accused him of stealing it. The accused said to Kartar Singh "We will beat you to death and shave you to similarize you with the "Nippon 'Masta'. This accused then proceeded to beat Kartar Singh and to pull out his beard. The accused MAYAMA then reported the incident to the accused SAKASHITA. All the Indians were ordered to fall in and the accused SAKASHITA proceeded to beat Kartar Singh with a spade handle until he fell to the ground in an unconscious condition. After a few minutes Kartar Singh was made to stand up again and he was beaten by the accused MAYAMA and the accused MORISAKI. The beating lasted for about 15 minutes and Kartar Singh was struck all over the body. Kartar Singh was left lying on the ground. Later the accused OKAWA came out and said "Do not leave him yet". "All these buggers must be shaved and similarised with the Nippon." The accused SAKASHITA then ordered the accused MORISAKI and MAYAMA to tie Kartar Singh's hands behind his back. When this was done the accused SAKASHITA produced a razor and proceeded to shave off the hair on the head of Kartar Singh also the beard and eyebrows. SAKASHITA then ordered Kartar Singh not to wear his turban.

4. The accused each gave evidence in their defence. Generally they denied the charges and stated that they had no connection with the assaults and ill-treatment as alleged. The accused MAYAMA denied all knowledge of the incidents but admitted having slapped an Indian once. The accused SAKASHITA denied all knowledge of the incident with which he was charged. He stated, however, that he remembered on one occasion being ordered to cut an Indian's hair neatly and that he carried out such order. He fixed the date of this event as late in July or early August 45. The accused OKAWA claimed that he was confined to bed with an illness and knew nothing of the incident. The accused MORISAKI denied all knowledge of the incident but said he had a recollection of being informed that an Indian's hair had been cut off as punishment for stealing.

NEDERLAND IN OORLOGSTIJD

ORGAAN VAN HET RIJKSINSTITUUT VOOR OORLOGSDOCUMENTATIE

Van 5 t.e.m. 9 September a.s. zal, gelijk in het vorig nummer reeds meegedeeld werd, onder auspiciën van het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie een internationale historische conferentie „De tweede wereldoorlog in het Westen” gehouden worden in Amsterdam. Er zullen ter conferentie in het Engels dan wel in het Frans een dertigtal inleidingen gehouden worden, drie daarvan in algemene zitting, te weten:

Prof. Arnold J. Toynbee, Londen: „Contemporaine geschiedschrijving als wetenschappelijk vraagstuk”.

Prof. Edmond Vermeil, Parijs: „Het Nationaal-Socialisme en de Duitse cultuur”.

Prof. Dexter Perkins, Rochester, USA: „De Amerikaanse buitenlandse politiek vóór de tweede wereldoorlog.”

De overige inleidingen zullen gehouden worden in vergaderingen van secties en sub-secties, verdeeld over:

Sectie I: Militaire geschiedschrijving

Ia: Strijd te land

Ib: Strijd in de lucht

Ic: Strijd ter zee

Sectie II: Politieke geschiedschrijving

Sectie III: Economische en sociale geschiedschrijving

Sectie IV: Terreur en Verzet

IVa: Geschiedenis van de verzetsbeweging

IVb: Concentratiekampen en Jodenvervolgung.

De conferentie zal door de burgemeester van Amsterdam, Mr A. J. d'Ailly, geopend worden.

De inleiders zijn afkomstig uit de volgende landen: Verenigde Staten, Canada, Engeland, Italië, Frankrijk, België, Denemarken, Noorwegen en Nederland.

De conferentie draagt een besloten karakter. Uitnodigingen tot bijwoning zullen echter door het Nederlandse Organisatie-Comité op ruime schaal toegezonden worden aan figuren uit de Nederlandse wetenschappelijke wereld.

Voor nadere inlichtingen: zie de Engelse samenvatting in dit nummer.

Uit onze Indische collectie

Begin 1946 werd aan het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie een Indische afdeling toegevoegd, belast met het verzamelen van documentatiemateriaal betreffende de geschiedenis van Indië in de tweede wereldoorlog. Deze oprichting hing samen met het feit, dat in die tijd de eerste schepen met uit Indië gerepatrieerde Nederlandse burgers aankwamen, van wie velen in het bezit bleken te zijn van interessante stukken. Zij was gevolg van het inzicht, dat de Indische oorlogsgeschiedenis niet alleen op zichzelf documentatie en bestudering alleszins waard was, doch ook op verschillende punten van belang was voor de geschiedschrijving van Nederland in engere zin.

Documentatie en bestudering van de Indische oorlogsgeschiedenis lagen aanvankelijk niet op de weg van het Rijksinstituut. Het Directorium had bij het opstellen van de plannen met Indië geen rekening gehouden. Wie kon in de zomer van 1945 vermoeden, dat Japan al in Augustus zou capituleren? Toen enkele maanden later echter boot na boot aankwam, alle gevuld met landgenoten, die in oorlog en gevangenschap de merkwaardigste ervaringen hadden gehad, was duidelijk, dat er iets gebeuren moest: dit hoofdstuk uit de geschiedenis van het Rijk mocht niet verwaarloosd worden. Er moest ergens een instelling zijn, die zich moeite gaf om voor de toekomst te bewaren wat het bewaren waard was.

Zo kwam de Indische afdeling van het Rijksinstituut tot stand.

In de herfst van 1946 gingen we nog een stap verder.

In Nederland zelf kon men naar verhouding maar weinig documentatiemateriaal over de Indische oorlogsgeschiedenis bijengaren. Wilde men het werk goed aanpakken, dan moest het in Indië ter hand genomen worden. De regering had de handen vol met politieke problemen. Pogingen om haar te doordringen van de wenselijkheid om in Indië met de documentatie van de oorlogsgeschiedenis te beginnen, leidden niet tot het gewenste resultaat. Noodgedwongen staken we de handen zelf uit de mouw: in de herfst van 1946 werd het Bureau Batavia van het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie opgericht.

Het was een experiment. Waren de omstandigheden gunstig geweest, er had zich iets heel moois uit kunnen ontwikkelen. Doch de omstandigheden waren zo ongunstig als maar zijn kon. Er was geen vertrouwen tussen de Nederlanders en de Indonesiërs. De eerste politieke actie (zomer '47) verscherpte de verhoudingen. Aller aandacht raakte gericht op de militaire en politieke gebeurtenissen. De sfeer waarin men objectief wetenschappelijk werk kon doen, ontbrak. Eind '47 koesterden we nog de hoop, dat de Indische autori-

teiten ons bescheiden Bataviase Bureau tot een volwaardig Instituut zouden doen uitgroeien; die hoop ging niet in vervulling. Er restte niets anders dan in de lente en zomer van '48 het bureau te liquideren. Het omvangrijke bijeengebrachte documentatiemateriaal werd naar Amsterdam overgebracht.

Daar had de Indische afdeling haar werk voortgezet, in 1948 dank zij de genereuze steun van het Prins Bernhard Fonds en enkele grote ondernemingen; vanaf 1 Januari 1949 nam het Rijksinstituut de financiering van wat toen „de Indische Oorlogscollectie” genoemd werd, weer over.

De meesten onzer lezers zullen Indië niet kennen. Ik ben er ook nooit geweest. Hier-en-daar eens duikend in het door de Indische Oorlogscollectie verzamelde materiaal werd ik echter telkens getroffen door interessante stukken en rapporten. Zo drong zich de gedachte op, eens een nummer van „Neder-

(Wordt vervolgd op pag. 2, nderaan.)

Uitgegeven door de Stichting tot uitgave van publicaties van het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie,

Herengracht 479, Amsterdam C.

Telefoon: 30065 - 36062 - 36331.

Abonnementsprijs tot eind 1950 f 3.75.

Betaling: op gironummer 3011 van de Rotterdamsche Bank N.V. Rokin 29-51 te Amsterdam; onder vermelding: ten gunste van „Nederland in Oorlogstijd”.

Summary in English:
see last page

Het dagboek van Kumada Hayashinotoshi

Ingeleid en vertaald door J.J.C.W. van Nooten

Op 9 Maart 1942 werd in een plaatsje bij Bandoeng een zakboekje in dagboekvorm gevonden van een Japans soldaat, Kumada Hayashinotoshi. Het zakboekje werd in 1946 door de vindster, mevr. Loemban Tobing, aan het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie afgestaan. Het bleek behalve de dagboek aantekeningen te bevatten:

1. Het z.g. Keizerlijk Edict van 4 Januari 1882.
2. Het z.g. Keizerlijk Decreet van 7 Juli 1938.
3. De Voorschriften op het Slagveld van 8 Januari 1940.

Deze drie stukken hadden tot dusver in de Westerse wereld weinig de aandacht getrokken. Dit was een reden te meer voor onze toenmalige Japanologische medewerker, J. C. C. W. van Nooten, gep. kapitein van het K.N.I.L., om de gehele inhoud van het zakboekje met zorgvuldigheid te vertalen.

De vertaling van de heer Van Nooten werd, voorzien van een uitgebreide door hem geschreven inleiding, in 1947 in een beperkte oplage gestencild en ter beschikking gesteld van de wetenschappelijke relaties van het Rijksinstituut. In de gestencilde uitgave hebben wij bij de publicatie in dit nummer enkele bekortingen aangebracht. De dagboek aantekeningen van Kumada Hayashinotoshi zijn geheel afgedrukt. Van de drie Japanse documenten publiceren we alleen het derde: de Voorschriften op het Slagveld. Uit de inleiding van de heer Van Nooten hebben we de passages laten vervallen die betrekking hebben op het Keizerlijk Edict van 1882 en het Decreet van 1938 of die diep ingingen op enkele wetenschappelijke kwesties, waarvoor, naar wij meenden, de belangstelling in onze wijde lezerskring beperkt zou zijn.

Inleiding

REEDS in zijn jonge jaren, wanneer de Japanner als schoolkind de eerste pogingen doet zich de geschreven taal eigen te maken, vindt hij in zijn schoolboekje een voorbeeld van een dagboek en een model hoe hij dit heeft in te vullen. Uiteraard is dit in het begin heel eenvoudig; het model geeft de datum, de dag van de week en de weersgesteldheid en de inhoud zelf biedt niet meer dan de eenvoudige gebeurtenissen in het kinderleven. Evenwel, men moet de sterke beïnvloeding van de jeugd door het onderwijs in Japan in het oog houden om te begrijpen, dat een dagboek niet zonder reden in een schoolboekje wordt opgenomen. Hoewel hier niet verder op ingegaan kan worden, is het begrijpelijk, dat het dagboekschrijven voor de jeugdige Japanner zo niet een plicht, dan toch iets natuurlijks was. Aldus mag Japan wel als een dagboekschrijvend land worden aangemerkt.

Hieruit volgt, dat het niet vreemd is, dat het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie op een dagboek van een soldaat de hand heeft kunnen leggen. In aanmerking genomen, dat

er praktisch geen analfabeten in Japan zijn, moet het aantal geschreven dagboeken zeer groot zijn en het is mogelijk, dat mettertijd nog meer van deze documenten verkregen zullen worden. Toch moet een groot deel van deze dagboeken weer vernietigd zijn, want zij bevatten uiteraard veel militaire gegevens en in de oorlogsperiode was het gewoonte, de dagboeken zodra men in gevaar verkeerde te vernietigen. Daarom is het verheugend, dat één dagboek uit de voor ons meest bewogen dagen van de oorlog, n.l. van December 1941 tot Maart 1942 gered is.

Het dagboekje is na de capitulatie van de Nederlandse strijdkrachten op Java op 9 Maart 1942 door een familie, die naar Lembang (een bergplaatsje ± 15 km van Bandoeng) terugkeerde, in de door haar tijdens de gevechten ontruimde woning gevonden. Hoe het aldaar gekomen is, valt niet met zekerheid na te gaan. De laatste dag waarop aantekeningen gesteld werden is 9 Maart 1942 en er is geen reden om aan te nemen, dat deze aantekeningen foutief zijn. Op deze dag zou de schrijver langs een slechte weg, die bezaaid was met lijken en auto's van de vijand, in de richting van Ban-

doeng zijn opgerukt. Hiervoor zouden twee wegen in aanmerking kunnen komen, n.l. de weg van Kalidjati (vliegveld) naar Poerwakarta en de weg van Soebang naar Lembang langs de Tjaterstelling. In verband met het vinden van het boekje in Lembang is het op-rukken langs laatstgenoemde weg het waarschijnlijkst. Gevechten worden niet gemeld; voor de schrijver is het een doorlopende opmars geweest. Hieruit mag geconcludeerd worden, dat de man het boekje verloren heeft tijdens een rust of verblijf te Lembang, nadat hij aldaar de aantekeningen voor 9 Maart gesteld had.

De authenticiteit van het dagboek staat volkomen vast. Het enige punt, waarover twijfel kan bestaan, zijn de data. De moeilijkheden, die de schrijver heeft bij de overbrugging van nachten en dagen wanneer hij doorlopend in actie is, komen in verschillende delen van het dagboek tot uiting.

HET dagboek is een uitgave van een Japanse uitgeverij, de Takeagesha Shoten in Kyôto en is uitsluitend bedoeld voor militairen. De titel *Herinnering aan het verblijf bij de weermacht. Dagboek te veld* geeft dit overduidelijk aan. Het boekje werd voor de maximumprijs van 35 sen aan militairen verkocht en had de laatste herdruk op 5 October 1941, dus vlak voor het uitbreken van de oorlog.

De indeling heeft zich geheel aangepast aan de eisen, die aan een militair dagboek in Japanse zin kunnen worden gesteld. Het begint met een drietal voor de militair belangrijke stukken, n.l. het Keizerlijk Decreet van 7 Juli 1938, het Keizerlijk Edict van 4 Januari 1882 en de „Voorschriften op het slagveld” van 8 Januari 1941. Achter deze documenten bevinden zich de bladzijden voor aantekeningen, dus het eigenlijke dagboek. Het dagboek besluit met ruimte voor een groot aantal militaire gegevens betreffende het onderdeel en particuliere aangelegenheden. Achtereenvolgens wordt plaats gegeven aan een naamlijst van de hiërarchie hoger geplaatsten, de korte inhoud van de theorieën van commandanten, de buitengewone verplichtingen als post, de naamlijst van de oorlogsmakkers, indrukken op het slagveld en een kasboekje. Ter illustratie zijn op de binnenzijden van de omslag grove kaartjes van Oost-Azië en van de gehele wereld afgedrukt. Op beide is de invloedssfeer van Japan in rood aangegeven, waarbij zeer optimistisch nagenoeg geheel China binnen de sfeer is getrokken. Ook vindt men een illustratie van de Chinese

Vervolg een pag. 1

land in Oorlogstijd” met specimina uit de Indische Oorlogscollectie te vullen. Ons blad heeft in het verleden aan die collectie meermalen aandacht besteed. Ik geloof echter, dat de toegewijde arbeid, die daar sinds 1946 verricht is, in dit aparte nummer beter tot zijn recht kan komen. Het nummer is in overleg met het Hoofd van de Collectie, mevr. A.H. Jounstra, tot stand gekomen.

Zo, lezer geef ik U thans over aan een wereld, die U wellicht vreemd is, — een wereld echter, waarin tienduizenden van Uw landgenoten gestreden en geleden hebben. Van dat lijden en van die strijd geven wij U hier geen beeld, dat ook maar enigermate op volledigheid aanspraak kan maken. Teveel onderwerpen zijn

er, waaromtrent U in de hiervolgende pagina's niets of nagenoeg niets zult aantreffen: de worsteling van de Nederlandse en Nederlands-Indische strijdkrachten, de Indische illegaliteit, de interneringskampen, de politieke ontwikkeling tot Japans ineenstorting. Om dat alles adequaat te beschrijven, zou men boekwerken nodig hebben. Het samenstellen daarvan ligt niet op de weg van een Instituut dat de handen vol heeft met wetenschappelijk werk ten aanzien van de oorlogsgeschiedenis van het Rijk in Europa. Zo dit nummer echter van iets getuigt, dan — naar ik hoop — van het feit, dat het zin gehad heeft, dat wij binnen de grenzen van onze begroting Indië niet verwaarloosd hebben.

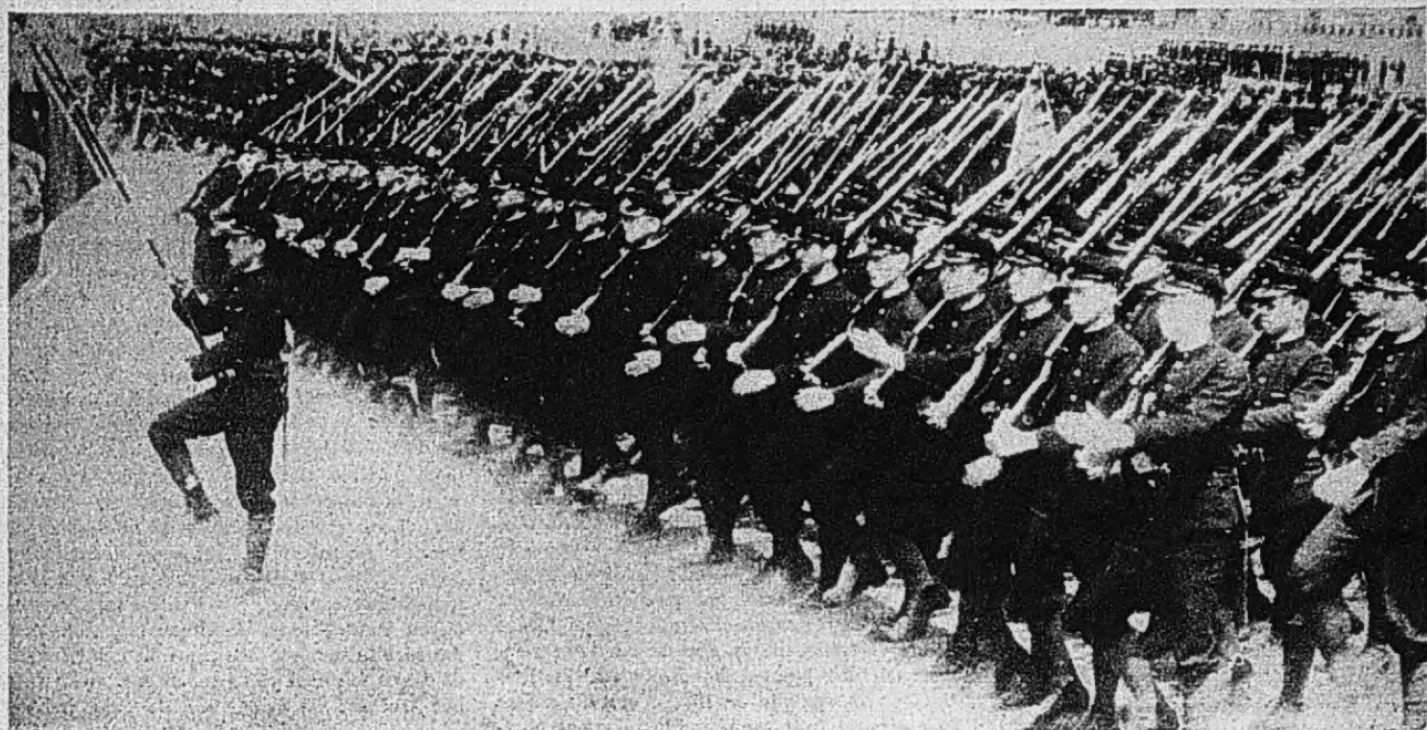
Kennismaking met vreemde landen en volkeren heeft altijd iets fascinerends.

Die kennismaking wordt U hier in het bijzonder geboden met betrekking tot de Japanners. Van de militaire mentaliteit van dit eilandenvolk is in het Westen, behoudens wellicht in wetenschappelijke kringen, maar weinig bekend. Als U straks echter dat tekenend dagboek gelezen hebt van de Japanse rekrut Kumada Hayashinotoshi, die deelnam aan de invasie van Java, of het Legervoorschrift no. 1, uitgevaardigd door Hideki Tojo, dan zult u de gevaarlijk snelle expansie van Japan misschien beter begrijpen.

Genoeg ter inleiding! Het materiaal spreke voor zichzelf.

L. DE JONG

Op 13 Juli 1939 werd deze foto genomen van een slotparade van Japanse recruten bij Tokio voor hun vertrek naar het front in China. Nog geen anderhalf jaar later nam Kumada Hayashinotoshi aan een soortgelijke parade deel.

muur met Japanse vlaggen beplant en een drietal gecopieerde foto's, voorstellende de Keizerlijke Tempel van Ise, de grote Meijitempel in Tokyo en de Yasukunitempel, de tempel waarin de op het slagveld gesneuvelde en gestorven soldaten vereerd worden.

De bladzijden voor de aantekeningen zijn volgens de algemeen in Japan geldende regels ingericht. Aan het hoofd zijn maand, datum, dag van de week, weersgesteldheid en atmosferische temperatuur vermeld. Deze moeten door de dagboekschrijver zelf worden ingevuld. Verder zijn aan de bovenzijde der bladzijden behatenswaardige wenken en spreuken opgenomen. Deze luiden:

„Wanneer gij omzichtig zijt met de geschriften, komt er geen onheil, wanneer gij matig zijt met het voedsel, wordt gij niet ziek”.
 „Wanneer gij geen uitweg meer weet, moet gij zeker doorzetten” (I Ching).
 „Voordeel voor de aarde is niet hetzelfde als voordeel van de mens”. (Sun Tze).
 „Het hemels verloop komt niet overeen met het voordeel voor de aarde”. (Sun Tze).
 „Bij het ontdekken van een goede gelegenheid moet gij die aangrijpen”.
 „Word als oprechte vriend de werkelijke belichaming van God”. (Napoleon).
 „Wanneer gij 's morgens niet eet, hebt gij 's middags honger” (I Chai).
 „Al is een zaak onbetekenend, wanneer gij deze niet uitvoert, zult gij niet tot resultaat komen” (Hsun Tze).

Tenslotte is bij het dagboek een bijlage, genaamd „De tien geboden voor de hygiëne”, bevattende regels voor de leefwijze in tropische gebieden. De tien voorschriften zijn:

- 1e. streng verbod van het gebruiken van ongekookt drinkwater.
- 2e. ernstige waarschuwingen betreffende het voedsel.
- 3e. alle inspanning bij de bescherming tegen muggen.

- 4e. laat uw buik niet koud worden.
- 5e. ernstige waarschuwing tegen zonnesteek.
- 6e. ernstige waarschuwing tegen huidziekten.
- 7e. ernstige waarschuwing tegen geslachtsziekten.
- 8e. ernstige waarschuwing betreffende vergiftige slangen en insecten.
- 9e. vasthouden aan de regels voor bloedstelping.
- 10e. maak in ieder geval latrines.

De bedoeling van het stuk blijkt voldoende uit bovenstaande inhoudsopgave en een volledige vertaling is achterwege gelaten, daar de toelichtingen nagenoeg niet afwijken van de algemeen bekende hygiënische voorschriften in de tropen.

De schrijver en zijn onderdeel.

DE schrijver noemt zich volgens de aantekeningen achter in het dagboek Kumada Hayashinotoshi en behoort als soldaat tot de commando-groep van de Kurobe-afdeling. Op de voorlaatste bladzijde wordt een meer uitvoerige beschrijving van het onderdeel gegeven en staat vermeld:

„Isamu afdeling Nr. 1303, afdeling Sato (Han), afdeling Endō, afdeling Kurobe, commando-groep.
 Kumada Hayashinotoshi.”

Uit het bovenstaande blijkt, dat de schrijver ingedeeld was bij de commandogroep van de Kurobe-afdeling, d.w.z. bij de verbindingsafdeling welke belast was met het onderhouden van de verbinding van de Kurobe-afdeling met andere afdelingen of groepen en ook met de verbindingen in de afdeling. De op elkaar volgende afdelingen geven aan, dat de volgende afdeling een onderdeel van de voorgaande is. De afdeling Kurobe is een onderdeel van de Endō-afdeling, de Endō-afdeling een onderdeel van de

Satō-afdeling en deze laatste weer een onderdeel van de Isamu-afdeling 1303. De betekenis van Isamu is moedig, strijdbaar. Het Japanse leger had een splitsing in Isamu en Osamu afdelingen, waarvan de eerste de strijdende afdelingen, de laatste de hulpafdelingen (de regerende afdelingen) waren. Tot de eerste groep behoorden alle afdelingen, die rechtstreeks aan de strijd deelnamen, terwijl de tweede groep het geheel der voorzieningen, administratie, aan- en afvoer, enz. omvatten. De schrijver was dus bij de strijdende troepen ingedeeld en behoorde tot divisie of Brigade 1303. Op welke wijze de nummering plaats vond, is nog niet bekend. Wel is bekend, dat de op West-Java landende troepen behoorden tot divisies of Brigades boven 1300. De overige onderdelen kunnen bij vergelijking met de naamlijst van hiërarchische meerderen in hun verband teruggebracht worden. De naamlijst vermeldt n.l.:

Afd.command. Inf. Kolonel	Satō Hanshichi
Afd.command. Inf. hoofdoff.	Endō Hiroaki
Comp.cmdnt. Inf. 1e luit.	Kurobe Inao
Toegev. offic. 2e luitenant	Tsukahara Norinoto
2e luitenant	Matsunaga Toshio
2e luitenant	Katō Tadashi
Onderluitenant	Okakami Yukisa.

Uit een en ander mag worden geconcludeerd, dat Kurobe de compagniescommandant, Endō de bataljonscommandant en Satō de regimentscommandant was, aangezien de commandogroep in zijn kleinste vorm ingedeeld is bij de compagnie en Kurobe als 1e luitenant zeker geen bataljonscommando bij de strijdende afdelingen zal hebben gehad.

Kumada Hayashinotoshi was bijgevolg ingedeeld bij de divisie (of Brigade) 1303, het regiment van kolonel Satō, het bataljon van luitenant-kolonel of majoor (dit is niet ingevuld) Endō en de compagnie van de 1e luitenant Kurobe. De namen van de hogere commandanten zijn uit het dagboek niet op te maken.

Uit en thuis

Hebt U ook de pakjes sigaretten gekocht van de Stichting 1940—1945, gelijk aan die, welke in 1940 bij de verjaardag van de Koningin door de RAF uitgestrooid werden? De gedachte om door die verkoop gelden in te zamelen voor het voortreffelijke werk van de Stichting werd het eerst geopperd door het Hoofd van de Nederlandse Oorlogscollectie van het Rijksinstituut.

De Afdeling Bronnenpublicaties van het Rijksinstituut wordt deze herfst met twee wetenschappelijke medewerkers uitgebreid. Uit de kandidaten, die zich mede n.a.v. een advertentie in het Weekblad voor Gymnasium en Middelbaar Onderwijs meldden, werden door het Directorium gekozen: Mej. J. P. Booy, dra. in de economie, en Mr J. R. de Groot, advocaat en procureur te Alkmaar.

De voorjaarschoonmaak heeft het aantal door ons ontvangen zendingen documentatiemateriaal weer belangrijk doen stijgen. Hebt U nog iets in Uw kast liggen, dat *eigenlijk* beter bij ons zou thuishoren? Stuur het ons toe! Wij vergoeden U gaarne de toezendingskosten.

Legio is het aantal dag- en weekbladen, die ten behoeve van artikelen in de herdenkingsweek van Mei door ons aan gegevens, foto's en derg. geholpen werden — een hulp, die we graag verstreken: hoe meer ons volk zich bezint op de tweede wereldoorlog, des te liever is het ons. De gemeente Amsterdam organiseerde in het Indisch Instituut op de Nationale Bevrijdingsdag voorstellingen, waar Nederlandse en Indische films uit de collecties van onze instelling vertoond werden, zulks met groot succes. Het onopvallend ge-*Heil-Hitler* in de Duitse fragmenten gaf aanleiding tot veel hilariteit.

Het Belgische dagblad *De Standaard* wijdde in zijn nummer van 6 April j.l. een uitgebreid artikel aan de activiteit van onze instelling, in het bijzonder aan haar publicatieplannen, waarin betreurd werd, dat men in België de gelegenheid verzuimd had, een Belgisch Rijksinstituut voor Oorlogsdokumentatie in het leven te roepen.

Het Directorium van het Rijksinstituut verzocht enkele maanden geleden aan het Bestuur van de Communistische Partij van Nederland om inzage in alle stukken, die dat Bestuur omtrent de Februaristaking van 1941 bezat. Het verzoek werd in een schrijven d.d. 2 Mei, ondertekend door de heer P. de Groot, geweigerd. De brief van het Bestuur van de CPN eindigde met de woorden: „De geschiedenis van de Februaristaking 1941 zal t.z.t. geschreven worden, doch niet door U”. De brief werd afgedrukt in het nummer van *De Waarheid* van 3 Mei j.l.

Het aantal illegale bladen, waarvan wij de tijdens de bezetting verschenen nummers volledig of fragmentarisch verzameld hebben steeg in April boven de 1000. In België zijn tot dusver ruim 660 illegale bezettingsbladen bekend geworden.

Sinds enige tijd geeft het *Comité d'Histoire de la Guerre* te Parijs een eigen tijdschrift uit, de *Cahiers d'Histoire de la Guerre*. Het in Februari j.l. verschenen derde nummer bevatte een beknopt overzicht van groei en ontwikkeling van het verzet in Nederland, geschreven door mej. mr D. D. Vollgraff, medewerkster van het Rijksinstituut, thans gedetacheerd bij de Enquêtecommissie „Regeringsbeleid 1940—1945” van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Het schrift en de vorm.

DE aantekeningen zijn gesteld in het Japans colloquial, d.w.z. in Sino-Japans schrift met Japans tussenschrift volgens de gesproken taal.

Grammaticaal is de taal slecht, hetgeen niet verwonderlijk is, daar het aantekeningen in een dagboek betreft en we bovendien met een eenvoudig man te doen hebben. Interpunctie gebruikt de auteur niet, maar dit is een normaal verschijnsel in Japanse geschreven stukken. Het verhoogt echter de moeilijkheden bij het lezen van het dagboek. In de Japanse taal worden n.l. de tijden aan het eind van de zin geplaatst en hiermede wordt dus bij wijze van spreken de zin gesloten. De schrijver echter, verwaarloost in de meeste gevallen de uitgangen, zodat niet te zien is, waar een zin eindigt en de nieuwe zin begint, en evenmin duidelijk is, in welke tijd de zin gesteld is. Het lezen van het dagboek is in hoofdzaak een reconstrueren van de bij het schrijven bedoelde gedachte, welke uit het zinsverband moet worden opgemaakt. Het is daarom zeer goed mogelijk, dat bij de vertaling fouten zijn gemaakt, te meer daar de Sino-Japanse karakters dikwijls foutief geschreven zijn en bij de vertaling deze fout eveneens uit het zinsverband moest worden opgemaakt. Bij de vertaling is de Japanse tekst zo dicht mogelijk gevolgd, waardoor de gedrongen stijl naar voren komt; voor zover dit aan de leesbaarheid niet tekort deed, zijn ook de Japanse zinswendingen zo vaak als mogelijk was gebruikt. Hierbij heeft de bedoeling voorgezeten, een zo nauwkeurig mogelijke indruk te geven van de persoon van de schrijver. Ook zal men om dezelfde reden dikwijls grammaticaal-foutieve zinnen in de vertalingen tegenkomen. De eis om het Japanse begrip voor de Westerling begrijpelijk te maken en om de Oosterse gedachtengang tot zijn recht te doen komen, heeft de doorslag gegeven bij de keuze tussen grammaticaal juist Nederlands en een meer letterlijke vertaling.

De aantekeningen zijn met inkt en hoogstwaarschijnlijk met een vulpen geschreven. In het algemeen is het handschrift niet aarzeland en er komen nagenoeg geen doorhalingen voor. Wel zijn hier en daar de Sino-Japanse tekens verbeterd door doorschrijvingen in het teken; uit de tussenschrijvingen hier en daar blijkt, dat de schrijver zijn aantekeningen naderhand doorlas en corrigeerde. Desondanks zijn er toch veel fouten blijven staan.

Uit het schrift valt op te maken, dat de aantekeningen niet altijd elke dag werden gesteld, terwijl enkele malen op één dag meer dan één aantekening werd gemaakt.

De dagelijkse hoofden.

DE aantekeningen beginnen met de vermelding van het jaar en datum van de oproeping in militaire dienst. Hierbij vermeldt de schrijver Showa 16e jaar, 12e maand, 1e dag. Hoewel de Japanners een jaartelling hebben, die bij de troonsbestijging van de eerste keizer in 660 vóór Christus begint, maken zij in het algemeen hiervan weinig gebruik. Meestal, ook in officiële en officieuze stukken, geeft men aan de keizersperioden de voorkeur en volgt men een jaartelling die begint bij de troonsbestijging van een keizer. Deze perioden worden niet

benoemd naar de persoonlijke naam van de keizer. Bij de troonsbestijging wordt een naam gegeven aan de komende periode en deze naam bevat in het kort de verwachtingen van het ingaande regeringstijdsperk. Zo vindt men voor de periode van 1868 tot 1912, de regering van keizer Mutsuhito, de periodenaam Meiji, Verlichte Regering, voor de periode van zijn opvolger de periodenaam Taishō Grote Rechtvaardigheid, en voor die van de tegenwoordige keizer Shōwa, Schitterende Harmonie. Deze perioden beginnen te tellen bij de troonsbestijging, d.w.z. als eerste jaar wordt gerekend het jaar dat de keizer aan de regering komt en op 1 Januari d.a.v. rekent men het tweede jaar. De Taisnō-periode eindigde met het overlijden van de vorige keizer in December 1926. December 1926 is volgens deze rekening dus Shōwa 1e jaar, Januari 1927 Shōwa 2e jaar. Op deze wijze is Shōwa 16e jaar volgens de westerse jaarrekening 1941, volgens de in Japan zelf minder gebruikelijke Japanse jaarrekening 2601: Voor de Oostaziatische sfeer gold deze laatste jaarrekening juist wel. De maanden en dagen worden ieder doorlopend genummerd: Januari 1e maand, Februari 2e maand enz.; de dagen telt men van 1 tot 30 enz., evenals in het Westen. De dagen van de week hebben weer enigszins afwijkende benamingen, n.l. de Zonnedag, de Maandag, de Vuurdag, de Waterdag, de Houtdag, de Metaaldag en de Aarde-dag. Deze benamingen hangen samen met de elementen en de planeten.

In de inleiding werd reeds vermeld, dat het model van het dagboek de invulling vereiste van datum, dag van de week, weersgesteldheid en atmosferische temperatuur. Het waren vooral de weersgesteldheid en de atmosferische temperatuur, die de schrijver moeilijkheden veroorzaakten. De bedoeling is, dat met een enkel woord de algemene weersgesteldheid en atmosferische temperatuur worden aangegeven. Dat dit voor eenvoudigen van geest, zoals de schrijver kennelijk is, moeilijkheden oplevert, ligt voor de hand. Een dag die begint met regen en daarna overgaat in opklarend weer met heldere hemel, een lichte bewolking met afwisselend regenbuien zijn moeilijk door een korte aantekening vast te leggen. De schrijver heeft in het algemeen de ochtendgesteldheid van het weer vermeld en heeft betrekkelijk trouw aan de invulling vastgehouden. De atmosferische temperatuur viel echter volkomen buiten zijn begripskring en deze gegevens zijn niet of nagenoeg niet ingevuld.

De inhoud der aantekeningen.

HET is vooral door het ontbreken van de tijden in vele gevallen zeer moeilijk, uit te maken welke bedoeling de schrijver precies gehad heeft. Bij het in beschouwing nemen van de dagen na de landing zal dit duidelijk tot uiting komen, doch vele aantekeningen bevatten dergelijke hindernissen. Door de onbelangrijkheid der aantekeningen voor het feitenmateriaal is het ontbreken der tijden geen overwegend bezwaar.

Een andere moeilijkheid vormen de plaatsnamen. Deze zijn met uitondering van die in Indo-China en Java door Sino-Japanse karakters weergegeven; het is dan ook moeilijk, zo niet onmogelijk, de plaatselijke uitspraak zelfs bij benadering weer te geven. Dit geldt met name voor de kleinere plaatsen, daar de uit-

spraak van de namen der grotere plaatsen meer algemeen bekend is. De namen van de kleinere plaatsen zijn daarom approximatief vertaald. Hetzelfde geldt voor de persoonsnamen. De familienamen zijn algemeen gebruikelijk en bekend. De persoonsnamen daarentegen zijn niet aan een vaste uitspraak gebonden, zodat het voorkomt, dat twee mensen met namen, die uit dezelfde tekens bestaan, toch een verschillende naam hebben.

Bij het in beschouwing nemen van de verschillende aantekeningen dient nog een enkele toelichting gegeven te worden.

Als eerbiedsbetuiging voor iedere hogergeplaatste wordt achter zijn rang „dono” geplaatst, hetgeen een equivalent van „san”, mijnheer of mevrouw achter de familie- of persoonsnaam in het burgerlijke is. In al zijn aantekeningen houdt de schrijver aan deze vorm vast. Hoewel het de gewoonte is, deze betiteling weg te laten beneden de rang van groepscommandant (sergeant), noemt schrijver op 21 December de korporaal „dono” en zelfs geeft hij op 23 December een soldaat eerste klasse deze titel!

De feestdagen die gedurende deze drie maanden gevierd werden, zijn het Nieuwjaarsfeest en de Kigensetu. Het Japanse nieuwjaar valt volgens de nieuwe tijdrekening op 1, 3 en 5 Januari. Op 1 Januari worden de diensten voor de goden gehouden, op 3 Januari is het grote nieuwjaarsfeest en op 5 Januari wordt het nieuwjaar gesloten met een feestelijke bijeenkomst. Op deze wijze wordt de gehele periode van 31 December tot 5 Januari een aaneenschakeling van feestelijkheden. De reacties van de schrijver op deze feesten zijn duidelijk in het dagboek naar voren gekomen. De oudejaarsavond is gewijd aan feest en sentimentaliteit. Het is in de grond niet verschillend van de Westerse oudejaarsviering maar in Japanse sfeer, d.w.z. met bier, veel drank en koekjes. Ook de sentimentaliteit uit zich en wel in de goede voornemens voor het komende jaar. 1 Januari geeft een geheel ander beeld. De godsdienstige plechtigheid om de Japanse vlag maakt een diepe indruk, die echter spoedig weer vervaagt door de feestelijkheden met bier. De indruk van de gehele dag is een soort hoerastemming, ondanks de ochtendplechtigheid. 3 Januari is de eigenlijke feestdag met allerlei spelletjes en vermaken. Er is geen hoerastemming, het geheel geeft een indruk van een rustige, kinderlijke sfeer. Deze stemming herkent men ook op 4 Januari. De sluiting van het nieuwe jaar op 5 Januari vindt de schrijver in een opgewekte stemming.

Een geheel andere indruk maakt het Nieuwjaarsfeest volgens de oude stijl op 15 Februari. Het verschil in stemming in de periode 31 December—5 Januari en 14, 15 en 16 Februari is zeer opvallend. In het ene geval het oppervlakkige, in het andere de diepe gevoelens die dit nieuwjaar bij de schrijver wekken. Vooral de uitlating van 14 Februari geeft een indruk van het ware innerlijk, van de verbondenheid van de schrijver met familie en geboortegrond. Dat hij verbonden is met het nieuwjaar oude stijl en dat het nieuwjaar nieuwe stijl voor hem niet meer is dan een opgedrongen feestelijkheid, komt in deze aantekening duidelijk naar voren.

De Kigensetu, het feest van de grondlegging van de dynastie op 11 Februari, is eveneens een van de feestdagen uit deze periode. Ook

DRINGENDE WAARSCHUWINGEN

Aan Nederlanders in Indië

Het Keizerrijk Nippon heeft zijn machtige strijdkrachten naar Indië gezonden. De huidige regering in Indië is niets anders dan een groep marionetten van Engeland en van de Verenigde Staten. Zij heeft geweigerd aan de opbouw van een gemeenschappelijke welvaarts sfeer in Oost-Azië deel te nemen, Nippon wenscht dat een nieuwe regering door de Indonesier gesticht worde, die bereid is met ons wil samen te werken.

Onze strijdkrachten zullen hen helpen tot stand te brengen. Hierbij verklaar ik met den meesten ernst het volgende, dat iedereen heeft in acht te nemen:

1. De strijdkrachten van de Japansche marine, het leger en de luchtmacht zijn overweldigend superieur en binnen een paar weken zal de gehele Indische Archipel bezet worden. Daarom is nu alle tegenstanden nutteloos.

2. Zij, die petroleum bronnen, inrichtingen van oliebedrijven, olietanks e. d. vernielen of daaraan een helpende hand bieden, zullen tezamen met alle hun familieleden en verwanten terstond doodgeschoten worden.

3. Schade toegebracht aan Japanners of Japansche bezittingen zal honderdvoudig gewroken worden.

4. Hollanders die met Japansche Troepen willen samenwerken zullen voor hun leven beschermd worden en hun eigendommen voor altijd veilig gesteld blijven.

De Opperbevelhebber der Japansche Strijdkrachten.

Bij de komst van de Japanse troepen werd op Java het bovenstaande pamflet uit Japanse vliegtuigen uitgeworpen.

hierbij vinden wij dezelfde sfeer van het feest van 1 Januari. De plechtige stemming 's morgens wordt gestimuleerd door de militaire ceremoniën, maar de stemming vervaagt ook hier en eindigt in bier en drank.

Uit het bovenstaande mag zonder te ver te gaan geconcludeerd worden, dat de schrijver zich niet verbonden voelt met de Japanse dynastie en dat hij innerlijk vreemd staat tegenover de echt Japanse feestdagen. Hij deed als militair mee, kwam er van onder de indruk, maar van een innerlijk beleven was geen sprake. Daarentegen was het nieuwjaar oude stijl zijn feest, een van de grote feesten van het jaar,

waarbij hij zich volkomen wijdde aan gedachten over zijn geboortegrond.

OVER het algemeen spreken de dagboek-aantekeningen voor zichzelf. Belangrijke ontwikkelingen en sensationele gebeurtenissen worden hierin niet gevonden, hetgeen begrijpelijk is, daar de schrijver een eenvoudig soldaat is. De aantekeningen zijn niet voor anderen bestemd, daarvoor is de opmaak te simpel. Hier en daar gebruikt hij stadhuiswoorden, doch dit komt door de imitatiezucht, welke eigenschap veel voorkomt bij de Japanner. Een mooi woord, een deftige uitdrukking, die

hem in een krant of geschrift opvalt, maakt hij tot zijn eigendom en hij gebruikt ze te pas en te onpas.

De schrijver als mens.

DE schrijver is afkomstig uit het dorpje Samatsu, dat gelegen is in de nabijheid van de spoorlijn van Niiga, Sendai-Tokyo tussen Koriyama en Shirakawa. Het is een binnenplaats in de bergen en de schrijver is kennelijk nooit ver van zijn geboortedorp geweest want het temperatuurverschil met andere plaatsen en ook de wijde zee maken een grote indruk op hem. Voor zover de familie bekend wordt, bestaat deze behalve uit de schrijver, uit zijn vader, zijn moeder, een getrouwde oudere zuster, Tatsu, een jonger broertje, Hayashisa, en een jongere zuster Hanako Hayashiya. Hij is kort geleden getrouwd en zijn vrouw was eerst nog niet in de familie opgenomen. Dit gebeurde eerst, toen zij in de registers van de familie Kumada werd ingeschreven (25 December). De leeftijd van de schrijver is niet te bepalen, doch hij is zeker niet jonger dan 19 jaar, daar hij de eerste dienstdienst reeds achter de rug heeft. De opleiding, die hij volgens de aantekeningen ontvangt, bestaat uit herhalingsoefeningen.

Over het beroep en de schoolopleiding wordt in de aantekeningen niets gemeld. Vermoedelijk heeft de schrijver het meest voor de hand

liggende beroep van landbouwer, want zijn eerste interesse na aankomst op Java gaat uit naar de rijst. Zijn ontwikkeling gaat zeker niet het lagere school peil te boven, dit blijkt uit de aantekeningen.

De landaard.

HOEWEL in principe mag worden aangenomen, dat de schrijver een Japanner, geboortig in Japan is, doen enkele feiten dit betwijfelen. Hiervoor moet teruggegrepen worden naar enkele gebeurtenissen voor de oorlog voor zover deze bekend zijn. Bij de oorlogsvoorbereiding van Japan behoorde n.l. ook het assimileren van de Aziatische vreemdelingen in Japan met den Japanner. In Japan woonden n.l. grote groepen Chinezen, Koreanen en ook Formosanen, meest in afzonderlijke wijken, die als lagere volksgroepen werden beschouwd, doch het Japanse burgerschap bezaten. In het mensenmateriaal voor de komende oorlog moesten deze ook ingeschakeld worden en teneinde de verschillen in de militaire eenheden, waardoor de discipline bemoeilijkt wordt, te doen wegvallen is men er toe overgegaan al deze vreemdelingen Japanse namen te geven. Dit is grondig gebeurd, zodat reeds in 1938 en 1939 gehele families andere namen ontvingen. Later is dit voor geheel Korea en Formosa ook doorgevoerd, met deze restrictie, dat de autochtone bevolking van Formosa hieronder niet begre-

pen werd¹⁾. Hoewel hierover nog zeer weinig materiaal aanwezig is, mag wel aangenomen worden, dat vooral de koloniale volkeren, zoals de Koreanen en Formosanen, die gang van zaken met dankbaarheid hebben geaccepteerd, hopen uit hun pariaschap verlost te worden. Bij de naamsverandering kreeg, voor zover bekend, iedere familie een naam toegewezen; de persoonsnamen mochten de families dan zelf uitzoeken. Hierbij werd dikwijls vastgehouden aan de oude naam, omdat in het oosten een groot gewicht wordt gehecht aan de naamsgeving en een verandering hierin slechts voor afweer van onheil plaats vindt. Hoewel hierop niet dieper kan worden ingegaan, blijkt wel, dat men met de naamsverandering niet te ver kon gaan. Vooral de ouderen, die reeds een vaste naam in dit leven bezaten, verwerkten deze in de persoonsnamen en zo werden Koreanen opgemerkt met in het Japans vertaalde Chinese (of Koreaanse) namen.

Wanneer men de naam van de schrijver ziet, valt het typisch onjapane van zijn persoonsnaam op. De familienaam, Kumada is een algemene Japanse familienaam. Zijn persoonsnaam Hayashinotoshi, Chinees Lin Chin Chi, is typisch Chinees of Koreaans. Ook zijn jongere broertje Hayashisa, Chinees Lin Chai, en zijn jongere zuster Hanako Hayashiya, Chinees Lin Pa met het Japanse toevoegsel Hanako, bloem, geven aan, dat de vroegere (Chinees of Koreaanse) familienaam Lin of Rin geweest is en dat de schrijver van Chinese of Koreaanse origine is. Dit verklaart ook de gebondenheid aan de oude tijdrekening en het vreemd staan tegenover alles wat zuiver Japans is, zoals uit verschillende passages blijkt. De Koreaanse groepen in Japan leefden als afgescheidenen en hadden als groep weinig contact met de eigenlijke Japanners. Uit dit oogpunt bezien is de dagboekantekening op 15 Februari wel opmerkelijk. De (Japanse) officieren trokken zich van het Nieuwjaar oude stijl niets aan en lieten de oefeningen van die dag doorgaan. Alleen 's avonds werd toegegeven en werd de bevolen dienst afgelast. Uit de aantekening wordt de indruk verkregen, dat het gehele onderdeel met uitzondering van de officieren, uit niet-Japanners bestaat. Dit zou ook een bevestiging vinden in de aantekening op 14 Jan.: „Op de 16e a.s. worden wij een compagnie onder de Japanse vlag”.

De schrijver t.o.v. zijn geboortegrond en de familie.

IN verschillende aantekeningen typeert de schrijver zijn verhouding tot de geboortegrond en zijn familie. Op 1 December komt uit het sterkst tot uiting, n.l. in het afscheid van de familie en kennissen. Hoewel de stijl en wijze van uitdrukken typisch Oosters zijn, treedt het menselijk element hierin het best naar voren. De verhouding tot zijn vader en moeder, die zich in eerbied behoort te uiten, en de verhouding tot zijn jongere zuster, waarin het gevoel van eerbied van jongere tegenover oudere verdwijnt door de omstandigheden, komen hierbij goed uit. De in het oosten zo belangrijke vormendienst vervaagt voor het werkelijke leven.

¹⁾ Op Formosa was de koloniale politiek van Japan er op gericht, de autochtone bevolking volledig af te sluiten van de overige bevolkingsgroepen (voornamelijk Chinezen). Deze autochtonen, behorende tot het Malais-Polynesisch ras, woonden in het binnenland en mochten niet aan de kustwijken komen. Hoewel de berichten hierover zeer schaars zijn, is bekend geworden, dat er expedities op grote schaal tegen deze groep, die dikwijls op rooftocht uitging, zijn uitgezonden, die grote opruiming onder deze mensen hebben gehouden. (Noot van de bewerkster).

In een van de eerste weken van de Japanse bezetting van Java werd de hiervolgende proclamatie op last van de Opperbevelhebber van het Japanse leger uitgegeven:

Sedert wij den oorlog hebben verklaard aan Engeland, Amerika en Nederland, heeft het Keizerlijke Nipponische Leger Hong Kong, de Philippijnen, Malakka, Singapore en Rangoon bezet en veel binnen den tijd van drie maanden, en thans, slechts een week na de landingen op Java, hebben alle eilanden van Nederlandsch Oost Indië zich aan ons overgegeven.

Men dient zich te realiseren, hoe vreed de Amerikaansche, Britsche en Nederlandsche regeeringen de Nipponische burgers vroeger in hun respectieve landen hebben behandeld.

Als Opperbevelhebber, die den oorlog heeft gewonnen, zou ik het recht en de macht hebben om alle Hollandsche, Amerikaansche en Engelsche burgers op Java, zelfs de meisjes en kleine kinderen, te arresteeren en in de gevangenis te zetten, indien ik dezelfde handelwijze zou willen volgen als genoemde regeeringen steeds hebben gedaan, en indien ik daartoe instructies zou geven, zou zulks gebeuren ook.

Maar ik wensch deze gedragslijn niet te volgen, want ik wensch U te doen weten, dat het Nipponische volk, hetwelk door U werd verguisd, als ware het een inferieur ras, in feite een rechtschapen, rechtvaardig en eerbiedwaardig volk is, en ook, omdat wij het niet over ons zouden kunnen verkrijgen om hard op te treden jegens degenen, die niets tegen ons hebben gedaan, dit zou in strijd zijn met onze morele opvattingen, ofschoon Uw regeeringen zulks misschien wel gerechtvaardigd zouden hebben geacht.

En ik wensch tot de Hollanders, Engelsen en Amerikanen te zeggen:

Gij dient erkentelijk te zijn voor deze houding van het Nipponische leger, maar indien gij Uw misplaatste opvattingen, zooals hierboven be-

bedoeld, niet wensch prijs te geven, en Uw houding van eigen overschatting en minachting jegens ons wensch te handhaven, zult gij in aanmerking dienen te nemen, dat er zelfs voor de goedmoedigheid van het Nipponische volk grenzen bestaan.

In het bijzonder de Hollanders dienen zich te bedenken, dat zij alle gebouwen en meubilair van de Nipponische burgers door tusschenkomst van hun regeering hebben laten verkoopen dan wel dat alles hebben laten wegstelen en stukslaan.

Indien de Hollanders denken, dat het hun natuurlijk verkregen recht is, dat zij teilig kunnen leven, zonder vrees voor hun levens en eigendommen, moeten zij als zeer zelfzuchtig worden beschouwd, en zij moeten dan maar naar hun eigen handelingen terugzien.

Al hetgeen hierboven is gezegd slaat evenzeer op de Indonesiërs en de Chinezen en nadrukkelijk moge worden gestipuleerd, dat stelen en rampassen ten strengste is verboden en dat gestolen goederen aan de rechtmatige eigenaren moeten worden teruggegeven.

Dit is mijn uitdrukkelijk bevel, maar indien gij hieraan geen gevolg wensch te geven, zult gij streng worden gestraft, wanneer wij na een gehouden onderzoek achter de waarheid komen.

Ik, als Leider van de Militaire Administratie in dit bezette gebied, verklaar hierbij eens en voorgoed, dat, indien iemand tegen onze bevelen en wenschen in handelt, hij streng zal worden gestraft, overeenkomstig de bepalingen van het Nipponische Leger.

De Opperbevelhebber van het Nipponische Leger te Soerabaja.

De verhouding tot zijn echtgenote is alleen uit menselijk oogpunt te zien: hij wilde haar, hoewel zij op het station stond, niet weerzien. Hierbij is iedere uiterlijke vorm verdwenen.

Na de oproeping wordt het contact met de familie door middel van brieven onderhouden. Van de zijde van de familie geschiedt dit zeer vormelijk door de vader, de schrijver zelf richt zich tot de afzonderlijke familieleden. Over correspondentie met zijn echtgenote spreekt hij niet. Met het vertrek uit Toyohashi op 17 Januari is alle contact met zijn familie afgelopen, doch innerlijk leeft hij geheel met de familie mee. De aantekeningen van 28 Januari, 7 en 8 Februari en de nieuwjaarsdagen oude stijl spreken voor zichzelf.

Daarna komt de schrijver onder invloed van de komende militaire gebeurtenissen, die na het vertrek uit de Camranh baai de schrijver overweldigen en uit zijn dagboekantekeningen verdwijnt de familie. Toch staat nog zelfs in de laatste aantekening die van 9 Maart, „Oud de 24ste”.

De schrijver in het militaire leven.

DAAR de inhoud van het Japanse militaire leven duidelijk uit de aantekeningen blijkt, zal slechts op enkele punten dieper worden ingegaan. Reeds werd het Japanse militaire leven als vreemd element voor de schrijver naar voren gebracht. De beïnvloeding door het militaire systeem en de opname in de goddelijke weermacht, zoals deze in het volgende hoofdstuk zullen worden uitgewerkt, hebben echter zijn psyche gewijzigd en in de aantekeningen leeft hij als een ijverig en oprecht militair. In hoeverre schrijver comédie speelt, is moeilijk na te gaan, maar de aantekeningen geven wel de indruk, dat hij zijn persoonlijke gevoelens, voor zover dit voor iemand van zijn ontwikkeling verwacht mag worden, eerlijk naar voren brengt. Hij beschouwt de militaire dienst als een last. 23 December: „Op deze rustdag heb ik volkomen zorgeloos vrij gehad” en 1 Januari: „Sinds ik onder de wapens geroepen ben, voelde ik mij voor het eerst blij” spreken een te duidelijke taal, om er een andere uitleg aan te geven. De gehele omlijsting van het militaire fanatisme mag dan ook teruggebracht worden tot de psychische beïnvloeding van het Japanse militaire systeem. Het is geen aanstellerij, want in dat geval zou de schrijver door zijn onontwikkeld geestelijk peil hier en daar uit de toon gevallen zijn. Het enthousiasme voor de Japanse zaak spreekt van de eerste tot de laatste bladzijde. Ook het slotgedeelte van de aantekening van 4 Januari onderstreept zijn eerlijke bedoelingen. Het is interessant na te gaan, op welke wijze de beïnvloeding heeft plaats gehad. Veel wordt daarover in de aantekeningen niet gevonden. In de eerste twee dagen wordt gesproken over de militaire vlag. Deze vlag wijkt af van de nationale vlag (rode bol op een wit veld) door de rode banen, die van de bol uitgaan. Deze vlag is het symbool van de weermacht en als zodanig is het eerbiedsbetoon niet vreemd. De godsdienstige plechtigheid op 1 Januari echter is verbonden aan de militaire vlag, waaruit blijkt, dat dit symbool een diepere betekenis heeft dan een uiterlijk teken.

Een vast onderdeel van de oefeningen vormen de militaire liederen. Het kweken van saam-

PROCLAMATIE

Aan het heele Indonesische Volk

Het doel van Japan bij het uitzenden van een expeditie naar Indonesia is de grondlegging voor een gemeenschappelijk bestaan en gemeenschappelijke welvaart van het Indonesische Volk te zamen met het Japansche, gebaseerd op het beginsel van gemeenschappelijke verdediging van Groot Azië en tegelijkertijd het streven naar bevordering van het geluk en welzijn van de Indonesische massa's, die dezelfde voorvaders hebben en van hetzelfde ras zijn als het Japansche Volk, door omverwerping van het voormalig regiem, dat gehandeld heeft onder invloed en pressie van Amerika en Brittannië, zodoende een einde makende aan de eeuwenoude onderdrukking van het Indonesische Volk.

Het Indonesische Volk dient zich terdege rekenschap te geven van het bovenstaande en onmiddellijk samen te werken met Japan.

De Japansche Strijdkrachten hebben een zeer strict militaire discipline en nooit hebben ze gefaald deze te handhaven, zoodat de goedgezinde bevolking kan rekenen op goede behandeling en bescherming. Het volk kan gerustelijk zijn gewone werkzaamheden voortzetten, doch zij, die ons tegenwerken of onze maatregelen overtreden, zullen zwaar gestraft worden volgens militaire wetten en reglementen.

DE BEVELHEBBER DER JAPANSCHES STRIJDKRACHTEN

Een van de eerste Japanse proclamaties, die in het toenmalig Batavia aangeplakt werden.

horigheidsgevoel door het gezamenlijke lied is bekend.

Meer intensief is de beïnvloeding door het Edict en de Voorschriften op het slagveld. In de aantekeningen wordt op 4 December het Edict voorgelezen en dit geeft de schrijver aanleiding tot een verdere ontboezeming. De betekenis van deze uitlating is, dat de gehele wereld onder invloed zal komen van Japan (het symbool van Japan is de rode zon). De daarna gemelde voorlezing op 8 Januari is voor hem geen reden zich verder te uiten. Uiterlijk worden ook geen reacties waargenomen op de dagelijkse voorlezing van het Edict en de voorschriften op het slagveld na het vertrek uit de Camranh baai op 18 Februari. Het is wel typerend voor de doelbewuste beïnvloeding van de weermacht door de Japanse machthebbers, dat zij deze toch niet zeer korte geschriften dagelijks lieten voorlezen. Hierdoor verkregen zij een soort extatische toestand bij de troepen, die toch zeker voor een deel uit niet-Japanners bestonden. Dat deze toestand zich individueel niet of zeer weinig uit, zal straks duidelijk worden. Een hoerastemming wordt in de dagen

van 18 Februari tot de landing niet gevonden, wel het begrip van collectiviteit en gebondenheid.

HIERMEDE zijn, naar het voorkomt, het dagboek en de aantekeningen voldoende belicht om een indruk te geven van een eenvoudig soldaat, zoals deze bij de veroveringstocht naar het Zuiden werd medegezonden. Het is geen held en ook geen wreedaard, want dit is de verdienste van de aantekeningen, dat zij ons een beeld geven van een inwoner van Japan uit de lagere klassen, ontgaan van de aankleding van het Japanse uiterlijk militarisme. De drijfveren van de militaire machthebbers zijn hem volkomen vreemd, hij is een lid van de weermachtsgroep, zoals deze hierna zal worden aangegeven.

Een algemene opmerking over het dagboek mag hier niet ontbreken. Opvallend is de geringe security-mindedness van Japan, de openlijke behandeling van wat men in andere legers geheim houdt, welke uit het dagboek spreekt. De schrijver heeft op 9 Januari les in de Maleise taal, wist dus toen reeds, dat hij naar de Zuidelijke Pacific zou gaan, terwijl hij toch nog

in garnizoen in Japan was. Op 14 Januari vernemen de schrijver officieel, dat hij op 16 Januari naar Hiroshima zal vertrekken om op transport te vertrekken. Op 27 Januari weet de schrijver mede te delen, dat hij bij Formosa de helft van de weg naar het doel heeft afgelegd. Op 3 Februari vermeldt hij als land van bestemming Java. Zelfs de plaats van landing weet hij op 4 Februari te noemen! Deze voorbeelden kunnen nog met vele andere worden aangevuld. De mogelijkheid van het uitlekken van dergelijke militaire geheimen is zeer groot, vooral daar schrijver daarna op verscheidene plaatsen aan land is geweest. Spionnen zouden geen moeilijkheden hebben, deze zaken te weten te komen. De anti-spionnen actie heeft dus blijkaar in die dagen slecht gewerkt.

De psychologische achtergrond.

HET Japanse militaire systeem had een zeer sterk psychologische basis. Bekend zijn de zelfmoordafdelingen, de levende kogels, het vechten tot de laatste man van afdelingen,

welke uitingen zich grondten op bepaalde opvattingen in de Japanse weermacht, die door de machthebbers doelbewust in de opbouw van de weermacht waren verwerkt. De bewerking van de volksziel geschiedde niet op Duitse of algemeen Westerse wijze door mondelinge of schriftelijke propaganda, door het verdedigen van bepaalde stellingen of door dwang en pressie, dus in het algemeen niet door beïnvloeding van het individu van buiten af, waarbij de innerlijke mens in vrijheid die beïnvloeding kon opnemen of weigeren, neen, de Japanse methode richtte zich op de volksziel zelf, vervormde en verwerkte de godsdienstige gevoelens die in het volk leefden tot het bereiken van de eigen doelstellingen. Het is niet te veel gezegd, dat de militaire machthebbers een bijbel maakten voor eigen gebruik, de godsdienstige gevoelens van het volk gebruikten voor eigen doeleinden en zich op Oosterse wijze bedienend van bovenzinnelijke krachten, om Japan een vooraanstaande positie in de wereld te doen innemen. Op het oog moge dit vreemd voor de Westerling klinken, bij nadere bestudering is de hierbovengenoemde conclusie gewettigd.

Wellevendheid bevolen!

Toen het Japanse gezag op Java enkele maanden oud was, werd o.a. in Bandoeng een bekendmaking uitgegeven, waarin aan de Europese Ingezetenen voorschriften gegeven werden, hoe zij zich in het openbaar te gedragen hadden. Deze richtlijnen golden niet voor Duitsers en Italianen. De Nederlandse tekst van de bekendmaking drukken wij hieronder af.

BEKENDMAKING

in opdracht van de Nipponische overheid aan alle Europeesche ingezetenen, de Indo-Europeanen inbegrepen, in de Priangan Syu. (Uitgezonderd de „AS“ Nationaliteiten)

1 Van alle Europeesche ingezetenen, behorende tot bovenvermelde groep, wordt verwacht, dat zij als behorende tot een overiconnen volk, eerbied betoonen aan Dai Nippon, in het bijzonder aan het Nipponische leger.

2 De ondervolgende regels moeten door hen in acht worden genomen:

a Alle regelen van wellevendheid moeten strikt worden nagevolgd. Een provocerende uitdagende houding is ontoelaatbaar.

b Het is toegestaan de iconingen te verlaten, echter alleen in noodzakelijke gevallen, als dagelijksche inkoop voor de huishouding, doktersbezoek, e.d.

In alle andere gevallen wordt het gewenscht geoordeeld thuis te blijven. Men moet zich steeds netjes gedragen, geen burengerucht veroorzaken en niet zondigen tegen de regels der wellevendheid.

3 Het in lid 2 sub. a vermelde mag niet worden overtreden, als men zich op straat begeeft.

In het bijzonder in restaurants, café's en andere openbare gelegenheden is het niet geoorloofd luidruchtigheid te betoonen of onnoodige drukte te veroorzaken.

Zij die zich hieraan schuldig maken zullen worden verplicht, de registratielieden van de armere Europeanen, die daaraan niet kunnen voldoen, te betalen op de basis van onderling hulpbetoon.

4 Overal buitenshuis, op elk uur van den dag hoort aan de Nipponische militairen — ongeacht rang — eerbied te worden betoond door bij ontmoeting een buiging te maken.

5 Het is dames niet geoorloofd „slacks, shorts“ e.d. en alles wat zeeemt naar imitatie kleding van mannen te dragen.

Teneinde strenge maatregelen te voorkomen, verwacht de Nipponische autoriteiten een stipte opvolging van bovenstaande regels.

Priangan Syutyō,

R. A. A. WIRANATAKOESOMAH

Het Keizerlijk Edict.

DE kern van het Japanse militarisme is neergelegd in het Keizerlijk Edict van 4 Januari 1882. Naderhand zijn verschillende toelichtingen op het Edict verschenen, maar voor de oorlog van 1941-1945 is de door de toen aan het bewind zijnde Minister van Oorlog Tojo Hideki uitgevaardigde toelichting, uitgegeven onder de titel „Voorschriften op het slagveld“, in ieder geval het belangrijkste. Beide stukken zijn opgenomen in het „Dagboek voor de militair te velde“. Zij vormen tezamen het gehele godsdienstige leven van de militair, en het is onmogelijk zich een andere godsdienst hiernaast in te denken. De gegeven regels en voorschriften absorberen de gehele menselijke psyche en laten geen ruimte voor afwijkende begrippen. Mocht men menen, dat de eenvoudige, onontwikkelde soldaat van deze filosofie geen begrip heeft, dan is dit enerzijds waar, maar anderzijds is het een miskennis van de Oosterse denkwijze, die niet critisch idee voor idee opbouwt, maar in zijn groep — het doet niet terzake of dit de familie-, dorps- of militaire groep is — de ideeën opneemt en verwerkt. De kern van het Japanse (en in het algemeen het Oosterse) denken wordt niet gevonden, in het individu, maar in de groep. Het individu denkt niet in zichzelf maar in de groep, leeft niet in zichzelf, maar in de groep. Dit is de quintessens van de mentale kosmos van Japan. Zonder begrip hiervoor zal het Westers individualistische denken steeds bij de bestudering van het hiernavolgende voor de grootste moeilijkheden komen. Dit, overigens onbewuste, denken in de groep en leven in de groep wordt in het Westen in verzwakte en eenzijdige vorm gevonden in het provincialisme, mits men dit stelt in zijn zuivere vorm, aangezien het reeds lange jaren doorbroken is door het nationalisme en internationalisme.

HET is uiteraard zeer moeilijk, in een klein bestek de verschillende begrippen die in de Japanse tekst voorkomen, in voldoende duidelijke bewoordingen weer te geven. Het geheel is volgens strenge regels opgesteld; de bedoeling is geweest in het raam van deze regels het geheel der menselijke krachten te binden. Te beginnen met de goddelijke krachten richten de Voorschriften zich langs de mens en het aardse naar de harmonie van de omgeving met het innerlijk en van het innerlijk met omgeving. Hiermede is een harmonische krachtbron van de weermacht opgesteld, waarvan men de top prestaties van groepen en individuen meende te mogen verwachten. De resultaten zijn bekend. De morele deugden, wel te verstaan de morele deugden zoals deze in de Voorschriften zijn vermeld, waren tot de hoogste graad opgevoerd. De exponenten werden gevonden in de zelfmoordafdelingen en levende bommen, maar ook in de afwijzing van ieder godsdienstig, sociaal en economisch probleem, dat niet op Japanse wijze werd opgelost, want buiten het harmonieuze geheel, zoals de Japanner dit voelde, bestonden voor hem slechts foutieve afwijkingen, die door strijd of dwang in de harmonie moesten worden opgenomen. Nogmaals zij er de nadruk op gelegd, dat de eenvoudige soldaat van deze problemen geen besef had, hij was slechts een heel gering deel van het

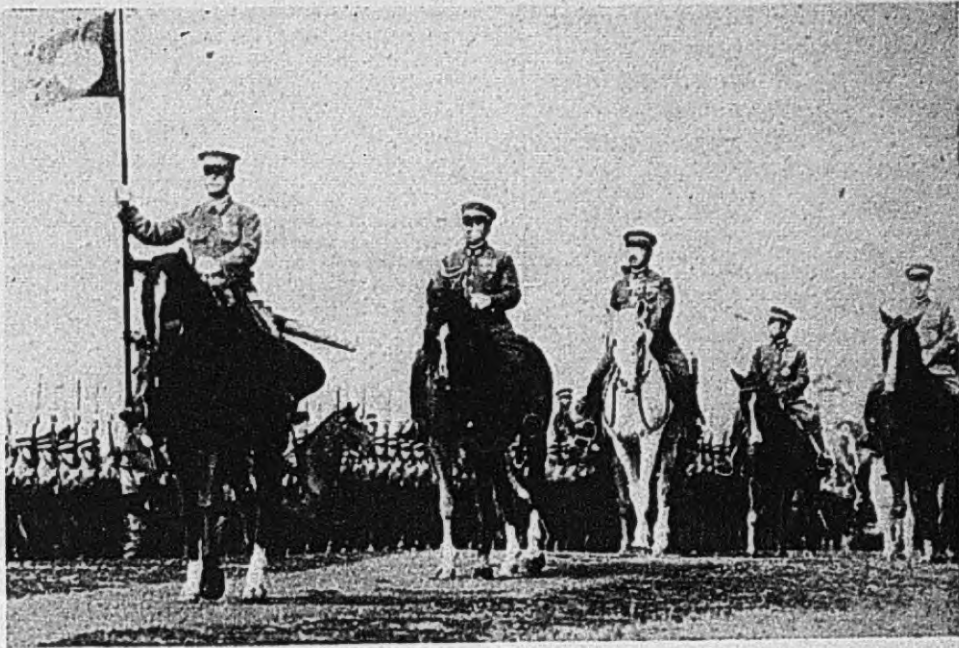
grote werktuig, maar zelfs in dit geringe deel leefde de verbondenheid met het grote geheel.

Het is algemeen bekend, dat de uitvoering van de bepalingen in dit voorschrift in geen enkel opzicht overeenkwam met de daarin gegeven richtlijnen. Zo is bijv. in punt g van de Instructies in Voorschrift III bepaald, dat: „Een ieder de onschuldige bevolking met grootmoedige goedwillendheid liefderijk (behoort) te beschermen”, van welke theorie de praktijk een volkomen aanfluiting was. Het optreden tegen de bevolking, ook tegenover de niet-Europeaan, de jongere broeder, zoals de Japanner de Indonesiër gaarne noemde, was zodanig, dat van terreur kan worden gesproken.

In de eerste plaats moet echter bij de beoordeling van de uitvoering van een zodanig Japans stuk de totale doelstelling in het oog worden gehouden. De vraag luidt steeds: welke was de bedoeling, die de opsteller voor ogen stond. Deze vraag is, wat de Voorschriften betreft, hiervoor behandeld. De bedoeling was de harmonie in de weermacht tot stand te brengen en hiervoor werd een aantal regels opgesteld. Het feit, dat die werden opgesteld en meditatief toegepast, betekende voor de Japanner, dat de uitvoering gewaarborgd was. Het is hier niet de plaats om deze denkwijze uitgebreid te behandelen, alleen zij hieraan toegevoegd, dat een eenzijdige doelstelling vaak bij Japanse maatregelen naar voren trad en dit bij ondergeschikten tot grote verwarring aanleiding gaf.

Een tweede punt zijn de verhoudingen bij het volk zelf. Voor de beoordeling is het noodzakelijk te weten, hoe bijvoorbeeld de Japanner de grootmoedige welwillendheid en liefderijkheid opvatte. Een volk handelt tenslotte volgens de in het land levende begrippen en het is voor een beoordeling van maatregelen niet noodzakelijk, het goed of kwaad van een begrip vast te leggen. Er mag bekend worden verondersteld, dat de discipline in de Japanse weermacht gebaseerd was op de lichamelijke tuchting. Ieder vermeend of werkelijk vergrijp werd onmiddellijk afgedaan met een tuchting. Deze beschouwde men niet als een straf, doch alleen als disciplinaire maatregel, die tevens dienstbaar was gemaakt aan de harding van de militair. Deze maatregelen waren voor de Japanner normaal en hij van zijn zijde paste deze toe, waar hij de meerdere was, dus tegenover ondergeschikte militairen en ook tegenover de bevolking. Hierin is uit Japans oogpunt geen tegenspraak te vinden met grootmoedigheid of liefderijkheid, deze laatste begrippen stonden geheel afzonderlijk en werden door speciale maatregelen ten uitvoer gelegd.

Hiermede is de Japanse houding en denkwijze voldoende belicht, om een indruk te geven van enkele oorzaken van de tegenstrijdigheden, die een ieder, die met de Japanner in aanraking is gekomen, onmiddellijk is opgevallen. Nadrukkelijk zij er op gewezen, dat het onjuiste van de Japanse denkwijze hierbij geen punt van beoordeling heeft uitgemaakt. Een morele oordeelvelling behoort in een ander verband thuis.

Op 16 November 1940, 2600ste verjaardag van de mythische stichting van het Japanse Keizerrijk nam Keizer Hirohito (op wit paard gezeten) bij Tokio aan zijn troepen parade af.

De tekst van het dagboek

Het 16e jaar van Showa (1941)

1 December Maandag.

Helder weer. — 's Morgens om vijf uur opgestaan. De dag, waarop gewacht is, is tenslotte genaderd. Om half acht marcheerde onze compagnie, die voor de barak aangetreden stond, opgewekt, onder de militaire vlag achter de militaire ambtenaren van Wakamatsu af. Wij gingen met de afdelingscommandant aan het hoofd met forse tred naar het station Wakamatsu. Om 8.20 uur stapten wij in de trein. Onderweg heeft de dorpsbevolking, die wist, dat onze compagnie naar het front ging, ons met vlaggen in de hand uitgeleide gedaan. Tenslotte ging de trein voorwaarts en bereikte Koriyama. Toen wij bij het dichtbij mijn geboortedorp gelegen station Izumiyori aankwamen, kwamen mijn ouders en familieleden, die lekkere koekjes en vruchten hadden meegenomen, mij opzoeken. Ik was door dit onverwachte bezoek uiteraard blij. Mijn geëerbiedigde moeder liet de tranen vloeien. Mijn jongere broer Hayashisa met zijn kleine postuur, die mij uitgeleide deed, zette een verdrietig gezicht. Zonder dat er veel gesproken werd, waren de veertig minuten om. De trein reed naar Kudano. Bij het station kwam mijn jongere zuster Hanako Hayashiya mij opzoeken. Terwijl zij mij als oudere broer de eerbewijzen gaf, begrepen wij de verhouding van broer en zuster en ik zag grote tranen vloeien. Ik keek naar haar, zolang haar gestalte te zien was. Na een tijdje bereikten wij het station Shirakawa. Mijnheer Han van Kuranosuke achter ons kwam mij opzoeken. Op het station Kunisaka kwam mijn vrouw met de anderen. Mischien was dit een afscheid voor altijd, maar ik kwam niet naar buiten.

2 December Dinsdag.

Helder weer. — Een tijd later werd het langzamerhand licht. Terwijl ik met mijn oorlogsmakkers praatte, ben ik te Shinagawa even in slaap gevallen.

Toen ik wakker werd, waren we in Toyohashi. Op de klok kijkend was het kwart over zes. Voor het station aangetreden, deden wij eerbewijzen voor de militaire vlag. Wij werden met auto's naar de barakken van de Shashi-magazijnen vervoerd. De mensen die eerder vertrokken waren, dienden buiten als gids voor onze behuizing. De uitrusting werd netjes neergelegd en 's middags binnen en buiten de barak geveegd. Met ons allen in vereniging hebben wij de barak keurig netjes schoon gemaakt. Om vijf uur even rust en het klaarmaken van de maaltijd geregeld. Vanavond slaperig door de inspanning van gisterennacht.

3 December Woensdag.

Helder weer. — Van vandaag af is de reveille om half zeven. Na het appél gingen wij onder commando van de groepscommandant naar het oefenterrein. Achter elkaar looppas gedaan. Het Shashi oefenterrein is van het oefenterrein van de barakken van de Oshima-magazijnen ongeveer drie kilometer verwijderd. Teruggaand militaire liederen gezongen. Na terugkeer hebben wij in de ochtend de was gedaan. 's Middags weer corvée gedaan. We hebben het plein voor de keuken schoongeveegd, de goot van de wasplaatsen uitgediept, enz. Vandaag is één dag voorbij. Vanavond onder mijnheer de groepscommandant militaire liederen gezongen. Om 7.40 uur teruggegaan.

4 December Donderdag.

Helder weer. — 's Morgens om half zeven reveille. Voor de barak werd het appél afgenomen. Daarna naar het oefenterrein gegaan, alwaar de plichtigheid van de voorlezing van het Keizerlijk Edict werd gehouden, onder leiding van mijnheer de afdelingscommandant. Het is nu een tijdstip, dat de zon rood zal schijnen over de wijde wereld. Nadat de plichtigheid van het voorlezen was beëindigd, deden alle secties gezamenlijk lichaams oefeningen. Ik werd als voorwerker aangewezen, maar daar ik de gymnastiekcommando's niet goed kon uitvoeren, wees mijnheer de groepscommandant iemand van Akuzu

Op 22 April 1942 verscheen in de Indische bladen de volgende bekendmaking, waarin voorschriften gegeven werden voor eerbewijzen aan Japanse soldaten:

Wanneer men een Japans soldaat, die op vrucht staat, voorbijgaat, groet men door het hoofd te buigen. Heeft men een hoed op, dan moet men deze afnemen; wanneer men echter een hoofddoek of kopiah (inheems mutsje) op heeft, is het voldoende het hoofd te buigen. Voor vrouwen, onverschillig of zij een hoed dragen of niet, is het voldoende dat zij het hoofd buigen. Fietzers moeten bij een ontmoeting met een schildwacht, die een bajonet op het geweer heeft, afstappen en de groet brengen. Om vergissingen te voorkomen is het aan te raden om de schildwachters, die geen bajonet op het geweer hebben, dezelfde eerbewijzen te brengen. Men mag niet groeten door te salueren, daar het salueren een militaire groet is.

Het bovenstaande is niet verplichtend, doch in Japan is het gewoonte om deze regels in acht te nemen. Vooral waar deze schildwachters zorgen voor de veiligheid van de bevolking is het niet meer dan billijk, dat men ze groet.

aan. Ik was in de put. In de morgenuren het kantoor aangeveegd. 's Middags de binnenomtrek van de barak schoongeveegd. Om 16.00 uur theorie van mijnheer de tweede luitenant Tsukahara. Vanavond naar het dagverblijf gegaan en mijn buik volgegeten. Lekker. ...

5 December Vrijdag.

Helder weer. — Om half zeven opgestaan. De barakken in de Shashi-magazijnen van Toyohashi verschilden volkomen van mijn geboortedorp Samatsu. Het temperatuurverschil is het grootst in December, ik voel de kou helemaal niet. Tot 9.00 uur schoonmaken van de uitrusting, daarna binneninspectie van de compagnie. 's Middags was er binneninspectie van het bataljon. Om 13.00 uur aangetreden. Om 15.00 uur waren alle afdelingscommandanten op het plein aan de kant van de Oostpoort aan het wenken geven. Daarna werden door mijnheer de bataljonscommandant instructies gegeven over details ten aanzien van de binnendienst.

6 December Zaterdag.

Bewolkt. — Om half zeven opgestaan. Met het oog op de binneninspectie door de commandant van de gehele afdeling, hebben bij alle compagnieën de mensen zich na het appél ingespannen om de groep schoon te vegen. Om 10.00 uur aangetreden voor de barak. Naar Kawarahara gegaan en zand gebracht. Dit op het terrein uitgespreid. 's Middags inspectie van de commandant van de gehele afdeling. Om 15.00 uur de was gedaan. Begonnen met het klaarmaken van eten. Vanavond heb ik de bewakingsregels van de wacht opgeschreven. Ik ben naar het dagverblijf gegaan en heb voor yen 1.50 vruchten gekocht. Hiervan aan de oorlogsmakkers gegeven.

7 December Zondag.

Helder weer. — Om half zes uit bed. Ik ben een uur voor de oorlogsmakkers opgestaan; naar het oefenterrein gegaan en ademensoefeningen gedaan. Tot half zeven de transpiratie laten stromen. Om negen uur lichamenlijk onderzoek. Om 9.40 uur voor de barak aangetreden en naar Kawahara gegaan. De was gedaan. Bij terugkeer 's middags onder leiding uitgegaan. De stad Toyohashi bekeken. Voor het gemeentehuis van Toyohashi gerust. Om half drie gingen wij via het station terug naar de Shashi magazijn-barakken. Daarna mijn bed opgemaakt, rijst gegeten en de was gedaan. Na het eten voor 50 sen koffie gedronken.

8 December Maandag.

Helder weer. Koude nevel. — Om half zeven reveille. Na het appél met de gehele commandogroep oefen-

ningen in het doorgeven van commando's. Om negen uur teruggekeerd. In de ochtend de barak schoongeveegd. Om elf uur met mijnheer de korporaal Isaki naar het oefenterrein en oefeningen in het doorgeven van commando's. 's Middags om 13.00 uur hield Zijne Excellentie de Brigade-commandant binneninspectie. Vandaag is er nieuws. Oorlogsverklaring tussen Japan en Amerika. Onze weermacht heeft Hawaï bezet, is Tailand binnengedrongen en in een gedeelte van Nederlandsch-Indië hebben onze broeders van de Landmacht een landing uitgevoerd. Onze taak wordt steeds belangrijker. Vanavond was er luchtbescherming in een werkelijke oorlog. Voor het keizerrijk is zo langzamerhand het tijdstip van militaire ontplooiing aangebroken.

9 December Dinsdag.

Regen. — Om half zeven opgestaan. De regen valt. Naar het officiersverblijf gegaan en de bedden opgemaakt. In de ochtend de kleding en uitrusting schoongemaakt. In de middag hebben wij het nieuws van de Japans-Amerikaanse oorlog in detail gehoord van mijnheer de afdelingscommandant. Om drie uur de particuliere goederen in orde gebracht. De was gedaan. Om vijf uur mijn bed opgemaakt en rijst gegeten. Vanavond werd in de eerste sectie een voorstelling gegeven. Onder de velen zijn er een groot aantal mensen, die goed kunnen zingen.

10 December Woensdag.

Helder weer. — Appél in de groep. Om half negen gewapend aangetreden. De seinvlaggen meegenomen. Naar het dorp Roshin gegaan en geoefend met de seinvlaggen. Het dorp Roshin ligt aan de zeekust en is werkelijk een prachtig gelegen plaats. Vandaag zijn de golven wild. Dit is het werk van die grote golven van de Stille Oceaan. Onderweg twee maal gerust. We zijn om elf uur met de elektrische tram van het Roshin station naar het Shashistation teruggekeerd. 's Middags waren wij bij de afdeling luchtdoelgeschut de 2e bewakingsgroep. Om acht uur aan het werk in verband met alarm. Nadat om negen uur de alarmtoestand geëindigd was, naar bed gegaan.

11 December Donderdag.

Bewolkt. Warme wind. — Om half zeven reveille. Na het appél op het Shashi-oefenterrein verbindingsoefeningen. Om acht uur teruggekeerd. Om negen uur met de gehele commandogroep onder bevel van mijnheer de sergeant-majoor verbindingsoefeningen. De oefening werd gehouden, terwijl wij acht kilometer liepen. 's Middags teruggekeerd naar de vastgestelde plaats van de bataljons-onderwijs-oefening. Een wedstrijd in bajonetvechten gehouden. Mijn ploeg was slecht. Wij maakten geen twee punten, het spijt mij erg, maar ik had wel gedacht, dat wij niet goed waren. Om drie uur looppas, heen en terug naar de stad. Daarna de was gedaan en mijn haren laten knippen. Gegeten.

12 December Vrijdag.

Hevige wind. Koud. — 's Morgens om acht uur aangetreden. Vandaag was er bataljons-onderwijs oefening. Het Shashi oefenterrein is werkelijk een uitgestrektheid en de lengte ervan bedraagt ongeveer twaalf kilometer. Op dit plein hebben wij tussen de versterkingen oefeningen in het maken van loopgraven gedaan. Om 11.20 uur was de bataljons-oefening afgelopen en teruggegaan. 's Middags, omdat er inspectie over de uitrusting gehouden zou worden, tot drie uur schoonmaken van de uitrusting. Daarna aangetreden voor de barak. Er was inspectie door de afdelingscommandant. Mijn schoonmaken was goed geweest, ik was erg blij.

13 December Zaterdag.

Bewolkt. — Reveille en na het appél lichaams-oefeningen. Na het eten hebben wij vandaag inspectie over de regimentsuitrusting gehad. Daarna werd door de verschillende verantwoordelijke personen de kazerne keurig netjes in orde gebracht. Om half twaalf was het afgelopen. 's Middags, met uitzondering van aangewezen personen, onder commando van mijnheer de groepscommandant Sakawa lichaams-oefeningen en looppas, waarbij naar de ongeveer zes kilometer verder wonende mijnheer Iwao Kensha gegaan en respect betuigd. Terug ook looppas.

14 December Zondag.

Helder weer. — Reveille. Na het appél lichaams-oefeningen gedaan. Vandaag geen Zondagse dienst gehouden. Met de gehele commandogroep vertrokken voor verbindingsoefeningen. Een uur op het oefenterrein. Daarna naar Tokaido gewandeld. In het binnenland zijn goede wegen om te wandelen. Naar de dierentuin van Toyohashi gegaan. Voor het eerst van mijn leven zoveel dieren gezien. Onderweg voor ongeveer 2 yen koekjes gekocht. Gezamenlijk met de oorlogsmakkers gerust en gegeten. Daar er geen tijd meer was om terug te gaan, met de elektrische tram teruggekeerd. In de middag binnen de poort studie van de verbindingsoefeningen. Om half vier in het bad en de was gedaan. Het dagboek ingeschreven, appél en naar bed.

15 December Maandag.

Zware regen. — Daar het om half zeven bij het opstaan hevig regende, werd in de groep appél gehouden. Omdat mijnheer de divisiecommandant vandaag inspectie in de barak zou houden, bijverde iedereen zich om de barak schoon te vegen. Om elf uur van mijnheer de afdelingscommandant de Oost-Aziatische oorlogstoestand vernomen. Daarna gaf hij wenken over het gereed zijn voor het slagveld. 's Middags heb ik enthousiast de verbindingswerkzaamheden uitgevoerd, maar wat begrip ik nog weinig! Om drie uur hield de regen op. Op het plein voorlichting ontvangen van degene, die belast was met ontspanning. Om vier uur in het bad.

16 December Dinsdag.

Helder weer. — Om half zeven reveille. Daar vandaag Zondagse dienst is, is de buitencompagnie naar de bioscoop gegaan. Onze compagnie heeft in verband met de kamerinspectie van mijnheer de commandant van de Afdeling Uitrustingen, de uitrusting schoongemaakt. Degenen, die het onderscheidingssteken van soldaat eerste klasse hadden, lichaams-oefeningen. Op het oefenterrein standaard-oefeningen uitgevoerd. Evenwel, wij kenden de wijze van commanderen niet, waarvoor wij ernstig berispt werden. 's Middags bij het dagverblijf lichaams-oefeningen en spel. Om 15.00 uur teruggekomen. Wanneer ik op de werkuren van vandaag terugzie, ben ik niet waard om op eigen gelegenheid te eten en te drinken.

17 December Woensdag.

Bewolkt. — 's Morgens om acht uur voor de barak aangetreden en naar de school voor reserve kader te Toyohashi gegaan. Er werd theorie gegeven over de misdrijven en krijgswetten nadat wij naar het oorlogsterrein zullen zijn gegaan. Om elf uur afgelopen en naar de kazerne terug. 's Middags bataljons-oefening. Om 13.00 uur aangetreden. In de streek van Wakamatsu, waar men door de terreinvorm niets kan zien, hebben wij een oefening van het werkelijk gevecht gehouden. Om 17.00 uur naar de kazerne teruggegaan. Druk bezig geweest met het klaarmaken van het eten. In het bad. Schoonmaken van de uitrusting enz.

18 December Donderdag.

Om half zeven reveille en na het appél degenen, die het onderscheidingssteken van soldaat 1e klasse hebben in gymnastiekleding looppas tot de dierentuin van Toyohashi. Om 8.15 uur terug. In de ochtend theorie van mijnheer de afdelingscommandant, waarbij hij zeide, dat men te voren nooit gesteld wordt tegenover die feiten, die betrekking hebben op de gevoelens en misdrijven, die men op het te verwachten oorlogsterrein vindt. 's Middags schoonmaken van de kleding. De berg bij de wasplaats gewassen. Verder alle overige kleding hersteld. Voor morgen is kledinginspectie bepaald. Vanavond drie paar sokken gewassen, waarna ik een brief naar mijn geboortedorp schrijf.

19 December Vrijdag.

Helder weer. — Reveille en vandaag na het appél kledinginspectie. Na het ontbijt de kleding netjes gelegd. Om negen uur hadden wij inspectie. De compagnie was goed. Om tien uur vertrokken voor verbindingsoefening. In de middag gerust. 's Middags om 18.00 uur vertrokken voor een nachtelijke oefening. Positie innemende in Shichihonmatsu, moest iedere sectie op grond van de berichten van de in de

nabijheid geplaatste posten, een vijandelijke stelling in de richting van Omatsu en Namatsu binnendringen. Een nachtelijke aanval is erg moeilijk.

20 December Zaterdag.

Bewolkt. — Daar de reveille uitgesteld was, tot half acht in het heerlijke bed geslapen. 's Morgens kleding en uitrusting schoongemaakt. In de middag om 13.30 uur aangetreden en naar het oefenterrein gegaan. Bij Shichihonmatsu oefeningen in het seinen. Om 15.10 uur dienst van post bij een veldwacht. Onze commandogroep is uitsluitend belast met ordonnansendienst. De taak van ordonnans bij een post is buitengewoon belangrijk, dat voelde ik als werkelijkheid in mijn binnenste. Om 17.00 uur was de oefening afgelopen en teruggegaan.

21 December Zondag.

Bewolkt. — Van vijf uur af galerijwacht. Vandaag is het geen Zondag. Om 8.30 uur aangetreden voor de barak en vertrokken voor oefening. Op het oefenterrein werkzaamheden als afdeling bij luchtdoelgeschut en verder ordonnansendienst enz. verricht. Om 11.00 uur 's morgens teruggegaan naar de kazerne. Om 13.30 uur aangetreden, looppas. Onder mijnheer de korporaal Toyo ongeveer vier kilometer gelopen, een rondje gemaakt. Daarna de was gedaan. Vanavond naar het dagverblijf gegaan en heerlijke koekjes besteld.

22 December Maandag.

Bewolkt. — In verband met de hevige regen van vannacht was er binnenskamers appél. 's Morgens in de barak oefening van de voorbereidende handelingen bij het schieten. Wij hadden theorie over de behandeling van de grendel bij het schieten. 's Middags vertrokken voor oefening in het seinen, alleen de commandogroep. Op het uitgestrekte oefenterrein Morse geoefend. Om vier uur teruggegaan. Militaire liederen zingend in de kazerne teruggekeerd. Vanavond hebben wij militaire liederen geoefend. Vóór het appél heb ik het buitengewoon druk gehad.

23 December Dinsdag.

Bewolkt. Later helder. — Om half zeven opgestaan. Na het appél de barak schoongeveegd. In verband met de rustdag om acht uur 's morgens aangetreden en naar het bioscooptheater *De Groot Olifant* gegaan. Er was nieuws over de Japans-Amerikaanse oorlogsverklaring en verder zag ik allerlei interessante dingen. Om twaalf uur naar de kazerne teruggegaan. 's Middags heb ik in Arai gewandeld en ben ik met een oorlogsmakker en mijnheer de soldaat eerste klasse Sugimi met z'n drieën naar het dagverblijf gegaan en gepraat over ons geboortedorp. Wij hebben vrolijk gegeten en gedronken. Op deze rustdag van vandaag heb ik volkomen zorgeloos vrij gehad.

24 December Woensdag.

Helder weer. — In de ochtend theorie van mijnheer de compagniescommandant gehad. De mensen van de verbindingsgroep, die de ordonnansendienst doen, zijn in het bijzonder vertrouwensmensen van mijnheer de compagniescommandant en moeten in de oorlog goed werken. Om half elf oefening in het seinen. In de middag wedstrijd in bajonetscheren. Hoewel ik alles er op zette, was ik toch niet goed. Ik was geheel in de put, maar ik heb tot het laatste met volle krachtsinspanning doorgezet.

25 December Donderdag.

Bewolkt. — Om half zeven reveille en appél. In de ochtend schoonmaken van kleding en uitrusting. De gehele commandogroep beëindigde dit om 10.30 uur. Daarna oefeningen in het seinen. 's Middags om 13.00 uur werden individuele gevechts-oefeningen gehouden. De individuele onderwijs-oefeningen zijn zo lastig door het aangeven van het doel. Om half vier rust. Daarna seinen. Om 16.00 uur terug naar de kazerne. Vandaag heb ik een schrijven gehad van mijn hooggeachte vader uit mijn geboortedorp. Inhoud: Mijn vrouw is ingeschreven in de registers. Mijn hooggeachte oudere zuster is bevallen. Buitengewoon blij.

26 December Vrijdag.

Regen. Later bewolkt. — 6.30 uur reveille. Wegens de regen binnenskamers appél. De vastgestelde individuele gevechts-oefening werd afgelast. In de ochtend schoonmaken van kleding en uitrusting.

Voorbeeld van Japanse propaganda

De bovenste helft van dit vlugschrift geeft weer, hoe de Indonesiërs volgens de Japanners door de Nederlanders uitgebuit werden. Uit de onderste helft moet blijken, dat de Indonesiërs door de Japanners als broeders behandeld worden.

Daarna seinen. 's Middags de gehele omgeving in orde gebracht en particuliere goederen in orde gemaakt. Om 14.00 uur onder commando van de soldaat 1e klasse Kunino seinoefeningen gehouden. Vanavond heb ik een brief geschreven en verzonden aan mijn hooggeachte oudere zuster Tatsui.

27 December Zaterdag.

Bewolkt. — Vandaag hebben wij weer 's ochtends de kleding en militaire uitrusting schoongemaakt. Daarna oefening in het seinen. 's Middags net als 's ochtends schoonmaken van kleding en militaire

uitrusting. Dat deden we op bed en op tafeltjes. In verband met de nachtelijke oefening is er vanavond vroeg eten. Om vier uur inderhaast gegeten. Aangetreden. Het doel van vanavond is de bezetting van de stelling in het hoge terrein in de richting van Hamakoyoshi. Wij gingen om 19.00 uur in een ijzige koude en hevige wind de mars in en bij de Masnabrug werd de rivier overgetrokken. Om 20.00 uur werd de stormenderhand aangevallen stelling bezet. Daarna was er ook een achtervolgingsaanval. Wij ondervonden de gevoelens en gedachten van het werkelijk gevecht.

28 December Zondag.

Bewolkt. — Hoewel het vandaag Zondag is, is de rustdag uitgesteld tot morgen. Vanmorgen, schoonmaken van wapens en uitrusting. Het gerucht gaat, dat onlangs in de nabijheid van Formosa een landing verricht is. Werkelijk dapper. 's Middags om 13.00 uur aangetreden en met de gehele commandogroep seinen op het oefenterrein. Daarna op het 600 meter terrein achter elkaar oefeningen gedaan. Een erg langdurige oefening was dat. Buitengewoon vermoeiend. Om 16.30 uur naar de barak terug.

29 December Maandag.

Helder weer. — Vandaag is het rustdag. Na het appél naar het oefenterrein gegaan om seinoefeningen te houden. Gezegd is, dat wij er op moeten letten, dat bij welke dienst ook de bewegingen bij het seinen op het gevechtsveld niet staande uitgevoerd mogen worden. Om half elf middageten gebruikt. 's Middags ben ik naar het theater Toyohashi gegaan, er werd bioscoop vertoond. Ik heb *Avondrood op het eiland*, Japans nieuwstijdschrift, de Groot-Oost-Aziatische oorlog, *De ceremonie is een vreugde voor het gezin* en andere dingen gezien. Om 16.00 uur ben ik uit de bioscoop gegaan. Vandaag was de bioscoop interessant.

30 December Dinsdag.

Helder weer. — In verband met de bataljons-oefening van vandaag zijn wij na het appél om 7.50 uur voor de barak aangetreden. Eten en al het andere moest overhaast gebeuren. Van ongeveer vier kilometer voor Shashi tot ongeveer vier kilometer voor Iwayakannonyoshi achtervolgingsgevecht. Anderhalf uur hevig gevecht. Bij Eishi hebben de eigen troepen de stelling bezet. Om 13.00 uur was de oorlogstoestand beëindigd. Bij het teruggaan naar de kazerne had ik deze keer honger. Ook drie blaren, ongewond te lopen. Ik vond het een nare gedachte. Om 14.30 uur met moeite in de kazerne teruggekomen. Daarna de was gedaan, de uitrusting schoongemaakt, enz.

31 December Woensdag.

Helder weer. — Vandaag is het de laatste dag van het jaar. Na het appél grote schoonmaak in de barak. De uitrusting en de gebruiksvoorwerpen in hun geheel achter in de barak gebracht. De barak van binnen schoongeveegd en doeken opgehangen. De gebruiksvoorwerpen van de compagnie op orde gezet. 's Middags was er een lezing over de Groot-Oost-Aziatische oorlog. Vanavond is er gezamenlijk eten voor de compagnie. Van het kader komt er iemand als gast op bezoek. Van de keuken krijgen wij koekjes. Met bier en drank zullen wij de laatste dag van het 16e jaar van Showa uitgeleide doen en het begroeten van de dag van de nieuwe lente van het volgende jaar vindt ons geestelijk bereid ons te storten op de nieuwe doelstelling.

Het 17e jaar van Showa. (1942)

1 Januari Donderdag.

's Morgens om 5.30 uur opgestaan. Bij de plechtigheid waren wij in volledige uitrusting op het oefenterrein aangetreden. Wij begroetten de militaire vlag in een ernstige stemming. Allen tegelijk gaven wij de eerbewijzen. Om zeven uur teruggegaan. 's Morgens rijstkoek gegeten. Om tien uur het middageten gebruikt. We hadden 's middags gezamenlijk eten, het was een echt feestmaal. Met mijnheer de afdelingscommandant riep de afdeling gezamenlijk „Banzai“! Een goede stemming. Om 13.00 uur werden op het toneelplatform vruchten opgediend. Om vier uur heeft de gehele commandogroep van mijnheer de onderluitenant en mijnheer de sergeant-majoor dertig flessen bier ontvangen. Daar ik bij het gezamenlijk eten begonnen ben met drie, vier, vijf glazen bier te drinken, voelde ik mij buitengewoon opgewekt. Wij hebben ieder op eigen wijze achter elkaar liedjes uit dezelfde landstreek gezongen. De eerste dag van het nieuwe 17e jaar is voorbij. Sinds ik onder de wapens geroepen ben, voelde ik mij voor het eerst blij.

2 Januari Vrijdag.

Bewolkt. Wind. — Vandaag is het de tweede van de

eerste maand. Vandaag is er rijstkoek. Te 8.40 uur aangetreden. Bij de bataljons-oefening van een afdeling in voertuigen, ging een compagnie, de „legale“ afdeling, van de Oostpoort met auto's naar een of ander dorp. De vijand, die de stelling bij Omatsu en Iwayakannon op de hoogvlakte bij het hoogtepunt aanviel, werd vernietigd. Toen het twaalf uur sloeg, kwamen wij in de kazerne terug. In de middag werd de vastgestelde bataljons-oefening gewijzigd in schoonmaken van kleding en uitrusting. Om 15.00 uur theorie van mijnheer de tweede luitenant Tsukahara. De inhoud is als volgt. Waarop gelet moet worden bij het treintransport tot het aan boord stappen en gedurende de tijd dat wij aan boord zijn. Verder de handelingen bij aankomst te bestemd plaats.

3 Januari Zaterdag.

Helder weer. — Om half zeven reveille. Opgestaan, appél. De oorlogsmakkers zijn naar de les gegaan,

met z'n vieren achtergebleven. Het eten klaargemaakt. Ook vandaag rijstkoek gegeten. Daar het vandaag Nieuwjaarsfeest is, hebben wij rustdag. 's Morgens kaart gespeeld. 's Middags gezamenlijk gegeten en drank gedronken, een feestmaal. Rondzang gedaan, om drie uur begonnen. Daarna een brief geschreven. Een brief gezonden aan de bewoners van het dorp Kurefuji, waar mijn jongere broer woont. Daarna diverse spelletjes gedaan en naar het dagverblijf geweest.

4 Januari Zondag.

Het is vandaag de vierde van de eerste maand. In de ochtend binnen rust gehouden en voor Nieuwjaar allerlei dingen voor mijn plezier gedaan. Om half elf het middagmaal gebruikt. 's Middags naar het theater *De Grote Olifant* van Toyohashi gegaan. Wij zagen het Japanse nieuwstijdschrift en andere dingen. Juist iets voor plattelander. Ik had vroeger ook die plattelandsatmosfeer. Nadat ik teruggekeerd was,

Een voorbeeld van Japanse geldklopperij:

In April 1942 werd door de Japanners een verordening afgekondigd, waarbij personen van vreemde landaard verplicht werden, zich tegen betaling van een hoog bedrag te laten registreren. Zij zouden daarna „beschermd worden in hun maatschappelijk en particulier leven“. Van die bescherming is niet veel terechtgekomen: de Japanse verordening had geen andere zin dan een gedetailleerd overzicht te krijgen van de „vreemdelingen“ in Indië en hen daarvoor stevig te laten betalen.

Opgenomen in de KAN PO (Berita Pemerintah)

Nomor istimewa blz. 10

VERORDENING No 7

Registratie van vreemdelingen

Art. 1

Een ieder van vreemde landaard, zowel man als vrouw, die de leeftijd bezit van meer dan 17 (zeventien) jaar en ook diegenen die dit jaar 17 jaar worden, uitgezonderd Japanse en Indonesische onderdanen, behoren de gegevens vermeld in Art. 3 te laten registreren bij de Japanse weermacht. Bij die gelegenheid moeten die personen ook een eed van volkomen loyaliteit aan de Japanse weermacht afleggen.

De militaire commandanten, bevelvoerenden in de onderscheiden plaatsen zullen zo spoedig mogelijk de tijden en plaatsen van registratie afkondigen.

Art. 2

Alle mannen en vrouwen die de gegevens vermeld in Art. 3 wensen te doen registreren zijn verplicht een registratiegeld te betalen, zoals hieronder aangegeven:

a. Europese landaard.

mannen f 150.— (honderd en vijftig gulden) per persoon,
vrouwen f 80.— (tachtig gulden) per persoon,

Opgenomen in de KAN PO (Berita Pemerintah)
Nomor istimewa blz. 23

TOELICHTING op Verordening No 7

Vreemdelingen moeten hun namen laten inschrijven

Volgens Verordening No 7, die zo juist is afgekondigd zijn vreemdelingen verplicht, hun adres te laten inschrijven bij het Japanse militaire Bestuur en bij die gelegenheid moeten zij ook een eed afleggen, dat zij loyaal zijn ten opzichte van het Japanse Militaire Bestuur. Allen, zowel Nederlanders als Chinezen en anderen, moeten hun naam, adres, werkkring, enz. laten inschrijven en moeten zich onderwerpen aan alle regelingen in dit land.

b. Chinese landaard en andere Aziatische landaarden (Arabieren, Voor-Indiërs en andere niet-Europese landaarden).

mannen f 100.— (honderd gulden) per pers.,
vrouwen „ 50.— (vijftig gulden) per persoon.

Art. 3

Alle mannen en vrouwen die zich wensen te laten registreren, behoren op te geven:

a. landaard, geboorteplaats, laatste woonplaats.

b. naam en ouderdom;

c. tegenwoordig adres;

d. werkkring;

e. hoeveel jaren verblijfhoudende op Java;

f. gehuwd of niet;

g. naam en leeftijd van gezinsleden, die de registratie-leeftijd nog niet bereikt hebben (Dit geldt alleen als degene, die zich laat registreren, hoofd van het gezin is).

Art. 4

Degenen, die zich niet laten registreren en zij, die de eed aan de Japanse weermacht niet afleggen, zullen niet beschermd worden in hun maatschappelijk en particulier leven.

Art. 5

Deze verordening gaat in onmiddellijk na afkondiging.

Batavia, 11 April 1942

De Commandant van de Japanse weermacht

U allen is bekend dat onze vijand alleen maar tracht ons werk, orde te scheppen in Groot-Azië, te verhinderen.

Daarom moet de Japanse weermacht waken tegen vijandelijke daden van wie ook.

Wanneer wij niet opletten zijn, zullen straks ordeverstoringen optreden, die dit land in gevaar brengen.

Misschien herinnert gij U nog de werkzaamheden van de vijfde Colonne, die de veiligheid en vrede van Azië in gevaar bracht.

Wanneer wij niet alle vreemdelingen verplichten, dat zij loyaal staan ten opzichte van de Japanse weermacht, dan is het mogelijk, dat enkele kringen vijandelijke daden gaan verrichten en bestaat ook de mogelijkheid, dat zij voortdurend geheim contact met de vijand gaan onderhouden.

1) Lett.: „Tienduizend jaar“. Roep overeenkomend met ons Hoera“.

was ik iemand, die zijn plicht als oprecht soldaat zuiverder zal uitvoeren.

5 Januari Maandag.

Bewolkt. — Reveille. Bij het appèl met het geweer in de hand en de bajonet aan de gordel naar het oefenterrein gegaan. Loopas en bajonetschermen geoefend. Het lichaam gehard. 's Morgens vóór tien uur schoonmaken van de uitrusting. Daarna theorie van mijnheer de eerste luitenant van de geneeskundige dienst: wenken tijdens het ankeren en gedurende het transport. Er is een nauw verband met de hygiëne. 's Middags rust. In de barak Morse geoefend. In een opgewekte Nieuwjaars-atmosfeer de dag doorgebracht.

6 Januari Dinsdag.

Helder weer. — Vanochtend weer appèl met het geweer in de hand en de bajonet aan de gordel. Oefeningen van man tegen man tegen de tweede com-

pagnie gehouden. In de ochtend theorie van mijnheer de sergeant Takahashi en mijnheer de tweede luitenant Tsukahara over de wachtdienst aan boord en op transport. Daarna van mijnheer de tweede luitenant Kato theorie over het onderhoud van de uitrusting en het leerwerk in de tropen en de wijze van invetten met olie. 's Middags onder leiding van mijnheer de afdelingscommandant voorwaarts gaan bij de aanval op een stelling in het hoge terrein in de nabijheid van het hier tegenoverliggende Omatsu, waarbij ik dienst deed als ordonnans. Ik was zo vermoeid, dat ik het gevoel had, dood te gaan. Op de terugweg was ik precies zo.

7 Januari Woensdag.

Regen. — Bij het appèl met het geweer in de hand en bajonet aan de gordel naar het oefenterrein voor oefening. In de ochtend schoonmaken van kleding en uitrusting. 's Middags inspectie over de uitrusting. Daarna om twee uur met de gehele commandogroep tot de dierentuin seinoefeningen tijdens de

mars. Bij de dierentuin een uur rust. Apen en andere dieren gezien, ik vond het erg grappig. Om vier uur teruggekeerd.

8 Januari Donderdag.

Na het appèl voor de barak 15 minuten eerbewijsoefeningen. In de ochtend voorlezing van het Keizerlijk Edict. Daarna mededelingen van mijnheer de afdelingscommandant over de oorlogstoestand. 's Middags naar de allerlaatste voorstelling in het bioscooptheater de *Grote Olifant* gegaan. Wij zagen Verkeersbeschaving bij de Takeo-groep, Japans nieuwsjournaal, speciale berichtgeving. Om half vier teruggegaan. Vanavond hadden wij wenken bij het voorwaarts gaan, opgesteld door mijnheer de groepscommandant.

9 Januari Vrijdag.

Bewolkt. — Bij het appèl naar het oefenterrein gegaan. Sectiesgewijze seinen en verbinding houden. Buitengewoon zwaar. Om 8.40 uur terug naar de kazerne. 's Middags de ons verstrekte goederen geïnspecteerd en om 15.00 uur mijn bed opgemaakt. Na het eten met de gehele commandogroep militaire liederen geoefend. Voorlichting over de Maleise taal ontvangen van mijnheer de soldaat eerste klasse Sekinouchi.

10 Januari Zaterdag.

Vanochtend bij het appèl met het geweer en de bajonet bajonetschermen. In de ochtend onderhoud van de uitrusting. Ik heb de uitrusting van mijnheer de groepscommandant schoongemaakt en onderhouden. 's Middags de mede te nemen mondvoorraad in ontvangst genomen, waarna inspectie over de uitrusting. Vanavond heb ik de mede te voeren mondvoorraad in de ontvangen rugzak gepakt. Langzamerhand maken wij voorbereidingen voor ons vertrek. Een brief gezonden aan mijn hooggeachte vader.

11 Januari Zondag.

Vandaag is geen Zondagse dienst gehouden. In de ochtend hebben wij op tot nu toe ongekende wijze speciale goederen ontvangen. Handtekeningen voor ontvangst gezet en andere diensten verricht, waardoor wij het buitengewoon druk hadden. 's Middags was de samenstelling van de afdeling. Onmiddellijk daarna de ontvangen schoenen weer met nieuwe verwisseld. Ook 's middags de goederen, die niet in de rugzak konden, teruggegeven. Verder het tractement van deze maand, 6.87 yen, ontvangen.

12 Januari Maandag.

Om 6.15 uur was er alarm. Met de zware militaire uitrusting voor de barak aangetreden. Op het oefenterrein loopas gemaakt. Om half acht teruggekeerd. Vandaag de zomerkleding gedragen. Tenslotte — een dag doorgebracht.

13 Januari Dinsdag.

's Ochtends de militaire uitrusting klaargemaakt. Eerstdaags vertrekken wij naar X. Vandaag moeten wij volgens het standaardmodel van den onderluitenant ons zelf in gereedheid brengen. Vanavond ben ik naar het dagverblijf geweest en heb veel drank gedronken. Vandaag de nieuwe zomerkleding gedragen. Vanavond vijf brieven verzonden.

14 Januari Woensdag.

's Morgens half zeven reveille. In de ochtend theorie van mijnheer de afdelingscommandant over inkwartiering. Op de 16e a.s. worden wij een compagnie onder de Japanse vlag. Op de les hoorde ik dat wij naar Hiroshima gaan. 's Middags de compagniesgoederen en de ons verstrekte gouvernementsgoederen in orde gebracht. Vanavond de laatste vier brieven verzonden.

16 Januari Vrijdag.

Bewolkt. — 's Morgens om zeven uur opgestaan. Wij hebben het iedere dag druk met het in orde brengen van de omgeving, enz. Verder andere corveeën gedaan. Zo langzamerhand is morgen ons vertrek, zodat wij het druk hebben met de op vanmiddag vastgestelde inspectie over de uitrusting. Om 16.00 uur had dit voor de barak plaats. Vandaag inlevering van dekens en andere verstrekte goederen. Vanavond is het langzamerhand de allerlaatste avond geworden.

„Registratie van vreemdelingen”

Vele Nederlanders hebben reeds de wapens neergelegd en deze mensen leven nu in rust. Maar enkelen onder hen waren vroeger leiders van de luchtbeschermingsdienst en vele waren bij de Stadswacht. Nu hebben zij geen wapens, maar vermoedelijk koesteren zij een vijandelijke gezindheid.

Leg eerst de loyaliteitseed af

Wanneer die mensen in vrede in dit land willen leven als goede burgers, dan moeten zij zich onder bescherming stellen van de Japanse weermacht, dan moeten zij de eed van loyaliteit daaraan afleggen, dan moeten zij de bevelen van de Nieuwe Regering opvolgen.

Ook zijn er veel Chinezen, die voor de regering van Tsjoenking zijn, werken voor de belangen van Tsjang Kai Tsjek, en vijandig staan tegenover Japan.

Al deze mensen moeten ook de loyaliteitseed aan het Japans militair Bestuur afleggen.

Op dit ogenblik hebben wij de geallieerde A.B.C.D.-vesting vernietigd; dit land hebben wij bezet.

Voordat wij echter de Nieuwe Regering installeren, is het noodzakelijk dat wij de kringen, die vroeger vijandelijk tegenover ons stonden, verzoecken, dat zij innerlijk loyaal tegenover ons gaan staan.

Aan welke kant staan de Chinezen?

Onder de Chinezen zijn er stellig, die niets met de Tsjoenking Regering te maken willen hebben, maar omdat de registratie van de namen zo snel mogelijk moet worden uitgevoerd, kunnen wij, voordat de namen ingeschreven zijn, geen verschil maken tussen wie pro en wie anti is.

Alle Nederlanders en andere vreemdelingen moeten hun adres en hun gezin laten inschrijven tegelijk met de betaling van het registratiegeld.

Een ieder, die loyaal is ten opzichte van Japan, zal eerbiedig en zo goed mogelijk behandeld worden. Er zullen enkele mensen zijn, die niet voelen voor dat registratiegeld; vooral onder de Nederlanders zullen er vele zijn, die zich daaraan stoten.

Maar de Nederlanders mogen niet vergeten, dat zij vroeger iedereen, die dit land wilde binnenkomen, dwongen om aan hun Regering f 150.— te betalen en dat zij dat als juist beschouwden.

In Japan hebben wij nooit f 150.— registratiegeld geëist van mensen, die het land in wilden komen.

Het is mogelijk, dat de Nederlanders niet hebben geweten, dat het geld, dat door hen geheven werd van mensen, die dit land wilden binnenkomen, aanleiding gaf tot veel moeilijkheden en zorgen.

Nu mogen de Nederlanders echter weten, hoe zij in werkelijkheid vreemdelingen behoren te behandelen.

Nederlanders hebben geen rechten hier

Geachte toehoorders!

De Nederlanders zijn vreemdelingen. Hun volk heeft geen rechten op Java; het heeft geen recht de macht uit te oefenen over het gehele Indonesische volk.

Dit is een zeer belangrijk punt. Wanneer een Nederlander nog voelt dat hij macht heeft in dit Indonesië, zal hij er niet toe komen, innerlijk loyaal te staan tegenover de Japanse Regering.

Binnenkort zullen alle Bestuurskantoren beginnen met de bovengenoemde registratie. Alle vreemdelingen moeten het registratiegeld betalen.

Vele Nederlanders leven trouwens nog zonder zorg en in luxe. Zij hebben genoeg eten en drinken. Hun vrouwen, onbezorgd, doen wat zij willen.

Men behoeft niet af te dingen

Juist op grond van dit luxe leven mogen zij niet zeggen, dat het bedrag van het registratiegeld te hoog is.

Wij dingen trouwens niet af.

Wanneer bijvoorbeeld een Chinees niet in staat is, f 100.— te betalen, denkt hij misschien, dat de autoriteiten hem zullen toestaan minder te betalen. Neen: het vastgestelde bedrag moet in ieder geval aan het Japanse Militaire Bestuur worden betaald.

Families behoren elkaar te helpen: de arme familieleden behoren geholpen te worden door de rijke familieleden.

Wanneer de Nederlanders en andere vreemdelingen zich niet onderwerpen aan die registratie, zullen zij worden beschouwd als een groep, die niet innerlijk loyaal staat tegenover het Japans militair Bestuur.

Zulke groepen zullen geen bescherming ontvangen van de Japanse weermacht.

Maar wanneer zij hun plicht hebben vervuld en geregistreerd zijn, zullen zij een bewijs ontvangen, dat hun wordt toegestaan in dit land te leven.

Dit bewijs zal hen beschermen in het dagelijks leven van alle dag.

Verwerp alle gevoelens van twijfel

Toehoorders!

Misschien horen veel Chinezen en Nederlanders deze radiouitzending.

Werp alle gevoelens van ongegronde twijfel van U af en laat Uw namen inschrijven in de registers met een zuiver en loyaal hart.

Nu is het tijdstip gekomen om Uw houding te bepalen.

Daar U in Azië leeft, moet U thans ieder vijandelijk gevoel en iedere vijandelijke daad uitschakelen. Zet Uw droom van het verleden niet voort!

U behoeft niet wanhopig te zijn, wanneer U zich maar onderwerpt aan de Nieuwe Regering.

Niettegenstaande het erg koud is, gebruik ik twee wollen dekens. Kamae en ik, met ons tweeën, hebben vriendschappelijk de laatste avond in de Shashi barakken doorgebracht.

17 Januari Zaterdag.

Helder weer. — Vandaag zijn wij tenslotte in de richting van Hiroshima gegaan. Om 5.30 reveille. De tot nu toe gebruikte goederen in zijn geheel ingeleverd. Om negen uur hadden wij de Shashi kazerne achter ons en gingen wij in de richting van het station. Om elf uur in de trein gestapt. Bij het vertrek van de trein voel ik mij verdrietig. Daar wij veel overdag in de trein zijn, kijken wij uit en zien, dat wij in die tussentijd langs Nagoya, Gifu, Kyoto, Osaka en Kobe rijden en verder langs Okayama naar Hiroshima. Uit louter baldadigheid zongen en lachten wij. Van vreugde niet geslapen. Om vijf uur in de ochtend bereikten wij het doel, het station Hiroshima. Volgens mijn eigen idee moest Hiroshima zoel zijn, maar buiten verwachting viel er een koude sneeuw. Voorbij Kyoto zag ik veertig centimeter dikke sneeuw. Van het station werden wij met auto's naar de kwartieren in de een of andere wijk gebracht. Verschillende corveeën gedaan. Om half twaalf naar de eigen kamers gebracht. Wij waren in een huis en ik had het gevoel of wij een uitstapje maakten. Ik en mijnheer de soldaat 1e klasse Sekinouchi hebben met z'n beiden thee gedronken en gezellig gepraat. 's Middags na afsloop van het vuur aanmaken, de krant gelezen. Na het avondeten in het bad gegaan, waarna naar het kantoor gegaan en tot één uur bij het drukken geholpen.

18 Januari Zondag.

Helder weer. — Ingekwartierd geweest in een hoek van de een of andere wijk van Hiroshima. Om vijf uur opgestaan. Ik voelde mij juist als iemand, die ter plaatse woont. Na het eten om half zeven aangekomen. Zo langzamerhand moeten de legergoederen naar de golfbrekers gebracht worden. Tot elf uur goederen in het schip geladen. Daarna aan boord gegaan en die goederen in het ruim gestapeld. Om twaalf uur gegeten. Om 15.30 haalde het transport-schip het anker op en voer weg in zuidelijke richting. Ofschoon wij aan boord van een schip zijn, komt alles vlot voor elkaar. We varen met een snelheid van ongeveer zeven mijl.

19 Januari Maandag.

Gisterennacht door de inspanning van drie dagen naar bed gegaan en vast en rustig geslapen. Om 7 uur opgestaan. Het transportschip is reeds bij Shimonoseki aangekomen. Wij mogen niet naar het bovendek gaan. Alleen vandaag zullen we Japan nog zien. Het transportschip heeft van de ochtend tot de avond kolen geladen. Ikzelf heb vandaag voor mijnheer de sergeant majoor corvee drukkerij. Iedere sectie levert scheepswacht en luchtuitkijkposten, een buitengewoon drukke bezigheid. Wij doen die dienst niet, het spijt mij erg. In deze nacht zullen we met een groep schepen naar het zuiden gaan varen.

20 Januari Dinsdag.

Bewolkt. — Van Shimonoseki af ongeveer twee uur gevaren en stil gaan liggen. Vandaag is er helemaal geen dienst. In de ochtend mijnheer de sergeant majoor geholpen bij het drukken. Vanmiddag werden door mijnheer de tweede luitenant Matsunaga de regels voor verblijf in een schip doorgegeven. Verder de uitrusting schoongemaakt en lichamelijke oefeningen gedaan. Vanavond dagverblijfsgoederen verhandeld. Van allen een bedankje gehad. Om 8 uur werd appél afgenomen. Onder twee wollen dekens naar bed.

21 Januari Woensdag.

Bewolkt. — Na de reveille en het appél naar het dek en mijn gezicht gewassen. Op een niet te registreren plaats zijn we stil gaan liggen. Gelukkig, dat de zon met zijn helder gezicht rood over de wijde wereld te voorschijn kwam. Om 10.00 uur voer het transportschip weer voorwaarts in Zuidelijke richting. Tot 11.30 konden wij niet op het bovendek komen. Daar de golven van de Pacific steeds wilder worden is het grootste gedeelte van de soldaten reeds zeeziek geworden. Ik zelf voel mij niet lekker. Ik heb geen zin in drinken en eten.

22 Januari Donderdag.

Om 7 uur reveille. Na het appél op het bovendek lichaams-oefeningen. Gisteren en vandaag waren er buitengewoon wilde golven. In het schip kan je niet staan. Naar het dek gegaan, om frisse lucht in te ademen. Vliegtuigen van de Keizerlijke Marine wuifden met de hand naar de groep transportschepen. Wij hebben broederlijke liefdesgevoelens. De groep transportschepen bestaat uit 21 schepen. Daaromheen zijn de beschermende oorlogsschepen. De vorm is zo, dat ik er een foto van zou willen nemen.

23 Januari Vrijdag.

Om zeven uur reveille. Na het appél naar het dek gegaan en standaardgymnastiek gedaan. Na het ontbijt spel, lichaams-oefeningen en zingen van militaire liederen. In vergelijking met gisteren zijn de golven vandaag kalm. Waar je ook kijkt, nergens is land te zien. De groep transportschepen vaart prachtig in een rij. Bij het naar het zuiden gaan, wordt het iets warmer. 's Middags binnen geveegd en alle maatregelen getroffen voor het geval het schip tot zinken wordt gebracht. Wij bezitten nu de juiste geestelijke bereidheid, om met een innerlijke gesteldheid ons te offeren voor het Keizerrijk, op welk tijdstip ook ons graf in de golven te vinden.

24 Januari Zaterdag.

Regen. Vandaag ordonnansendienst gedaan. Wij werken onder de surveillance officieren. Met z'n drieën doen wij om beurten twee uur dienst. Ik doe dienst van 8.00—10.00 uur, van 15.00—17.00 uur en van 22.00—24.00 uur. In de nacht zijn we zo in de buurt van Formosa gekomen, want ik voelde de koude. Vannacht heb ik slechts drie uur geslapen.

25 Januari Zondag.

Bewolkt. Oude tijdrekening 9—12. — 's Morgens om zeven uur reveille. Daarna lichaams-oefeningen gedaan. Vandaag voor het eerst sinds het aan boord gaan gebaad en gewassen. Het wasgoed heeft zich opgehoopt. Om half elf lekker gebaad met zeewater en het stof afgespoeld. Tot twaalf uur gewassen. Om drie uur 's middags een schoonheidskuur gedaan en geheel opgefrist het dagboek geschreven. Het schijnt, dat wij morgen in de een of andere haven van Formosa aankomen. Vandaag is het een week, sinds wij aan boord stapten. Ik ben al goeddeels aan het zeeleven gewend.

26 Januari Maandag.

Bewolkt. Oud 10—12. — Vandaag om zeven uur opgestaan. De groep transportschepen is bij Formosa bij Zuid Hoko eiland¹⁾ aangekomen. Omdat gerapporteerd was, dat het in de verblijven, waar wij tot nu toe waren, te warm was, zijn wij naar een verblijf in het voorschip verhuisd. 's Morgens en daarna 's middags tot drie uur corvee, alles netjes in orde brengen en verhuisd. Vanavond in een vrolijke stemming hier gedronken. Met ons allen veel plezier gemaakt.

27 Januari Dinsdag.

Helder weer. Hevige wind. — Om zeven uur reveille. Na het appél naar het bovendek gegaan. Wanneer je aan alle kanten om je heen kijkt, zie je de groep transportschepen in een frontlinie van drie colonnes liggen. Wij zijn gisterenmiddag bij Hokoshima, een eiland aan de kust van Formosa, stil gaan liggen. Vandaag in de ochtend de kamers van binnen schoongemaakt. 's Middags zijn de schepen in Zuidelijke richting afgevaan. Door de buitengewoon hevige wind is de zee vandaag erg woelig. Het klimaat van Formosa is ongeveer zoals in mijn dorp in Maart en April, de tijd, dat het zo warm is, dat alles in bloei komt. Wij varen nu naar het zuiden van een plaats, die op de helft van de afstand tot ons doel is gelegen. Van nu af over ongeveer tien dagen zal wel de landing op de plaats van bestemming geschieden!

28 Januari Woensdag.

Helder weer. — Ik dacht, dat wij in zuidelijke richting zouden doornvaren, maar wij hebben vandaag in de haven van Tōkō overnacht. Dertig schepen hebben zich bij de groep transportschepen gevoegd. Het lijkt er op, dat wij morgen zullen vertrekken.

¹⁾ Een eiland van de Pescadoregroep.

Vandaag hebben wij 's morgens lichaams-oefeningen en spel gehad. 's Middags les, waarbij mijnheer de tweede luitenant Kato theorie gaf over de bepalingen voor de inwendige dienst op een schip. Daarna op het dek frisse lucht ingeademd. Ik zag voor mijn ogen de gezichten van mijn familie, gezin, broers en zusters als schaduwen voorbijtrekken.

29 Januari Donderdag.

Helder weer. — Vandaag om zeven uur uit de haven van Tōkō vertrokken, en in de richting van Takao gevaren. 's Middags om vier uur in de prachtig gelegen haven van Takao op Formosa aangekomen. Ik ben ordonnans. Het aantal oorlogsschepen, dat in de haven van Takao een volledige bescherming geeft aan de groep transportschepen, bedraagt ruim vijftig stuks. Bij aankomst aldaar was de hitte werkelijk onbeschrijfelijk. Onderweg van Tōkō naar Takao waren er veel grote vissen en zeekoeien. Ik ben vanavond bevorderd tot ordonnans van de scheepswacht en luchtwacht. Vanavond in de haven van Takao rustig gaan slapen.

30 Januari Vrijdag.

Helder weer. Oud 14-12. — Door de buikpijn, die ik van gisterenavond af heb, voel ik mij buitengewoon onlekker. Formosa is erg heet, net als in de middenzomermaand in mijn geboortedorp. 's Morgens was er een alarmoefening voor het geval van zinken van het schip en bij brand. De uitrusting werd in de schuilplaats verzameld. 's Middags oefenen van militaire liederen en lichaams-oefeningen gedaan. Vanavond hier gedronken, en de bijzondere Formosaanse producten, annanas en bananen gegeten.

31 Januari Zaterdag.

Helder weer, Oud 15-12. — 's Morgens om zeven uur reveille. Tegelijkertijd naar het voorschip gegaan voor lichaams-oefeningen. Daarna gezicht gewassen en gegeten. De uitrusting schoongemaakt. Om elf uur op het uur van lichaams-oefeningen gymnastiek gedaan onder korporaal Iseki. Vanmiddag inspectie over de uitrusting. Om 14.00 uur de uitrusting uitleggen; er wordt inspectie gehouden. Daarna heb ik de uitrusting ingevet. Van zes uur af werd repetitie voor de morgen uit te voeren voorstelling gehouden. Dit duurde tot negen uur.

1 Februari Zondag.

Na de reveille en het appél gegeten. Vandaag om negen uur zijn wij aan boord van de *Tateno Maru* gestapt voor de soldatentoneelvoorstelling. Om negen, tien, elf en twaalf uur traden van iedere afdeling de bekwame toneelspelers voor hun wapenbroeders op en gaven interessante kunstvoorstellingen zoals Japans worstelen, houding dansen, kussendansen en parodie (?) van Amerikaanse vrouwen. 's Middags rust.

We zijn drie à vierhonderd meter dichter bij de plaats Takao gaan liggen. De groep transportschepen bestaat misschien wel uit honderd schepen.

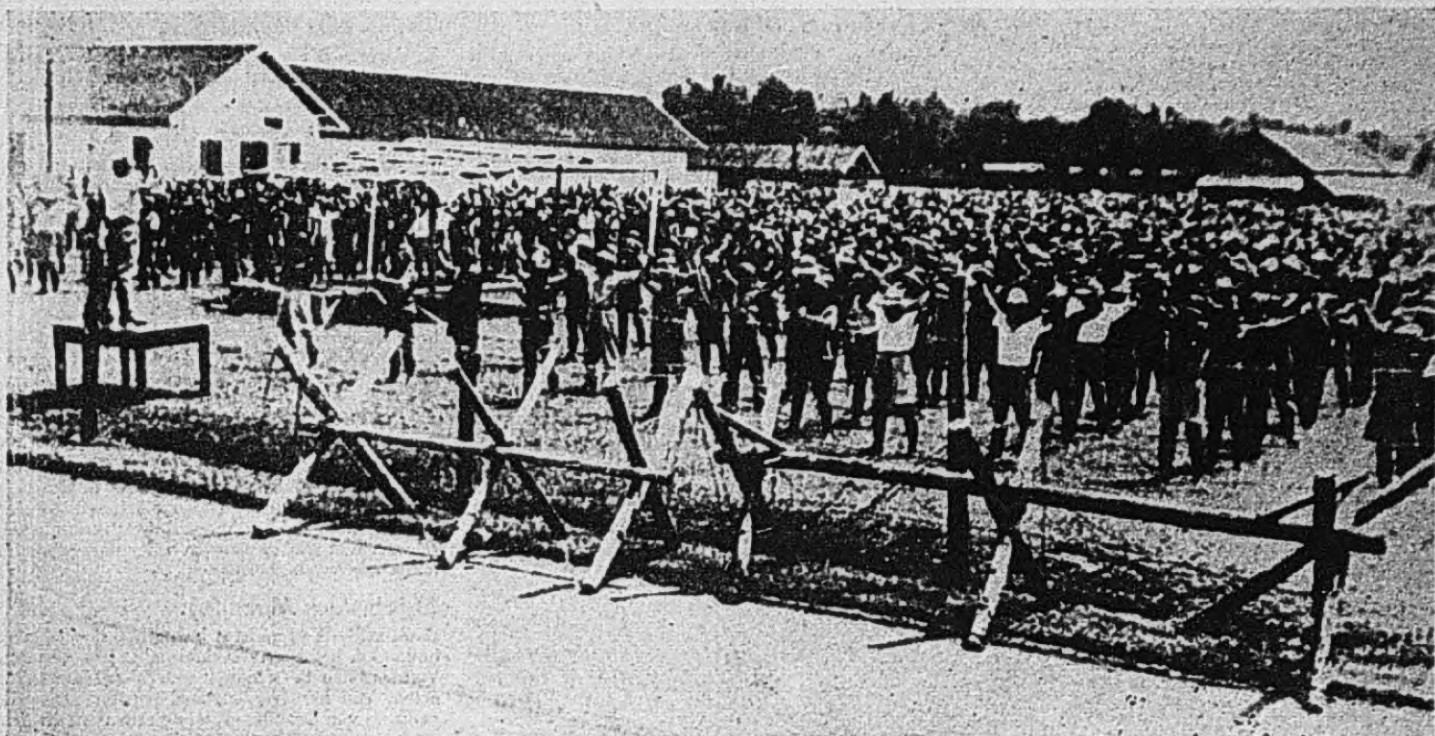
2 Februari Maandag.

Helder weer. — De andere compagnieën gaan in de haven van Takao aan wal om te baden, terwijl wij aan boord blijven voor bewaking. Vandaag moeten wij goederen laden en andere corveeën doen. Wij zijn erg teleurgesteld, dat wij niet aan wal mogen en baden kunnen. Vanavond waren er citroenen neergelegd, maar mijnheer de afdelingscommandant heeft in zijn goedheid drie trossen bananen gekocht en onder de militairen verdeeld. Om 12.30 uur zijn acht man van de commandogroep aan land gegaan. Wij hebben meloen en mandarijntjes gekregen. Het was reeds twee uur, voor ik naar bed ging.

3 Februari Dinsdag.

Helder weer. — De transportschepen zijn vandaag om acht uur vertrokken en varen naar het zuiden in de richting van het eiland Nainan. Om te beginnen hebben we tenslotte het laatste Japanse land gehad. Naar genoeg bananen en ananassen gegeten. Om tien uur was de haven van Takao weg en verdween Formosa uit het gezicht. Vandaag heb ik del:50.000 kaarten van ons land van bestemming, Java, geordend. We varen nu naar de woeste Zuid-Chinese Zee. Vandaag hebben wij de winterkleding ingeleverd. Vanavond de Formosaanse producten meloen en mandarijntjes gegeten. Deze mandarijntjes smaken als appels, buitengewoon lekker.

Nederlandse gevangenen bij de verplichte ochtendgymnastiek in een krijgsgevangenenkamp op Java.

4 Februari Woensdag.

Helder weer. — Vandaag hebben wij het tweede wekelijkse bad, sinds wij aan boord zijn gegaan. Verder de was gedaan. Wanneer iemand in deze moeilijkheden komt, begrijpt hij voor het eerst het geluk van wassen en baden. Om 15.30 uur was de plechtigheid van het voorlezen van het Keizerlijk Edict. Er is gezegd, dat ons landingspunt op Zuid-West-Java ligt. De raadgeving van mijnheer de afdelingscommandant is, dat wij voortdurend moeten letten op onze lichamelijke toestand en dat wij onze militaire plichten volledig moeten uitvoeren.

5 Februari Donderdag.

Helder weer. Oud 20-12 — Om half acht reveille. Het schip vaart naar het zuiden. Binnenkort zullen wij in Indo-China aankomen. Van ongeveer gisteren af hebben wij door de zomerhitte weer nieuwe kleding ontvangen om wat losser gekleed te zijn. Vandaag is de prophylactische injectie begonnen. Ik ben in groep twee. Wanneer je in de zuidelijke streken komt, zie je ieder ogenblik slangen, vissen en schildpadden. Door de hitte kon ik in de nacht van half elf tot twaalf uur in het geheel niet slapen.

6 Februari Vrijdag.

's Morgens om half acht opgestaan. In verband met de lichaamsstraining van vanmorgen op het bovendek tegelijk met de oorlogsmakkers gerust, terwijl wij ons in de koele wind baadden. Daar mijnheer de groepscommandant Igawa het een of ander onplezierigs had, was hij erg uit zijn humeur. De soldaten waren volkomen in de put. 's Middags hebben wij een injectie van vier soorten door elkaar gehad, zodat ik naar bed gegaan ben. Van vandaag af mogen wij ongekleed op het bovendek verschijnen. Voor een bepaald doel, dat ik heb, houd ik daarvan. Ik heb het roken afgeschaft. Aan de heren Komutsu en Inani het doel van het afschaffen van het roken bekend gemaakt en op de oprechtheid hiervan een eed afgelegd.

7 Februari Zaterdag.

Helder weer. — We schijnen morgen in de een of andere haven van Frans-Indochina aan te komen. Ik krijg zo ongemerkt het gevoel van het einde. Het zal nu wel erg koud zijn in mijn geboortedorp, maar wij weten hier niets van de koude in Japan in Januari en Februari. Wij blijven iedere dag maar aan boord. Van Formosa naar het zuiden gaande, is de zons-

ondergang om acht uur en het licht worden 's ochtends om acht uur. Dat is geheel anders dan in mijn geboortedorp.³⁾

8 Februari Zondag.

Helder weer. — 's Morgens om zeven uur opgestaan. Toen het licht begon te worden, kwam ineens een eiland in de buurt van de Camranh-baai in Frans-Indochina in zicht. Om tien uur liepen wij een Frans-Indochinese haven in de Camranhbaai binnen. Op deze plaats lagen een groot aantal Japanse oorlogsschepen in afwachting. Buiten verwachting waait in Frans-Indochina een koele wind. Het landschap ziet er precies zo uit als ongeveer in de zomer in mijn geboortedorp. Vannacht is het een nacht aan boord in de Camranhbaai van Frans-Indochina.

9 Februari Maandag.

Helder weer. — Om half acht reveille. Van vandaag worden in de compagnie de kragen van de zomer-kleding neergeslagen. Van tien uur af handenarbeid-oefeningen, zodat ik druk bezig ben geweest. Met veel zorg naaiwerk gedaan. Mijnheer de groepscommandant heeft zijn rangonderscheidingstekens verloren, wat mij erg voor hem spijt. Van tien uur af stromen de zweetdruppels. Tot twaalf uur oefeningen gedaan. 's Middags een schoonheidskuur gedaan en rust.

10 Februari Dinsdag.

Helder weer. Oud 25-12. Om vijf uur opgestaan. Daar bepaald was, dat wij vandaag in de plaats Camranh aan wal zouden gaan, om zes uur gegeten. Om acht uur aan wal gegaan. Toen ik snel in het bad stapte, ontmoette ik toevallig Arai Ryūhei, die afkomstig is uit mijn dorp. Ongeveer dertig minuten met hem gepraat. 's Middags de plaats Camranh bekeken. Beschouwd uit het gezichtspunt van de dorpen in mijn geboortestreek is hier in ieder hoekje van het dorp zo iets als overvloed. Gewaarschuwd werd, dat de Indochinezen wilden zijn. Zij zijn mensen van lagere orde, zoals koeien en paarden. Om 16.00 uur de richting van de Shizuno Maru ingeslagen en aan boord teruggekeerd.

³⁾ Daar Frans Indochina $\pm 30^\circ$ westelijk van Tokyo gelegen is, gaat de zon aldaar enkele uren later op en onder dan in Tokyo. De Japanners hebben steeds vastgehouden aan de Tokyotijd, ook wat Nederlands-Indië betreft. In Batavia was het tijdsverschil anderhalf uur (zie ook aantekening op 13 Februari. De schrijver denkt aldaar, dat de tijdsverschuiving afhankelijk is van het naar het Zuiden gaan). (Noot van de bewerkster.)

11 Februari Woensdag.

Vandaag is het Kigensetsu met zijn diepe betekenis. Om half tien zijn wij naar het dek gegaan, alwaar een gebed gedaan werd voor het Keizerlijk Huis. De interne compagniesplechtigheid werd gehouden. De Kigensetsu van dit jaar begroetten wij aan boord van het transportschip de Shizuno Maru. 's Middags hebben wij rust gehad. De was gedaan. Vanavond hebben wij sake en bier gedronken, iedereen was vrolijk. De Kigensetsu van het jaar 2602 gevierd.

12 Februari Donderdag.

Bewolkt Oud 27-12. Om half acht opgestaan. Nadat ik de rijst gegeten had, lichaams-oefeningen. Daarna met de kleding en uitrusting, waarmee wij de landing zullen doen, op het dek aangetreden. Loopspas en bajonetschermen geoefend. 's Middags een injectie ontvangen en naar bed. Na het avondeten militaire liederen geoefend en lichaams-oefeningen gedaan onder mijnheer de groepscommandant Sakawa.

13 Februari Vrijdag.

Regen. — In de ochtend met de Saiyama-afdeling met volledige militaire bepakking in het schip gemarcheerd. Bij allen, ook bij de groepscommandant stroomden de zweetdruppels. Daarna lichaams-oefeningen gedaan. 's Middags bij iedere sectie individuele onderwijs-oefeningen. Met ingang van vandaag is het uur van reveille in 8.00 uur, dat van appel in 9.00 uur gewijzigd. Naar het zuiden gaande, gaat de zon niet onder als men verder gaat en het wordt 's morgens laat licht.

14 Februari Zaterdag.

Helder weer. Oud 29-12. — Om acht uur reveille. We hebben vandaag sinds het aan boord gaan voor de vierde maal de was gedaan. Daar wij geen etensblikken ontvangen hadden, hebben allen deze ontvangen. Om tien uur de was gedaan. 's Middags pestinjecties. De injectie van vandaag wordt ook viermaal gegeven. Ik zelf heb corvee, tot vijf uur gewerkt, dat het zweet stroomde. Eindelijk is het morgen nieuwjaar in mijn geboortedorp. De huisgenoten zullen mij wel gedenken en God bidden, denk ik. Ook ik ben steeds flinker en ik span mij in, de goedheid van allen, waaronder in de eerste plaats van mijn beide ouders, terug te betalen.

15 Februari Zondag. Oud 1-1.

Voor vanavond was er onderwijs-oefening in het

landingsgevecht vastgesteld, waardoor het erg druk was met de voorbereidingen. 's Middags was mijnheer de groepscommandant Sakawa uit zijn humeur, zodat wij allen er aan vasthielden om niet langzaam te zijn. Om ongeveer zes uur kwam de order, dat het landingsgevecht werd afgelast. Het is vandaag de eerste dag van het Nieuwjaar. We hebben dingen van het dagverblijf gegeten en gedronken. Iedereen heeft vrolijk de Nieuwjaarsdag doorgebracht. Na het appél om tien uur hebben wij gedurende een uur theorie gehad van mijnheer de groepscommandant Sakawa, waarbij wij de tranen de vrije loop lieten.

16 Februari Maandag.

Bewolkt. — Na het opstaan mijn gezicht gewassen. Om negen uur ontbeten. Vandaag hebben wij de zonnebeschermers achter aan onze hoofddekseels bevestigd, waarmede tot twaalf uur bezig geweest. 's Middags, nadat ik mijn dagboek had ingeschreven, lichaams oefeningen gedaan. Het is in mijn geboortedorp de 2e dag van het nieuwe jaar. Met die zorgen over mij, zal het anders zo vrolijke Nieuwjaar wel niet opgewekt verlopen zijn. Dit is een gedachten-associatie van het Frans-Indochinese land.

Ook thans weer publiceren wij titels van een aantal illegale bladen, waarvan wij graag exemplaren of waaromtrent wij graag inlichtingen zouden ontvangen uit onze lezerskring. De eerste oproepen hebben ons vele nieuwe gegevens verschaft. Aan de inzenders onze dank! Hier volgt de zevende lijst, waarbij achter de titels de ons tot dusver slechts bekende spaarzame gegevens vermeld staan:

Revolutionnaire Volksliga - aanwezig 1 exemplaar uit 1940 of 1941
 Robu (Rose Bulletin) - Alkmaar. Juli 1943—eind 1944
 Rode October, De - orgaan van het Comité van Revolutionnaire Marxisten
 Roland - aanwezig 1 exemplaar uit 1944
 Rondschrijven - aanwezig 1 exemplaar uit 1943
 Roekam, De - Voor God, Koningin en Vaderland. Voor Vrijheid, Waarheid en Recht — aanwezig 2 exemplaren uit eind 1943
 Rotterdamse Post, De - geïllustreerd maandblad voor het bezette Nederlandse gebied — Rotterdam. Aanwezig exemplaren uit 1941
 Schildwacht, De - Amsterdam. De nummers uit 1944 ontbreken
 Schijuworper, De - Groningen. 1940/1941
 Signaal, Het - orgaan van de Nederlandse vrijheidsstrijders. 1942/1943
 Signalen der Vrijheid - 1942
 Sirene, De - Oss, Heusden. Mei 1943—eind 1944
 Sneeuwbal, De - Arnhem. 1942/1944
 Snoekje, Het - Tegelen. 1944
 Sociaal-democratische uitgave - 1945
 Spartacus - 1941/1945
 Spitfire - dagbulletin voor Hoorn. 1944—1945
 Spotvogel, De - 1944
 Sta Pal! - Amsterdam-W. 1944.
 Stars en Stripes, The - 1944
 Steekvlam, De - 's-Hertogenbosch. 1941?
 Steenbergse bus-courant of Oorlogsjournaal - Steenberg. 1944

17 Februari Dinsdag.

Helder. — Om acht uur reveille. Na het appél op het bovendeck lichaams oefeningen. 's Ochtends het omhulsel van de koperen reddingsvesten ingeleverd. Om tien uur grote schoonmaak in het schip. De verblijven waren bij wijze van spreken zo vuil als varkenshokken. We hebben het netjes in orde gebracht. Ons lichaam zal vol roet, met koud water gewassen. 's Middags om 18.00 uur klaarmaken voor de landings oefening. Het schijnt, dat wij morgen uit de Camranhbaai van Frans-Indochina zullen wegvaren. Vanavond om acht uur wordt de nachtelijke oefening in de Camranhbaai gehouden.

18 Februari Woensdag.

Om zeven uur opgestaan. Na het ontbijt zijn wij vandaag onder dekking van een groot aantal oorlogsschepen de Camranhbaai van Frans-Indochina uitgevaren. Wij begonnen om tien uur in zuidelijke richting te varen. Vastgesteld is, dat wij op het eiland Java, onze bestemming, ongeveer de 27ste of 28ste zullen landen. Van vandaag af zullen 's ochtends en 's avonds het Keizerlijk Edict en de Voorschriften op het slagveld worden voorgelezen.

Stem, De - Utrecht. 1944
 Stentor II - Gouda. Najaar 1944
 Stienen Mân, De - 1945
 Stormklok - 1944
 Stormvogel, De - Makkum
 Stormwind, De - 1944
 Stroomloze, De - Woerden. 1944
 Strijdend Nederland - Hengelo
 Strijdend Nederland - Vollenhove. 1943—1945
 Strijdend Nederland - men rekent de uitslag niet, doch telt het doel alleen. 1945
 Strijdend Nederland - 1945
 Taifoon - Hilversum
 Telex - Den Haag. De nummers uit 1943 ontbreken
 Telex - Groot-Ammers
 Telex - Heiloo. 1944/1945
 Terreur en Willekeur - Gouda. 1944/1945
 This is London calling - Leiden. 1944
 Those who fight for world's freedom - 1944
 Times, The - nieuwsuitgave van Vrij Nederland, Haarlem. 1944/1945
 Toch - Amersfoort. 1945
 Trapper, De - Dordrecht. 1944/1945
 Tribane, De - Enschede. 1941/1943
 Tribune der jeugd
 Tijdsproblemen - kaderbulletin van het MLL-front. 1942
 Typhoon, De - Alphen a/d Rijn. 1944/1945
 Typhoon, De - (Rooms Katholiek). 1945
 Typhoon, De - Zaandam. De nummers uit 1943 en begin 1944 ontbreken

Hebt U exemplaren van een van deze bladen? Kent U mensen, die misschien exemplaren hebben? Weet U iets van hun ontstaan of verspreiding af? Stuur dan een briefje naar: Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie, Herengracht 479, Amsterdam (C.) - Wij zullen U dankbaar zijn voor Uw medewerking!

19 Februari Donderdag.

's Morgens lichaams oefeningen en de was gedaan. Voor de laatste maal in het bad, enz. Het stof afgespoeld.

20 Februari Vrijdag. Oud 6-6.

Na de reveille en het appél schoonmaken van de uitrusting. Daarna bestonden mijn werkzaamheden uit lichaams oefeningen en corvee. 's Middags heb ik lichaams oefeningen gedaan.

21 Februari Zaterdag.

Bewolkt. — 's Morgens de uitrusting en de wapens schoongemaakt. Op het dek loopas gedaan en lichaams oefeningen. 's Middags een versterking van dagverblijfsartikelen ontvangen. Heerlijk gegeten. Op Java zullen wij nu over vier dagen landen.

22 Februari Zondag.

Regen. — Vandaag heeft het van de ochtend af geregend. 's Morgens in de drukkerij en verder allerlei corveeën gedaan. 's Middags de uitrusting gereedgemaakt en het dagboek ingeschreven. We hebben vanavond ook dagverblijfsartikelen gegeten. Ik weet niet wat de bevelen voor morgen zijn. Wij hebben opgewekt gedronken.

23 Februari Maandag.

Bewolkt. — Van gisteravond af heb ik pijn in mijn buik. Ook het begrip oorlogsmakkers is verouderd. Vandaag heb ik 's morgens en 's middags niet gegeten. Van het avondeten af gegeten. De oorlogsmakkers van dezelfde grond zijn mensen, die geheel als hond en kat leven. Ik ben ook een Japanner, maar het spijt mij erg en ik ben er verdrietig van.

24 Februari Dinsdag. Oud 10-1.

Daar onze groep schepen ontdekt werd door de vijand, zijn wij de gehele dag teruggevaren. Vandaag weer de zuidelijke richting genomen. In de ochtend de grondslag voor de voorbereiding van de landing gelegd. 's Middags om vijf uur werd een vijandelijke duikboot ontdekt. De oorlogsschepen, die de wateren bewaakten, gaven hevig vuur af. Wij stonden in bewondering.

25 Februari Woensdag.

Bewolkt. — Om acht uur reveille. Iedere dag worden 's morgens het Keizerlijk Edict, 's avonds de Voorschriften op het slagveld en daarna de compagniesvoorschriften steeds weer opgelezen. Ik heb tot heden met vol enthousiasme gewerkt. Zo nu en dan vliegen eigen vliegtuigen moedig voorwaarts in de hemel boven onze groep schepen.

26 Februari Donderdag.

Helder weer. Oud 12-1. — In het schip zijn de medegenomen goederen opgepakt als rijst in een zak. We hebben inspectie over de uitrusting gehad. De uit 82 schepen bestaande transportvloot vaart statig onder bescherming van 30 oorlogsschepen in de richting van Java.

27 Februari Vrijdag.

Daar in de nabijheid van Java, de plaats waar de landing zou moeten plaats vinden, vijftien vijandelijke oorlogsschepen ter bewaking lagen, heeft onze transportvloot zich teruggetrokken. De oorlogsschepen die zich aldaar op zee bevonden, voeren tot vlak bij de vijand en brachten twee vijandelijke oorlogsschepen tot zinken. Tot vannacht twaalf uur in noordelijke richting gevaren en daarna weer in zuidelijke richting gegaan. *)

28 Februari Zaterdag. Oud 14-1.

Op de dag, met zijn diepe betekenis van het bereiken van het beloofde land, konden wij op de plaats van de landing door de vele vijandelijke oorlogsschepen geen landing uitvoeren; zij is tot morgen uitgesteld. Sinds gisterenavond heb ik buikpijn, ik heb er het land over. Een verblijf van vijf en veertig dagen aan boord is slechts voor de dag van heden. Landing.

1 Maart Zondag. Oud 15-1

Oud 15-1. — Vanavond, tenslotte op de 45ste dag, hebben wij voor de vijand de landing uitgevoerd.

*) Deze aantekening betreft de slag in de Javazee. (Noot van de bewerkster.)

Om tien uur stonden wij volledig opgesteld in de verblijven. Om half twaalf incens in de kleine schepen geëmbaardeerd en op een of ander punt geland. Het kanongebulder was steeds heviger te horen. De wegen waren door de vijand vernield. Tot de knieën in het drasland trokken wij binnen, door de makkers aangemoedigd. Als versperringen lagen over de gehele weg omgehakte bomen. Vannacht niet geslapen. Dit is het oprukkende leger.

2 Maart Maandag.

Helder weer.—Gisterennacht tot één uur is het leger opgerukt. Vandaag hebben wij in een of ander dorp het eten klaargemaakt. De zware veldzak al torsende, stroomde het zweet als parels. De inheemse mensen begroetten ons Japanners vriendelijk. Wij zijn sterk. Op het vriendelijke Java wordt enerzijds de rijst geplant en anderzijds de rijst gesneden. Het in de aan komen van de rijst wordt bij een soort afwisselende oogsten gecultiveerd. Veel vruchten van de kokosnoot gegeten.

3 Maart Dinsdag.

Vannacht een nachtmars in de richting van Batavia. In de stromende regen rivieren overgestoken. Tot acht uur gerend. Daarna met auto's vervoerd. Zeven Amerikaanse krijgsgevangenen. Van vanmiddag af duren de gevechten in bewoonde plaatsen de gehele dag door. Overnacht in Kegen (of Tjidkin).

4 Maart Woensdag.

's Avonds om half tien vertrokken. Het Keizerlijk leger is in de nacht in een opgewekte stemming begonnen. Onderweg waren de bruggen vernield, de opmars is moeilijk. Het regent iedere nacht. Wij zijn als langzame katten. Mijn voeten zijn vol blaren. Ondervond van allen zeer veel oprechtheid, barmhartigheid en medeleven. Er zijn reeds doden, zodat wij treurig zijn, maar wij allen vormen een leger dat oprukt. Tijdelijk bivak betrokken in een zeker dorp Balaradja.

5 Maart Donderdag. Oud 20-1

Gisterennacht heb ik voor het eerst sedert de landing geslapen. Ik voel mij opgewekt. 1/3 van de compagnie is spits voor de aanval op Batavia, ik ben een daarvan. Tot Batavia is het nog 60 km. Ongeveer 32 km. met auto's vervoerd. Daarna mij voortgesleept met voeten vol pijnlijke blaren. Twee mijl in de ochtend gelopen. Onderweg had de vijand veel uitrusting weggeworpen. Ondanks versterkingen en prikkeldraadversperringen rukten wij op bewonderenswaardige wijze verschillende kilometers op. Vanavond hebben wij niet gegeten. Met een uitgeput lichaam om tien uur in een hoek van de dienst-ruimte geschild. De vijandelijke troepen gaven een buitengewoon hevig vuur af. Vervolgens werd van onze zijde het vuur geopend. Ongeveer twintig man van de vijand werden gedood, ruim honderd werden krijgsgevangen gemaakt. De vijand heeft tweemaal zoveel manschappen als de Japanners. Daar mijn lichaam slechts dun bekleed is, heb ik schone kleren aangetrokken.

6 Maart Vrijdag.

Van gisterenavond af in garnizoen in Batavia. Verschrikt over de kracht van het Japanse leger komen de blanken, de witte vlag omarmende, zich verzamelen. Onze uitgezochte afdeling is de spits. Ruim honderd auto's gevorderd. 's Middags en 's avonds gegeten. In ieder geval is Batavia goedkoop, ik kon naar genoeg eten. Vandaag is zes uur als termijn gesteld, dat wij de opmars naar Bandoeng zullen beginnen. Daar Batavia de hoofdstad is, is het inderdaad een grote stad. De wegen zijn goed, zodat 30 mijl maar weinig is. Toen wij ongeveer 40 km. op mars waren, waren wij op een verkeerde weg en gingen terug. Vannacht van drie uur af geslapen.

7 Maart Zaterdag.

Een eetketel met vis leeggegeten. Overdag gewassen en de uitrusting schoongemaakt. De inheemse mensen houden van ons Japanners, zij brengen ons veel vruchten. Wij moesten wel een diepe indruk maken op de inheemse mensen. Vanavond om tien uur zijn wij met ongeveer honderd auto's de opmars begonnen. Onderweg in het dorp Badjing gerust.

Stadgenooten.

Strategische overwegingen hebben er toe geleid de stad Batavia prijs te geven. Het Japansche bezettingsleger kan hier elk oogenblik binnentrekken.

Door dit feit met waardige berusting te aanvaarden dient gij Uw eigen en ons aller belang het beste. Begeef U niet onnoodig op straat en onthoudt U bovenal van vijandelijke daden of demonstraties tegenover den bezetter.

De bestrijding van den vijand is legertaak. Helpt allen mede de openbare rust en orde te handhaven en vertrouwt er op dat de plaatselijke overheid alles zal doen wat in haar vermogen ligt om de belangen der Stadsbevolking zoo goed mogelijk te behartigen. Voedingsmiddelen zijn in ruime mate aanwezig. God sterke U allen.

De Resident en
De Burgemeester van Batavia.

5 Maart 1942

Proclamatie, door de burgemeester van Batavia uitgegeven, vlak voor het binnentrekken van de Japanse troepen in Maart 1942.

8 Maart Zondag.

Van gisterennacht af hebben wij vandaag de hele dag de opmars voortgezet. Tijdens de opmars om tien uur in een of ander dorp aangekomen. De ijzeren brug was vernield. Tot de genietroepen de brug hersteld hadden, gerust. Om negen uur was de brug gereed en zijn wij de opmars begonnen.

9 Maart Maandag. Oud de 24e dag

In de richting van Bandoeng waren de wegen slecht. Werkelijk, onder grote moeilijkheden vervolgden wij onze weg. 's Nachts niet geslapen. De weg was geheel bezaaid met lijken en auto's van de vijand.

Hier breekt het dagboek af.

De "Voorschriften op het Slagveld"

Als Legervoorschrift No. 1 werden op 8 Januari 1940 door de toenmalige Japanse minister van oorlog, Hideki Tojo, de z.g. „Voorschriften op het Slagveld" uitgevaardigd, die elke Japanse soldaat zich terdege moest inprenten. Deze Voorschriften bevonden zich ook bij het hiervoor in vertaling afgedrukte dagboekje van Kumada Hayashinotoshi. In zijn aantekeningen maakt hij herhaaldelijk melding van de voorlezing van de Voorschriften ten bate van de soldaten. De tekst van deze merkwaardige Voorschriften laten wij hier volgen. De vertaling is van de hand van J. C. C. W. van Nooten.

Het slagveld is de plaats, waar op grond van de Keizerlijke bevelen het goddelijk innerlijk van de Keizerlijke weermacht zich ontplooit; waar bij de aanval alleen genomen mag worden, bij het gevecht alleen gewonnen mag worden; waar de Keizerlijke weg rondom gepropageerd wordt en waar de vijand die dit in eerbied aanschouwt, de waardigheid van de Goddelijke Keizerlijke Deugden wordt ingegrift. Dit zo zijnde moet van een ieder, die het slagveld betreedt, verwacht worden, dat hij volkomen de belichaming is van de zending van het Keizerrijk, dat hij zich gedraagt volgens de morele principes van de Keizerlijke weermacht en dat hij de uitstralende deugden van het Keizerrijk over de vier zeeën verspreidt.

Mijns inziens zijn de morele grondprincipes van de militaire geest duidelijk belicht in het op verheven wijze aan de militairen verstrekte Keizerlijk Edict.

Evenwel, de hoofdlijnen, die de grondslag vormen voor het gevecht en voor de opleiding, zullen ingevolge het schema, dat neergelegd is in de reglementen worden onderwezen. Maar ondanks dit moet men, daar in de nabijheid van het slagveld een ieder geneigd is, voor de opdoemende verschijnselen de fundamente te laten vervallen, op zulk een tijdstip zodanig handelen, dat men niet met de plicht van de agerende soldaat in conflict komt. Weest buitengewoon voorzichtig! Bijvoorbeeld, wanneer men terugziet op de ervaring in het verleden, moet, ten einde op het slagveld steeds een volledige gehoorzaamheid te kunnen verwachten die zich richt naar het Keizerlijk Edict, de autoriteit van een doelbewust optreden getoond worden, waardoor een versterking van de morele principes in de Keizerlijke weermacht zal worden verkregen. Dit zijn de fundamentele aanwijzingen van de voorschriften op het slagveld.

Voorschrift I

1. Het Keizerrijk.

Japan is het Keizerrijk. Het is ons vergund, gedurende tienduizend geslachten een lijn van Keizerlijke goden te hebben en een Keizerlijke regering te bezitten, die zich van de grondvesten van het Rijk af voortzet en nog onafgebroken regeert. De Keizerlijke innerlijke goedgunstigheid doordringt alle volkeren; zijn heilige deugd bekleeft de acht windrichtingen met glans.

Het volk en de ambtenaren ontvangen als kleinzoon en grootvader onderling elkaars trouw, ouderliefde, dapperheid en militaire deugd, zij steunen het hemelse werk door de morele principes van het Keizerrijk te versterken en zij brengen als eenheid de toekomst van het Keizerrijk tot bloei.

Gij officieren en minderen op het slagveld, belichaamt op de juiste wijze de morele grondbeginnselen van ons nationale karakter, houdt vast aan een onbuigzaam en onbedwingbaar geloof; wij verwachten van u, dat gij, een eed afleggend, de grote taak van de bescherming van het Keizerrijk zult volvoeren.

2. De Keizerlijke weermacht.

De weermacht is onder opperbevel van de Keizer, belast met het tot openbaring brengen van de

JAPAN SPREEKT TOT DE INDO-EUROPEANEN

Systematisch hebben de Japanners getracht, tweedracht te zaaien tussen de Indo-Europeanen en de volbloed Nederlanders. Keer op keer poogden zij de Indo-Europeanen tot samenwerking te bewegen. Veel succes boekten zij daarbij niet. Men kan dat bijvoorbeeld afleiden uit een in vrij gebroken Nederlands gestelde radioredovering die — vermoedelijk in 1943 — door een Japans functionaris uitgesproken werd.

In het begin van dit jaar heeft de Japanse Regering reeds een scherpe waarschuwing geuit aan de Indo-Europese gemeenschap. Deze waarschuwing hield in, dat wanneer deze groep zich niet van de huidige toestand bewust is en zij nog daden verrichten die ongepast worden geacht, de Regering strenge maatregelen zal nemen tegenover hen en hen zal beschouwen als zijnde een volk tot de vijand behorende.

Doch helaas beseft echter een deel van hen de stroming van deze tijd niet en wensen zij in het geheel hun eigen belang niet in te zien. Ja, zij verrichten daden, die van een vijandelijke houding getuigen, b.v. spionage voor de vijand, propaganda voeren ten behoeve van de vijand, of beogen zij geheime verhalen rond te bazuinen met de bedoeling, de vroegere regering weer op te rakelen. De Regering heeft reeds strenge maatregelen genomen ten opzichte van dezulken.

Alhoewel op dit tijdstip *Asia Timoer Raja* zich van het juk van Amerika, Engeland en Nederland bevrijd heeft, alsmede reeds zeer snel is vooruitgegaan en zich actief heeft toegelegd om de volkeren van *Asia Timoer Raja* bescherming te bieden onder de Keizer van *Dai Nippon*, heeft toch een groot deel van de Indo-Europese gemeenschap hoe langer hoe meer te leiden van de moeilijke levensomstandigheden, waarin zij verkeren, en gaat hun positie in de huidige maatschappij steeds meer achteruit, vanwege zij door een klein deel van hen, die zich nog steeds de houding der vijand aanmatigen, in het ongeluk worden gesleept.

Als wij ons bedenken dat de Indonesiërs, die toch het grootste deel der ingezetenen van Java vormen, met geheel hun hart hun krachten inspannen ten

behoefte van de belangen van het Japanse Legerbestuur en ook de Chinezen samenwerken met het Japanse Legerbestuur om vlug en snel een „Nieuw Java" te vormen, dan valt het werkelijk te betreuren dat zowel in het belang van Java alsook in het belang van de Indo zelf, de Indo-gemeenschap zich op een dwaalspoor begeeft, ofschoon zij toch geboren en getogen zijn op Java en geen ander vaderland dan Java bezitten.

De Regering wenst nu een duidelijke verklaring af te leggen ten opzichte van haar houding tegenover de Indo-Europese groep, ter voorkoming van eventuele misverstanden. Het doel der Regering is, aan de Indo Europese groep een plaats te verschaffen als een deel van de gemeenschap van Java en zal hen in de gelegenheid stellen, mee te doen aan de oorlogspanning.

1) Groot Oost-Azië.

Werkelijk, hoevele Indo-Europeanen zijn er niet, die steeds voortgaan daden te verrichten, die ongepast geacht moeten worden! Toch behaagt het der Regering aan de Indo-Europese groep een gelukkig ingezetenschap te verschaffen, aangezien de Regering zich over het betere deel dezer gemeenschap wenst te ontfemen en zal zich bovendien ruimschoots het lot aantrekken van het grootste deel van hen, die zich nog verward voelen, zij zal zich over hen ontfemen gelijk een moeder over haar kind, totdat zij volkomen tot inkeer zijn gekomen en zullen gaan meedoen aan de oprichting van hun vaderland, ja, dit is een tijdperk dat voor hen in het verleden nog nimmer is aangebroken.

Het verzoek der Regering aan de Indo-Europeanen, die nu in de gelegenheid gesteld zullen worden om een deel uit te maken van de ingezetenen van Java, is het volgende:

1. Zij moeten wegwerpen hun rassenhoogmoed en bovendien hun hoop op de Nederlandse Regering laten varen. De Indo Europese groep is verwaand vanwege hun bloed zich vermengd heeft met het bloed der blanke rassen en daarvandaan matigen zij zich een verwaande houding aan, die ten opzichte van de Indonesiër geen nut heeft, bovendien koesteren zij diep in hun hart hoop in verband met de Nederlandse Regering, ofschoon zij toch onder de Nederlandse Regering niet dezelfde positie genoten van den Volbloed, en hun levensmogelijkheden steeds beknot werden en zij als stiefkinderen behandeld werden. Deze feiten toch zijn door de Indo voldoende ondervonden geworden. De Regering heeft diep medelijden met hen, die een dergelijk lot hebben moeten ondergaan. De Regering koestert dan ook de oprechte wens dat de Indo Gemeenschap ten volle zal beseffen dat zij behoren tot de volkeren van *Asia Timoer Raja* en hun rassenhoogmoed, die toch geen zin heeft, over boord zullen gooien, ook is het nutteloos hoop te koesteren op een terugkeer van de Nederlandse Regering, die opgehouden heeft te bestaan.

2. Zij moeten ophouden zich zelf moeilijkheden om de hals te halen en zichzelf levensmogelijkheden scheppen.

In het oorlogsprobleem van *Asia Timoer Raja* werd de Indo verblind door de schone woorden van hun voormalige regering. Daarvandaan, toen in de tijd van verwarving het Japanse Legerbestuur Java bezette, verloren zij hun richtsnoer, als wezens waarvan alle hoop verloren ging ten opzichte van de oprichting van *Asia Timoer Raja*, en hebben zij weer hun ijdele hoop gevestigd op een terugkeer van de Nederlandse Regering vanwege zij niet meer in staat waren hun levensafhankelijkheid te herwinnen die met de dag zwaarder werd. Zij moeten echter geen dromen dromen die toch niet verwezenlijkt zullen worden en hun

uitstralende deugd van het Keizerrijk en met het bewaren en bewaken van de Keizerlijke Troon door de belichaming te zijn van de goddelijke militaire geest.

Datgene wat steeds dienstbaar is aan het Grote Verheven Hart ¹⁾, wat in de rechtvaardigheid militair en in het militaire menselijk is, en wat de algemene vrede in de wereld vertegenwoordigt, dat is de goddelijke militaire geest ²⁾. Het militaire behoort strikt te zijn, de menselijkheid moet noodzakelijk alomvattend zijn. Mocht er een vijand zijn, die zich op een of andere wijze zou verzetten tegen de Keizerlijke weermacht, dan moet de militaire invloed ³⁾ zich krachtig doen gelden en de vijand op besliste wijze worden vernietigd. Zelfs al zou door zuivere invloeden ⁴⁾ de vijand tot onderwerping worden gebracht, dan is moeilijk te zeggen, dat deze reeds volkomen is, indien onderwerping, bestaande een gehoorzamen zonder strijd, gebreken vertoont ten aanzien van de deugd van de naastenliefde. Indien het militaire niet hoogmoedig en de menselijkheid geen uiterlijk versiersel is, zal eerbied afge-

¹⁾ Het Keizerlijk innerlijk.

²⁾ Sei, lett. rechtvaardigheid, onbuigbaarheid, gerechtigheid, een van de morele deugden, evenals verderop jin, de morele deugd van menselijkheid. De weermacht als geheel beschouwd bezit dus volgens dat punt ook morele deugden, n.l. de rechtvaardigheid, de „omvattende“, naar buiten zich tonende deugd en de menselijkheid de uit het innerlijk voortkomende deugd, die gezamenlijk de grote harmonie vertegenwoordigen. Deze grote harmonie gevoegd in het goddelijke keizerprincipe is de geest van het goddelijk militaire. (Algemene vrede en de grote harmonie is in het Japans hetzelfde begrip).

³⁾ Lett. de goddelijk-innerlijke invloeden van het militaire moeten tot uiting komen.

⁴⁾ De streng-strikte invloed van het goddelijke, de deugd der gerechtigheid.

ogen niet sluiten ten opzichte van de sprekende feiten, i.e. ten opzichte van *Asia Timoer Raja* en zijn volk, die zijn grondslagen reeds krachtig gevormd heeft.

Men bedenke, dat de Indo geen vaderland heeft, zowel voor zich zelf als ook voor zijn nazaten, behalve dan dat van *Asia Timoer Raja*, daarom dienen zij volkomen te beseffen, dat er voor hen geen andere uitweg is dan één te worden met de volkeren van *Asia Timoer Raja* en met hen de zware last te torsen van de oprichting van *Asia Timoer Raja*, opdat zij in de toekomst deel mogen uitmaken van het volk van *Asia Timoer Raja*.

3. Zij dienen te weten, dat dit hun heilige plicht is. De Regering begrijpt zeer goed dat vele Indo's hun betrekking verloren hebben en geen middelen van bestaan hebben. Gedachtig aan hunne moeilijkheden, die hun noodlot zijn geworden, heeft de regering nu enige maatregelen getroffen, doch of deze maatregelen goede resultaten zullen afwerpen zal louter afhankelijk zijn van de houding en het inzicht van de Indo Europeanen zelf.

Thans is het gehele volk van *Asia Timoer Raja* één in zijn streven om een nieuw *Asia Timoer Raja* te vormen en zal met hart en ziel zich scharen onder de bescherming van Zijn VERHEVENE. Reden waarom ook de Indo met hart en ziel mee moet doen en een lid worden van het Nieuwe *Asia Timoer Raja* en moet beseffen dat dit zijn heilige plicht is.

Het bovenstaande kan in het kort als volgt samengevat worden:

De richtsnoer waaraan de Regering zich onverwilt zal houden is, dat strenge maatregelen genomen zullen worden tegen degene die vijandige daden zullen verrichten, doch de Regering zal de positie van de goedwillige ingezetenen beschermen en verbeteren.

Reden waarom de Indo-Europeanen goede nota dienen te nemen van de plannen der Regering en moeten zij als ingezetenen van Java met hart en ziel samenwerken om een nieuw Java, dat toch hun vaderland zal worden, te vormen.

dwongen worden door zichzelf hiervan innerlijk te doordringen. Het sociale karakter van het Keizerlijk leger komt door het naast elkander optreden van zuiverheid en zachtheid tot uiting en doet allen doorschijnend opzien naar de goddelijk Keizerlijke Deugden.

3. Discipline.

Het goddelijk innerlijk van de discipline van het Keizerlijke leger bestaat slechts door de sublieme geest van volstrekte volgzzaamheid, die men aanbiedt aan de Illeg Keizerlijke Opperbevelhebber. Hooggeplaatsten en laaggeplaatsten moeten gelijkelijk innerlijk doordrongen zijn van de zuivere bedoelingen van de Opperbevelhebber; de hooggeplaatsten moeten op waardig-strenge wijze hun grote rechten in ontvangst nemen en uitoefenen, de lagergeplaatsten moeten eerbiedig de gehoorzaamheid tot volmaakte innerlijke waarheid maken.

De onverbrekelijke draad, die onderling de band knoopt van loyale oprechtheid en het afwezig zijn van zij het ook de geringste verwarring onder het eenhoofdig bevel van de gehele weermacht, is de noodzakelijke voorwaarde van een overwinning in het gevecht en in werkelijkheid een axioma voor het behoud van orde en rust.

Het slagveld is in het bijzonder de plaats, waar de geestelijke inhoud van de gehoorzaamheid zich tot een praktisch ideaal ontwikkelt. Terwijl men geplaatst is tussen dood, leven en lijden werpe men zich opgewekt op het veld des doods en biede men stilzwijgend de realiteit van het offer van het eigen lichaam. Dit is in waarheid de geestelijke bloem van de geestelijke inhoud van de militair.

4. Saamhorigheid.

De weermacht ziet naar de Verheven Keizerlijke Opperbevelhebber, zijnde haar hoofd, op. De weermacht belichaamt het gevoelsvolle Heilige denken, zij brengt in harmonie de diepste gevoelens van loyaliteit en oprechtheid en zij moet komen tot de verwerkelijking van één ziel en één lichaam.

Terwijl een militaire afdeling zich richt naar de grondprincipes van de bevelhebber, moet zij met de afdelingscommandant als kern onafgebroken de volledig harmonische saamhorigheid hecht doen zijn. Een ieder, hoog en laag, moet strikt aan deze plicht vasthouden, een ieder moet steeds de inzichten van de afdelingscommandant volgen, in het innerlijk van anderen oprechte gevoelens leggen en, zich boven dood of leven, voordeel of nadeel stellende, behoort een ieder geestelijk bereid te zijn ten behoeve van het geheel zelf in het niet te verdwijnen.

5. Samenwerking.

Een ieder behoort, terwijl het hart van alle soldaten tot één samengevoegd is, bij het vervullen van de eigen diensten ten behoeve van de overwinning van de gehele strijdmacht op opgewekte wijze een zichzelf verloochende geest van samenwerking te ontplooien.

Alle afdelingen behoren onderling, terwijl zij elkanders werkzaamheden hoog schatten, elkaars goede naam te eerbiedigen en onderling elkaander te vertrouwen en te helpen. Alle afdelingen zullen bij het ondervinden van moeilijkheden bij het eigen voortwaartgaan, door onderling de gevoelens van samenwerking te dragen, voor het bereiken van het doel moeten vechten met uiterste krachtsinspanning.

6. Aanvalsgeest

In het algemeen behoort het gevecht doordrongen te zijn met moed en durf, maar steeds onafgebroken met aanvalsgeest. Bij de aanval is het onvermijdelijk, dat men beslist en actief een voor-sprong op de vijand neemt en hem krachtig en onbedwingbaar vernietigt. De verdediging belemmert de juiste stemming voor de aanval; behoudt steeds uw vrijheid van handelen! Al moet gij sterven, weest op het slagveld nooit de mindere van de vijand! De achtervolging moet op besliste wijze tot de laatste fase worden voortgezet.

Weest in uw dadendrang niet bevreesd voor de vele gebeurtenissen, handelt in moeilijke omstandigheden rustig en vastberaden, overwint de moeilijkheden doortastend en zonder te buigen. Gij behoort, alle hindernissen uit de weg ruimend, voorwaarts te gaan met al uw gedachten gericht op het verkrijgen van de overwinning.

7. Het geloof in de overwinning

Geloof is kracht. Strijders, die door het geloof in zichzelf onbevreesd zijn, zijn steeds de overwinnaar.

Het geloof in de overwinning ontstaat door een volledige, tot het uiterste geperfectioneerde opleiding. Onder alle omstandigheden zal het gebruik van ieder vrij moment en de geestelijke inspanning ten stelligste de werkelijke kracht van het overwicht op de vijand doen wassen.

De overwinning of de nederlaag hangen samen met de opbloei en het verval van het Keizerrijk. Terugziende op de geschiedenis van ons glorieuze leger, wordt ons door de doorlopende lijn van honderd oorlogen en honderd overwinningen onze verantwoordelijkheid ingegrift, dat in ieder geval een nederlaag tot de onmogelijkheden moet behoren.

Voorschrift II

1. Vroomheid

De hemel geeft het getuigenis van het goddelijk onzienlijke, dat boven ons is.

Offer de oprechtheid van een diepgevoelde vroomheid met een onveranderlijk innerlijk en met een moreel ontwikkeld lichaam, begeef u steeds in meditatie voor loyaliteit en kinderliefde, waardoor gij niet beschaamd behoeft te zijn voor de hulp van de Goden, waarvan gij afhankelijk zijt ¹⁾.

2. De morele leerstelling van de Kinderliefde

De sublimatie van de morele deugden van het Rijk is te vinden in de uit één wortel ontstane loyaliteit en kinderliefde. Een ridder, die loyaal oprecht is, is ten stelligste een plichtsgetrouwe zoon met de zuiverste gevoelens.

Het slagveld belichaamt in de diepste zin de wilsuitdrukking van vader en moeder. Dringt door tot het grote principe ²⁾ van de opperste verknochtheid waardoor te verwachten is dat de tradities van onze voorvaderen zich zullen openbaren.

3. Eerbiedsbetoon

De eerbied is de tot openbaarheid gekomen eendracht van hoger en lager geplaatsten, waarbij de zuiverste gevoelens van gehoorzaamheid tot uiting komen. Vooral op het slagveld is het onmogelijk de diepe gevoelens van eerbied te verwaarlozen.

Door innerlijk doordrongen te zijn van de geestelijke inhoud van de hoffelijkheid en door zijn gedragingen eerbiedig en strikt juist te doen zijn, zal de correctheid het bewijs zijn van een krachtig met militair gevoel toegerust mens ³⁾.

4. De morele leerstelling van oorlogsmakker.

Het morele principe van oorlogsmakker, dat onder het grote principe dood en leven onderling verbindt, dat de diepste gevoelens van onderling vertrouwen opwekt, dat voortdurend tot grote ijver en werkzaamheid aanzet en dat in geval van nood de onderlinge steun is, wordt gevonden in het gezamenlijk vervolmaken van de militaire plicht, door onderling elkaar onveranderlijk op fouten te wijzen.

5. Optreden als meerdere

Het kader behoort met toewijding in elk opzicht een voorbeeld te zijn. Wanneer de hogeren fouten begaan, zullen de lageren in verwarring komen.

Het slagveld schat het praktische voorbeeld. Gij behoort, zelf het geheel voorgaande, u onbevreesd te gedragen.

6. Verantwoordelijkheid

De opgedragen taak is goddelijk. Verantwoordelijkheid is buitengewoon belangrijk. Verwaarloos geen enkele van uw werkzaamheden. Wij verwachten van u, dat gij, door u innerlijk te concentreren, alle middelen te baat zult nemen om dit tot volle tevredenheid te bereiken.

Degenen, die de verantwoordelijkheid achten, zijn op het gevechtveld de dappersten.

¹⁾ Dit punt geeft in enkele woorden het totaal van de godsdienstige opvattingen van de Japanner. Het contact van de mens met de wereld der goden wordt afhankelijk gesteld van concentratie van de geest (lett. een recht hart, een innerlijk, dat niet wordt afgeleid door invloeden van binnen en van buiten) en van de morele ontwikkeling, die zich niet laat afsleiden door lichamelijke verlangens. Dit wordt bereikt door meditatie over de in de menselijke verboudingen bestaande geestelijke banden van hoog en laag, n.l. de band van volk tot regerder (loyaliteit) en de band in het gezin (kinderliefde, de pieteit van het kind t.a.v. zijn ouders).

²⁾ Taigi, het grote principe, dat alles overkappende, uit het goddelijke langs de Keizer zich manifesteerende deugden.

³⁾ De verbouding van de mens ten opzichte van de mensheid (i.e. de militaire maatschappij) dat zich in hoffelijkheid (i.e. in eerbied t.a.v. de mede-militairen) en dit in de hoffelijkheidsuitingen (i.e. in eerbiedsbetoon).

7. Visie op leven en dood.

Datgene wat zowel dood als leven doordringt, is de sublieme geest van die dienst: het als offer aanbieden van het lichaam. Gij behoort u te werpen op de ene gedachte van de vervulling van uw taak, welke gedachte boven leven en dood staat. Gij behoort, terwijl gij de krachten van lichaam en ziel volledig inzet, in volkomen kalme gelukkig te zijn, te kunnen leven in het eeuwige grote beginsel.

8. Het op prijs stellen van de naam.

Degenen die schaamte kennen, zijn sterk. Door steeds indachtig te zijn aan het aanzien van uw dorpsgemeenschap en uw familie, zult gij, hierdoor geïnspireerd, tenslotte aan hun verwachtingen beantwoorden. Laat als levende de schande van krijgsgevangen gemaakt te worden niet over u komen en laat als dode niet de schuld van een besmeurde naam achter.

9. Innerlijke houding en mannelijkheid.

Door een juiste innerlijke houding schikt men zich in de toestanden te velde, wordt de mannelijke moraal van de samurai opgewekt en zal een schitterende geestdrift tot openbaring komen.

Het leven op het slagveld moet eenvoudig zijn. Weest steeds indachtig aan het gebrek aan goederen en spant u in, zuinig te zijn met iedere taak. Luxe vreet de geest van dapperheid aan.

10. Onkreukbaarheid en zuiverheid.

Onkreukbaarheid en zuiverheid is de basis, waarop de geestelijke gesteldheid van de door de militaire geest vervulde mens rust. Hoe kunnen

degenen, die zichzelf niet onder bedwang kunnen houden en gevangen worden door stoffelijke begeerten, het offer van lichaam en leven voor het Keizerrijk brengen?

Weest koel en streng bij het in bedwang houden van uw lichaam. Weest onpartijdig bij de beoordeling van zaken. Gij behoort bij uw gedragingen u nimmer behoeven te schamen tegenover de mensen en goden*).

Voorschrift III

1. Instructies voor het slagveld.

Eén ogenblik onbedachtzaamheid doet onvoorziene gebeurtenissen ontstaan, weest steeds voorbereid; hiervoor kan niet streng genoeg worden gewaarschuwd.

Staakt iedere minderwaardige behandeling van vijand of bevolking! Weest niet afkerig van zware inspanning door u te vreden te stellen met onbetekende successen! Ook is onoplettendheid de oorzaak van tegenspoed, dit moet gij weten!

Weest oplettend bij de verzorging van uw wapens. Verraders staan altijd aan uw zijde.

De bewakingspostdienst is zeer belangrijk. Het lot van een geheel leger is hieraan toevertrouwd en de discipline van de gehele afdeling wordt er door vertegenwoordigd. Tot dit belangrijke werk behoort gij u op de juiste wijze geroepen te voelen en gij behoort dit in volle ernst te dragen en uit te voeren. De positie van een wachtpost moet diep geëerd zijn.

De psychologische oorlog is een zeer belangrijke zijde van de tegenwoordige oorlogvoering. Gij behoort met een onwankelbaar geloof in het Keizerrijk niet alleen de bedriegelijke propaganda van de vijand uit te roeien, maar steeds alles te verrichten voor het propageren van de zending van de Keizerlijke weg.

Geruchten en praatjes veroorzaken een verzwakking van het geloof. Dwaalt nooit af van het rechte pad en raakt nooit in verwarring! Gij behoort een vast geloof te hebben in de kracht van het Keizerlijk leger en een diep vertrouwen te hebben in de hogere chiefs.

Het is noodzakelijk te zorgen voor de bescherming van vijandelijke goederen en vijandelijke bezittingen.

Vorderingen, confiscaties en vernietiging van goederen mogen slechts volgens de uitgevaardigde bepalingen, en alleen op bevel van de commanderende officier worden uitgevoerd.

Met inachtneming van het grondbeginsel van de Keizerlijke weermacht behoort een ieder de onschuldige bevolking met grootmoedige goedwillendheid liefderijk te beschermen.

Op het slagveld mag het nimmer voorkomen, dat de drankzucht uw innerlijk verdooft, of dat door hartstochten gedreven gij gewetenloos wordt, hetgeen het stralend geloof in de keizerlijke weermacht schaadt en fouten doet maken tegen het in dienst stellen van het lichaam. Van u mag verwacht worden, dat gij er streng voor waakt, in geen geval de zuiverheid van de met de militaire geest vervulde mens te bezoedelen.

Onderdrukt de toorn, houdt de ontevredenheid onder controle. „Bedenk dat toorn uw vijand is“, leerden de ouden. Een moment van woede heeft veelal een nasleep van vele dagen van berouw.

De strenge zuiverheid van de militaire wetten steunt de schitterende naam van de militairen, waardoor het stralend geloof in de keizerlijke Weermacht volledig behouden zal blijven. Herinnert u steeds uw vaste besluit en de diepe gevoelens van het ogenblik toen gij ten aanval optrokt, volgt de oprechte gevoelens van uw vader, moeder, echtgenote en kinderen, die in de verte aan u denken, laat in geen geval uw lichaam voor verkeerde daden openstaan.

*) Ieder mens, die de militaire geest vertegenwoordigt, moet rechtschapen en rein zijn. Hierdoor zal hij de vleselijke begeerten in bedwang kunnen houden, d.w.z. niet toegeven aan de aan het lichamelijke gebonden hartstochten of persoonlijke sympathieën.

2. Slagveld etiquette

Gij behoort de van vroeger tijden overgedragen eerbied voor de militaire geest te cultiveren, gij behoort de militaire deugden te ontwikkelen en u in te spannen bij de training van uw bekwaamheden.

„Laat geen enkel ding u vervelen“, zien wij bij de woorden van een vroegere generaal.

De hoofdzaak is de innerlijke volmaking, die zich, door verbreken van de zorgen van vroeger, slechts wijdt aan de leerstelling van de dienst aan het hogere en die, door steeds het dagelijks leven in orde te houden, het hiernamaals zuiver houdt.

Dat de stoffelijke resten van ons lichaam op de gevechtswaarden zullen blijven is iets, waarop ieder militair vanzelfsprekend geestelijk ingesteld

moet zijn. Dientengevolge moet men de familie op flinke wijze, zonder dat dit ons innerlijk raakt, tevoren mededelen, dat het gebeente niet zal worden teruggezonden.

Buitengewoon veel zorg baart het ten slachtoffer vallen aan het ziektespoek. Speciaal dient aandacht besteed te worden aan de hygiëne en het mag nimmer voorkomen, dat men door verwaarlozing van de gezondheid hindernissen aan de dienst van het hogere in de weg stelt.

De diepste kern bij de innerlijke weg tot volmaking van de oude samurai's was gelegen in het begrip, dat zij hun zwaard als hun ziel beschouwden en hun paard tot een kostbaarheid maakten. Houdt op het slagveld uw wapenmateriaal steeds in hoge ere en verzorg in liefde uw paard!

De oorzaak van de gevechtskracht is te vinden in de morele deugden te velde. Gij moet steeds aan de bevoordeling van andere afdelingen denken en gij behoort af te zien van een uitzonderingspositie bijv. met barakkenmateriaal.

Er is gezegd: „Een staande vogel vertroebelt het spoor niet“. Gij zijt degenen, die heldhaftig de naam van de bewonderenswaardige Keizerlijke weermacht voor de eeuwigheid in vreemde dorpen en verre gronden zult moeten overbrengen.

In het algemeen gesproken: verheft u niet op grote militaire daden, een hooggestemde militaire traditie uit zich in het overdragen van de eer aan andere mensen.

Weest niet jaloers op de onderscheiding van anderen, weest niet ontevreden, indien gijzelf niet erkend wordt; gij moet, terugziende, denken aan eigen onvolkomenheden.

Stelt als uw doel in iedere zaak rechtschapen te zijn, schaamt u voor grootspraak en leeg gepraat.

Gij behoort vast te houden aan uw waardigheid als lid van een grote staat, gij behoort oprecht te zijn en het morele principe tot uiting te brengen, de goddelijke traditie van het Keizerrijk in de wereld te propageren.

De internationale etiquette moogt gij niet gering-schatten.

Indien men de gunst van het Keizerlijk bevel deelachtig wordt, als overlevende uit de vele doden naar huis te mogen terugkeren, moet men in volheid de gedachte wijden aan de zielen dergenen, die bij de bescherming van het Rijk hun leven gaven en in woord en daad een voorbeeld zijn voor het volk, en tenslotte de geestelijke bereidheid van het zich in dienst stellen van het hogere verstevigen.

Besluit

Datgene wat hierboven is gezegd, is volledig in het Keizerlijk Edict neergelegd en het geeft niet meer dan dat. Dit zo zijnde draagt het bij tot het in de praktijk brengen van de morele principes op het gevechtswaarden, waardoor een volledig volgen van en zich gedragen naar de Heilige woorden verwacht zal kunnen worden.

Officieren en soldaten op het slagveld, belichaamt onder alle omstandigheden deze doelstellingen, munt uit tenslotte in de volmaakte waarheid van de dienst aan het hogere. Door uw plicht als goed militair in volkomenheid te verrichten, moet gij aan de innigheid van de Keizerlijke barmhartigheid beantwoorden.

Hoe een Japans commandant zijn gedeserteerde manschappen poogde terug te halen. Tekst van een oproep van de bevelhebber van de 32ste divisie.

Aan allen, die nu reeds gedurende lange tijd buiten de bezettingszone het onvruchte leven voortzetten, maak ik het volgende bekend.

Op het ogenblik zijn op het Lente-eiland in de streek van de Washire-baai 40.000 man verzameld. Opgevoerd leven zij. Van dag tot dag wachten zij op de transportschepen, die eerstdaags de havens zullen binnenvallen. Dag noch nacht drukken hen zorgen. Maar kan men van U ook zeggen, dat U uw leven gelukkig is? Moet gij niet in regen en koude rondlopen, hongerig, en vluchtend voor de kwaadwilligheid der landelijke bevolking?

Denkt toch aan Uv vader, moeder, vrouw en kinderen, die in het vaderland op U terugkeren wachten! Vergeet niet, dat Uv krijgsmakkers, die lief en leed met U gedeeld hebben, iedere dag reikhalzend naar Uv terugkeer uitzien.

De bataljonscommandant bemint U. Hem heeft het Rijk Uv lichamen toevertrouwd. Vurig hoopt hij, dat U weer naar Uv bataljon zult terugkeren. Naarmate de maanden en dagen van Uv afwezigheid zich rekken, wordt hij veelvuldiger geplaagd door dromen, waarin Uv belangen hem voortdurend voor de geest zweven.

Krijgsmakkers — dag en nacht hebt ge met ons de ontberingen van de oorlog gedragen. Laat ons nu tezamen het geluk van de vrede genieten. Geliefde makkers — keert terug, zo spoedig mogelijk.

23 December 1945

De commandant van de 32ste divisie
Ishii Kaei

Tjilatjap, 19 Juni 2602.

Orders van den Japanschen Kampcommandant.

1. Dag-indeeling.

Reveille

7.30

waarna onmiddellijk (d.w.z. binnen 1 à 2 minuten) aangetreden en appel gehouden wordt op de aangewezen appelplaatsen.

Eten halen

8.30

Aantreden werksorves

9.30

Ziekenrapport

9.30

Eten halen

1.--

Aantreden werksorves

2.--

Aflossing kampwacht

5.--

Appel

5.30

Eten halen

7.30

Avond appel

9.--

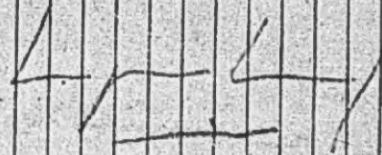
Lichten uit

10.--

2. Voorschriften van diversen aard.

- a. Er mag niet op muren geschreven of geteekend worden en er mogen geen platen of andere papieren aangeplakt of gekleeft worden.
- b. Buiten mag niet gerookt worden. Op de chambree's wel, doch geen asch of sigaretten eindjes op den grond werpen.
- c. Na 10 's avonds mag niet meer gerookt worden tot 7.30 's ochtends.
- d. Er mag niet over het prikkeldraad gesproken worden met buitenstaanders. Het is verboden briefjes over het prikkeldraad te werpen of andere dingen aan te nemen van buiten.
- e. De straf voor het niet opvolgen van bevelen is, het afsnaken van de handen. Dit geldt ook voor het overschrijden van het verbod, buiten te rooken. Ook voor het geringste diefstalletje zullen den schuldige de handen worden afgehakt.
- f. Voor het niet opvolgen van bevelen worden ook de commandanten verantwoordelijk gesteld.

De Commandant

Voorbeeld van Japanse orders, doorgegeven aan de krijgsgevangenen in het kamp Tjilatjap (Zuid-Java).

Ter perse :

Prof. Dr P. H. WINKELMAN

HEUSDEN GETEISTERD EN BEVRIJD

met een inleiding door

Prof. dr Z. W. SNELLER

Monografieën no 3

Te bestellen bij de boekhandel of rechtstreeks bij de uitgevers, N.V. Martinus Nijhoff, Lange Voorhout 9, 's-Gravenhage

JAPAN EN DE RADIO

De radiouitzendingen van de Nirom werden altijd besloten met het „Wilhelmus”. Ook na de overgave is men dat blijven doen. Het kon niet anders, of de Japanners moesten daar achter komen. Als slachtoffers vielen drie Nirom-employé's: nl. de heren Kusters, Kudding en van der Hoogte. Zij zijn omstreeks 7 April 1942 door de Japanners geëxecuteerd.

Dit is een van de bijzonderheden, verhaald in het hiervolgend fragment uit een manuscript betreffende de gebeurtenissen in bezet Indië, geschreven door de heer C. Ricardo.

Het ligt voor de hand, dat de radio, het moderne propagandamiddel bij uitnemendheid, van den beginne af aan de volle belangstelling der bezetters heeft gehad.

Direct na de Japanse bezetting werd afgekondigd, dat het verboden is naar de buitenlandse radio te luisteren. Dit verbod werd evenwel vrij algemeen genegeerd en eerst geleidelijk aan en dan nog alleen toen enkele doodstraffen waren toegepast op overtreders, opgevolgd. Toch blijven er nog heel wat clandestiene luisteraars over.

Over de radio-toespraken vanuit Australië, gehouden door onze uitgeweken regeringsmannen, is men niet al te best te spreken. De stemming ten aanzien van deze autoriteiten is, misschien niet altijd redelijk, doch begrijpelijk, verbitterd en eerlijk gezegd hebben wij zo langzamerhand genoeg van al die mooie toespraken; tot dusver zijn deze in vele opzichten misleidend geweest, om het niet al te cru te zeggen.

Enigszins smalend wordt dan ook gezegd: „Wanneer wij met praten en lange redevoeringen den oorlog konden winnen, waren wij al lang overwinnaar geweest”.

Reeds in verordening no. 2 van 7 Maart 1942 der Japanners wordt bepaald, dat het verboden is „te luisteren naar vijandelijke radio-uitzendingen”. Ik geloof niet, dat de eerste dagen van de bezetting enig respect voor dit verbod heeft bestaan; een ieder luisterde naar de B.B.C., San Francisco, Radio Oranje en Australië, vanwaar toen eveneens een Hollandse uitzending plaats vond. (Later werd gesproken over de B.B.C. als de Bruine bonenclub, over San Francisco als de Suikerfabriek, ten einde niet gehoord te worden als men het over deze buitenlandse stations had).

De gehele N.I.R.O.M. was vóór de bezetting met de regering naar Bandoeng geëvacueerd, en vanuit Batavia hadden alleen B.R.V.-uitzendingen plaats. Reeds enkele dagen na de capitulatie werden de Nirom-experts per auto naar Batavia gebracht, alwaar zij alles in orde moesten maken om vandaar uit de uitzendingen te hervatten; nog vóór einde Maart was dit voor elkaar.

De uitzending te Bandoeng was de eerste dagen na de overgave zeer eenonig; men had in Bandoeng blijkbaar weinig gramfoonplaten en zo werden dag aan dag immer weer dezelfde platen afgedraaid. Daar tussendoor werden tot drie, vier keer toe de bekendmakingen van de Japanse opperbevelhebber rondgeroepen, en deze waren uiteraard voor ons Hollanders niet opwekkend; bevelen aan de gecapituleerde militairen, verboden en aanwijzingen voor de bevolking enz. enz. Enkele dagen lang werd de radio dagelijks urenlang in beslag genomen door het rondroepen van

familieberichten; een, het moet eerlijk worden bekend, sympathieke en misschien wel politieke geste der overveldigers.

Het eerste incident op het gebied der radio vond plaats, toen enkele keren het Wilhelmus ten gehore werd gebracht. Hierover verscheen in „Pemandangan” van 9 April 1942 het volgende stukje:

BEKENDMAKING VAN HET JAPANESE LEGER

Toen het eiland Java in handen viel van het Japanse leger en de macht werd overgegeven

Men kan aannemen dat de woorden „Vught”, „Februari-staking” en „Rauter” bij ons volk zeer bepaalde en levendige herinneringen oproepen. Vrijwel ieder van ons heeft immers aan den lijve de last der Duitse bezetting gevoeld en woorden als de bovenstaande zijn begrippen geworden voor de Nederlander. Spreekt men daarentegen van de „Dodenspoorlijn”, de „Slag in de Java-zee” of de „Indische interneringskampen”, dan is de reactie veel flauwer en blijken tenslotte enige vage en veelal verkeerde beelden te zijn overgebleven van oorlog en bezettingstijd in het toenmalige Nederlands-Indië.

En toch is wat daar gebeurde in de jaren '40-'45 van evengroot belang als de geschiedenis van Nederland in die periode, temeer waar in Indië het accent nog sterker viel op de internationale verhoudingen en de daaruit voortvloeiende problemen. Ons Instituut heeft van den aanvang af begrepen dat het noodzakelijk zou zijn een behoorlijk overzicht te verkrijgen van de veelheid van gebeurtenissen in en om Indië. Al gauw bleek, dat het voor alles nodig zou zijn een **chronologisch overzicht** samen te stellen om beter het onderling verband te kunnen zien tussen het gebeuren in en nabij Oost-Indië en het overige deel van Zuid-Oost-Azië en de Zuid-West-Pacific, zulks tegen de achtergrond van het gebeuren in de rest van de wereld en met behulp van deze chronologie, die men kan zien als de korte inhoud van het a.h.w. achteraf geschreven „Dagblad van Oost-Indië”. Van dag tot dag, soms zelfs van uur tot uur, worden diverse acties vastgelegd.

Op initiatief van het eerste hoofd van de afdeling, Mevr. Dr. E. E. de Jong-Keesing, belastte de heer A. G. Vromans zich met de samenstelling der chronologie. Als eerste en voornaamste eis werd gesteld dat de chronologie onverbrekkelijk verbonden zou zijn aan de bronnen, zodat dus van iedere aantekening onmiddellijk kon worden nagegaan waaraan

aan en overgenomen door de Japanse autoriteiten, werden er toch nog daden van sabotage gepleegd door enkele Hollandse ingezetenen. Ofschoon op dit eiland reeds de Japanse vlag wapperde, zond de Nirom te Bandoeng nog steeds het Hollandse nationale lied, het Wilhelmus, uit van 9 t/m 18 Maart 1942. Dit hoogst onbehoorlijke gedrag is in strijd met de internationale bepalingen. Een nauwkeurig onderzoek, geleid door Japanse autoriteiten, toonde aan, dat bedoelde handeling met opzet werd bedreven. Onder hen, die zich hieraan schuldig hebben gemaakt, bevonden zich drie Hollandse Nirom-employés; zij zijn aan hun strenge straffen niet ontkomen.

Thans is bepaald door de Japanse legerautoriteiten, dat zulke slechte gedragingen zullen worden bestreden met de strengste straffen.

Ik hoorde, dat de Heer Kusters, de algemene omroepster der Nirom, en een tweetal employé's het slachtoffer van hun heldhaftig verzet zijn geworden.

Al heel spoedig werd de radio grotendeels op de inheemse, maleis-spreekende bevolking ingesteld, en in 't Hollands zijn nog slechts zeer korte uitzendingen; nieuwsberichten, nieuwscommentaar, voorlezing van een verordening

ONZE INDISCHE CHRONOLOGIE

Een werkstuk van het Instituut

zij ontleend was. Daarnaast moest van elk gegeven worden aangetekend, in hoeverre het betrouwbaar was of niet.

Door de oorlogsomstandigheden was een normale wijze van voorlichting, althans wat Indië zelf betrof, vrijwel onmogelijk; daardoor konden de oorspronkelijke, authentieke stukken uit de collectie lang niet altijd voetstoots als juist worden aangenomen. Derhalve werd bij elke notitie de graad van betrouwbaarheid aangegeven.

Om het geheel overzichtelijker te maken werden verder de feiten in drie rubrieken gerangschikt: het gebeuren in de wereld (voor zover het van invloed was in Z.O. Azië), in Indië, en in de internerings- en krijgsgevangenkampen.

De lijst van het materiaal gebruikt voor de chronologie, de **Bronnenlijst**, kan zeer wel dienen als literatuur-opgave, vooral voor hen, die reeds enigermate met de stof op de hoogte zijn. Het aantal gedrukte bronnen (boeken, tijdschriften, kranten etc.) maakt een aanzienlijk deel uit van het verwerkte materiaal. De overgrote meerderheid van de boekwerken is in de Bibliotheek van het Rijksinstituut aanwezig. Er is bovendien verband gelegd met de registratie van de documenten der Indische collectie, zodat de weg naar die stukken geopend werd.

Sedert September 1946 zijn ongeveer 2000, soms zeer omvangrijke, bronnen bewerkt, wat leidde tot het opnemen in de kroniek van ongeveer 40.000 inscripties; dat zijn dus korte samenvattingen van de feiten, in de bronnen

of bekendmaking. Wel wordt doorlopend goede Westerse muziek ten gehore gebracht.

De nieuwsberichten en het nieuwscommentaar zijn uiteraard sterk gekleurd, hetgeen zal blijken uit een excerpt van buitenlandse nieuwsberichten, de meer dan venijnige vrouwelijke omroepster in het Hollands kreeg al spoedig de bijnaam van „baboe bohong” (= de liegende baboe).

Op 16 April 1942 verscheen in „Pemandangan” het volgende bericht over het ter dood brengen van drie Hollanders, die naar buitenlandse radio-uitzendingen geluisterd hadden:

..... Drie personen, namelijk Molenbaas, oud 36 jaar, Klaas Raderboom, oud 28 jaar, en Maarten Kronenberg, oud 45 jaar, zijn op 13 dezer op heterdaad betrapt, toen zij luisterden naar de radio-uitzendingen van Sydney en van de B.B.C. Zij werden zwaar gestraft en hun familieleden treuren nu om hun misdaad, doch een eenmaal begane misdaad kan niet hersteld worden. Het Japanse leger is als een liefhebbende vader voor hen, die zijn bevelen opvolgen; Uw geluk in de toekomst zal geheel afhangen van Uw trouw aan het Japanse leger. Vergeet intussen niet dat zij, die de bevelen van het Japanse leger niet opvolgen, zwaar gestraft en onherroepelijk in het ongeluk gestort zullen worden.”

IE CHRONOLOGIE an het Rijksinstituut

vermeld. Men is overigens reeds aan de derde revisie bezig, want er komen nog steeds nieuwe aanvinsten en publicaties binnen, die niet terzijde gelaten kunnen worden, omdat zij vaak weer een geheel nieuw licht werpen op zaken, waarvan men veronderstelde dat zij „zo en niet anders” waren. Tevens huldigde men het wijzebeginsel: *testis unus testis nullus*, oftewel een feit kan niet slechts door één persoon worden waargemaakt. Elke notitie verwijst zo mogelijk steeds naar meer dan één bron.

Uiteraard werd vooral gezocht naar gegevens afkomstig uit Indië, Japan of China en daarnaast naar die van waarnemers ter plaatse.

N naast de Algemene Chronologie wordt ook gewerkt aan een **Maritieme Chronologie**, die uitsluitend de zeeschiedenis in het Verre Oosten behandelt en die hetzelfde systeem volgt als dat van de Algemene. Dat dit een bruikbare methode is, blijkt wel uit het feit dat het Ministerie van Marine het door de heer Vromans opgezette systeem heeft aangenomen bij het vervaardigen van een Chronologie voor de maritieme geschiedenis van het Westen.

Ieder die enige studie wil maken van het gebeuren in Oost-Azië in de periode 1936-1946 kan reeds veel nut hebben van de Algemene Indische Chronologie, al is het werk nog lang niet voltooid. Zij kan op het Rijksinstituut geraadpleegd worden naast overeenkomstige werken als de „Chronology of the Second World War” (Royal Institute of International Affairs — Londen — 1947) en de „Chronologie du Conflit Mondial” (Roger Céré, Charles Rousseau — Parijs — 1935).

E. van Hoorn

PROCLAMATIE.

1. De Japanners zijn verslagen en hebben zich aan de Geallieerden overgegeven.
  2. Het Japansche Militaire Bestuur in Indonesië is door de Geallieerden verantwoordelijk gesteld voor de handhaving van de openbare diensten en het economische leven gedurende de overgangperiode, voorafgaande aan de komst van de Geallieerde troepen en de overname van het bestuur door het wettige Gouvernement.
  3. Voor de uitvoering van deze taak moet het Japansche Militaire Bestuur de bevelen van het Geallieerde commando strikt gehoorzamen.
  4. Het Japansche Militaire Bestuur moet het leven, de gezondheid en de wettige eigendommen van de ingezetenen van Indonesië beschermen.
  5. Het Japansche Militaire Bestuur zal alle publieke en particuliere eigendommen instandhouden en beschermen.
  6. Alle ambtenaren en burgers moeten medewerken aan de uitvoering door de Japanners van de bevelen van het Geallieerde commando en het wettige Gouvernement ter handhaving of voor het herstel van de openbare rust en orde.
- Alle andere samenwerking, speciaal politieke samenwerking met de Japanners, is strikt verboden.
7. Alle politieke instellingen van een Gouvernementeel karakter en andere politieke verenigingen in het leven geroepen, gesteund of aangemoedigd door de Japanners, worden niet erkend.
  8. Een ieder die voortgaat met samenwerking met de Japanners of hun handlangers (behalve in de gevallen als bedoeld in sub 6), is een verrader van zijn volk en vaderland en een gevaar voor Indonesië Raja en Moelia.
  9. Een ieder behoort al zijn geestelijke en lichamelijke kracht te verzamelen voor de voorbereiding van de zware taak van herstel en reconstructie, en voor den opbouw van Indonesië Raja en Moelia in samenwerking met het wettige Gouvernement en de zegevierende Geallieerden.

HET GOUVERNEMENT VAN INDONESIË.

Proclamatie, welke op 14 September 1945 door Nederlandse vliegtuigen boven Batavia werd uitgestrooid

Binnenkort verschijnt:

HET PROCES CHRISTIANSEN

Bronnenpublicaties, Serie processen no 4

te bestellen bij de boekhandel, of rechtstreeks bij de uitgevers,
MARTINUS NIJHOFF, Lange Voorhout 9, 's-GRAVENHAGE

SONE KENITJI - Japans oorlogsmisdadiger

Op 7 December 1946 werd in Indië Sone Kenitji, oud 36 jaar, kapitein van het Japanse leger geëxecuteerd. Hij was commandant geweest, eerst van het militaire krijgsgevangenkamp van het tiende Bataljon, later van het vrouweninterningskamp Tjideng. De Temporaire Krijgsraad te Batavia had hem op 2 September 1946 ter dood veroordeeld. Een exemplaar van het vonnis is in ons bezit. Wij publiceren een aantal uittreksels, die ten doel hebben, de lezer enig denkbeeld te geven van de toestanden in de interningskampen, waar tienduizenden landgenoten de moeilijkste jaren van hun leven doorbrachten.

Inleiding

Men is als buitenstaander wellicht geneigd, zich van de Japanse kampen een beeld te vormen dat vrijwel overeenkomt met dat der Duitse concentratiekampen. Er is echter een wezenlijk verschil, al moge de Japanse opzet soms min of meer Duits aandoen. Ging het bij de Duitsers vooral om het uitroeien der Joden en het liquideren van de *Deutsch-feindliche* elementen, de Japanners stelden zich als hoofddoel een volledig elimineren van het Westerse element in de sfeer van Groot-Oost-Azië. Het was met deze opzet dat de burgerinterningskampen werden ingesteld. De Duitse concentratiekampen zijn eerder te vergelijken met de krijgsgevangenkampen in Indië, waar de mannen aan allerlei projecten, zoals met name de beruchte Siam-Birma spoorweg en de minder bekende maar niet minder fatale Pakan-Baroe spoorlijn op Sumatra te werk gesteld werden.

De internering van de Europeanen (Nederlanders) bracht vele consequenties met zich mee, in de eerste plaats voor de Japanners zelf. Zij legden met het interneren van de Europese bevolking tevens het gehele bestuursapparaat van Indië lam. Immers de leidende functies zowel in het particuliere bedrijfsleven als van het gouvernement waren veelal in handen van de Europeanen. De Japanners trokken dus niet één slag het gehele bestuur aan zich en poogden toen personen uit de inheemse bevolking voor zich te winnen door hun gedeeltelijk diverse functies over te doen. Dit lukte overigens slechts zeer ten dele en uiteindelijk was slechts een totale ontwrichting van de Indische samenleving het gevolg.

Wat de Europeanen betreft, deze bevonden zich in een soort niemandsland. Want, en dit is vooral psychologisch een belangrijke factor gebleken, terwijl de gevangenen in de Duitse kampen zich als het ware nog vast konden klampen aan de gedachte aan „thuis”, was deze veilige haven geen der Europeanen in Indië gegeven. Iedereen zat immers in een kamp en niemand had ook enige zekerheid over de verblijfplaats van de ander, te minder toen de Japanners in de loop der jaren begonnen met hun beruchte transporten, waarbij de mensen van het ene naar het andere kamp werden gesleept en er van een betrouwbare kamp-administratie geen sprake meer was. Hier kwam bij, dat niet alleen man en vrouw geen contact meer hadden, maar dat evenzo kinderen van hun ouders en speciaal van hun moeder gescheiden werden, eerst alleen jongens van 16 jaar en ouder, later die van 14 en 15 en

tenslotte zelfs jongetjes van 10 jaar. Deze kinderen kwamen dan dikwijls zonder broertjes of vader alleen in een mannen- of jongenskamp terecht en moesten dan maar zien, zich staande te houden. Dat dit veel gevergd heeft van de Europese bevolkingsgroep, laat zich denken. Men moet het grootste respect hebben voor de standvastige houding, die vooral in de vrouwenkampen getoond is.

De internering in de Buitengewesten, de eilanden buiten Java, ging vrij vlot in zijn werk, omdat de Europeanen daar slechts een klein percentage van de bevolking uitmaakten en zij, niet verdacht op internering, geen tegenmaatregelen had getroffen.

Op Java zelf verliep de internering door diverse oorzaken in een trager tempo. Het aantal blanken was daar veel groter en de scheidinglijn tussen volbloed-Hollander en Indo-European was moeilijk te trekken. In het eerste jaar van de bezetting kon men nl. nog vrij rond lopen als men kon aantonen dat tenminste een der grootouders een volbloed inheemse was. Omdat de Japanners in de mening verkeerden dat men, in Indië geboren, geen volbloed Hollander kon zijn, ontstond een grootscheeps geknoei, enigszins te vergelijken met de registratie van Joden, half-Joden en kwart-Joden in bezet Nederland. Hier kwam nog bij dat de registratie van de Europeanen niet eenvoudig was voor de Japanners omdat door de „wilde evacuatie” in de oorlogsdagen velen hun oorspronkelijke woonplaats verlaten hadden en bovendien vrouwen en kinderen uit de buitengewesten naar Java gevlucht waren, in de mening daar veiliger te zijn dan buiten.

Toen vrijwel alle mannen geïnterneerd waren, trachtten de Japanners de Europese vrouwen te concentreren door zgn. „beschermde wijken” aan te wijzen, waarheen men een deel van zijn bezittingen mocht meenemen en waar men op „bescherming” kon rekenen. Aangezien de vrouwen deze wijken inderdaad als een toevluchtsoord zagen waar zij nog een vast rustpunt voor hun gezin konden vormen en waarheen de mannen later konden terugkeren, gingen zij maar al te graag. Om de meest bittere desillusie te smaken. Al heel gauw werden de wijken gesloten, kon niemand er meer in of uit en werden de kinderen weggehaald. Tenslotte leefden allen, vrouwen zogoed als mannen, onder de meest onmenselijke omstandigheden, in propvolle huizen (in de grote steden) of in barakken (op de kleinere plaatsen) waar zij nauwelijks slaapruijme kregen, voortdurend ondervoed waren en gedwongen werden werk te verrichten wat vooral de vrouwen vaak

verre boven hun krachten ging. Contact met de eigen familieleden was niettegenstaande de later toegestane, streng gereguleerde briefwisseling, nauwelijks mogelijk. Bovendien kwamen mededelingen slechts sporadisch over, waarbij zij dan nog maanden, soms zelfs meer dan een jaar onderweg waren. Sterfgevallen werden bijna nooit doorgegeven.

En de Japanner? Hoe gedroeg deze zich als opzichter van de kampen? Men kan zeggen: vrijwel gelijk aan de Duitser met dezelfde individuele verschillen, al was het haatgevoel van de Aziaat voor de Westerling geprononceerd, voortspruitend uit het grote minderwaardigheidsgevoel van de Japanner voor de Europeaan.

Kon men in grote lijnen misschien nog van een zekere systematiek spreken, de behandeling van kamp tot kamp was volkomen verschillend en hing grotendeels af van de mentaliteit van de kampcommandant. Het kon heel goed gebeuren dat een Japanner in een typische aanval van razernij (bij volle maan vooral!) een slachtoffer half dood ranselde of schopte en dan 's avonds met een verlegen gezicht, datzelfde slachtoffer tersluiks een doosje sigaretten kwam brengen!

Dat kapitein Sone, kampcommandant van het vrouwenkamp Tjideng in Batavia, zulke zachtere gevoelens niet gekend heeft, blijkt wel uit de diverse getuigenverklaringen, opgenomen in het over hem uitgesproken vonnis, waarvan hieronder enkele gedeelten volgen. Ook al behoorde Sone tot de meest beruchte oorlogsmisdadigers in Indië, de beschrijving van de kamptoestanden onder zijn bewind zijn zeker niet overdreven. In vrijwel alle kampen heersten deze toestanden, zij het gelukkig meestal in iets mindere mate. Men kan zich aan de hand hiervan een kleine voorstelling maken van de omstandigheden waaronder de Europese bevolkingsgroep gedurende drie jaren heeft moeten leven.

Fragmenten uit het vonnis

„Overwegende, dat de getuigen hierboven genoemd immers hebben verklaard,

get. Veenbaas: dat hij bijna dagelijks met beklagde te doen had betreffende voedsel, behuizing en hygiënische condities;

dat beklagde het prototype was van de Japanse Europeanenhater en zijn misdadige opzet was om blanken intellectueel en fysiek te gronde te richten, waarop hij zich hartgrondig toelegde, dat hij de verslechtering van het kamp bewerkstelligde door de huizen te overbevolken onder primitieve omstandigheden, onvoldoende voeding, onvoldoende water voor drinken en wassen, de beerputten liet verwaarlozen en de geïnterneerden, vrouwen inbegrepen, tot zeer zware lichamelijke arbeid dwong;

dat beklagde zowel direct als indirect aansprakelijk is voor vele gevallen van overlijden;

dat vele vrouwen en kinderen van dagen door hem mishandeld waren en getuige verscheidene keren slachtoffers, die bewusteloos waren geslagen, heeft weggedragen, dat een geval van mevrouw de Jong zo ernstig was, dat zij voor verscheidene weken met

herschudding in het hospitaal heeft moeten verblijven, dat vrouwen en meisjes vaak uren in de brandende zon moesten staan en honderden keren moesten huigen;

dat dokter van Hasselt, meer dan 60 jaar oud, door verblindheid niet snel hebbende gebogen voor beklagde, bont en blauw werd geslagen;

dat de predikant Kater in een klein kamertje met gesloten ramen werd opgesloten,

dat eind September 1944 beklagde voor het gehele kamp, zieken inbegrepen, appél hield van 19 uur tot middernacht, hetgeen den volgenden dag werd herhaald van 13.30 tot 23 uur.

get: Dr. van Wulften Palthe: dat beklagde bij volle maan in zijn gedrag onberekenbaar was;

dat de voeding en kampomstandigheden op zijn zachtst uitgedrukt verschrikkelijk waren; het kamp overvol was en vrouwen en kinderen al het werk moesten doen, hetgeen op het rantsoen, dat verstrekt werd, afschrikkend was;

dat beklagde ondanks het feit, dat er geld in het kamp was, geen verlot tot aankoop van voedsel gaf, hetwelk in zijn macht lag; dat het er op leek, dat een methode van langzame uithongering was aanvaard en elke poging in het werk werd gesteld om het meerder der geïnterneerden te breken;

dat hij de plotselinge verhuizing de vrouwen, die alles zelf moesten dragen, ten slotte uitgeput waren; dat urenlange appels werden gehouden voor allen, zieken inbegrepen, in de zon;

dat een van de ergste vernederingen wel was het afknippen van het haar van vrouwen, soms knielend voor hem, soms door Heiho's*; dat dit een keer gebeurde voor beklagde en enige gasten, allen dronken, die er zich kostelijk om vermaakten,

dat er altijd iemand eigenhandig door beklagde werd geslagen;

dat getuige in Januari 1945 in consult werd geroepen bij een vrouw, die, door beklagde geslagen, leed aan schedelbasisfractuur;

dat niets voor beklagde te gemeen was en hij nooit iets deed om de omstandigheden te verlichten;

dat ongeveer één maand voor de capitulatie, ondanks zijn wetenschap, dat het kamp uitgehongerd was, het voedsel voor 3 dagen werd ingehouden, het binnenkomende brood in goten en gaten werd begraven en onbruikbaar gemaakt voor consumptie;

dat er zeer veel gevallen van overlijden in het kamp waren, waar beklagde zoal niet direct, dan toch indirect verantwoordelijk voor is;

dat in de laatste drie maanden de voeding verre onvoldoende was en dat na de capitulatie het goede voedsel voor velen te laat kwam, omdat hun uitgeleerde lichamen de voeding niet meer konden opnemen; dat het verbazingwekkend is, dat er geen gevallen van krankzinnigheid zich voor hebben gedaan;

get: Dr. Marcar-Alkema: dat beklagde leed aan vagen van wildheid bij volle maan, waarbij hij voortdurend dronken was en iedereen in voortdurende vrees voor hem verkeerde; dat hij buiten die vagen er op uit was het leven voor de geïnterneerden zo zuur mogelijk te maken;

dat hij een geboren organisator van chaos was en de huizen overbevolkte en dat hij elke vorm van ontspanning verbood, terwijl de geïnterneerden langzaam werden uitgehongerd,

dat zijn liefkoosde bezigheid was het slaan en schoppen; dat op een dag in Maart 1945 de dames van der Hengst en van der Vlerk, omdat hun kinderen niet genoegzaam hadden gebogen, over een afstand van 100 M. in de laan Trivelli werden afgeranseld tot zij bewusteloos waren en de eerste twee dagen geen medische behandeling mochten ontvangen, dat hij de vrouwen urenlang in de brandende zon of in een stortbui aangetreden liet staan;

dat het uitputten van vrouwen voor beklagde een lust was;

dat hij hun zwaar werk opdroeg en in steeds kleinere ruimten opsloot; dat hij hun plotseling liet verhuizen, dat de levensomstandigheden verschrikkelijk waren;

dat de meesten leden aan buikloop, de beerputten

* Leden van inheemse, door de Japanners opgerichte hulpkorpsen. (Naar Oorlogsdocumentatie).

INGEZETENEN VAN INDONESIE.

U weet dat sinds de Japanners in Indonesie kwamen, alle Nederlanders en vele andere Nederl. ndsche onderdanen, mannen, vrouwen en kinderen over het gehele land zijn geïnterneerd.

Nu Japan is verslagen zullen deze personen weer bevrijd worden.

Zij hebben onder de langdurige internering veel geleden, en de natuurlijke gevoelens van humaniteit zullen een ieder er toe brengen hente helpen.

Dit spontaan verlangen kan ten uitvoer gebracht worden, als alle burgers, Indonesiers, Chinezen, Arabieren en andere bevolkingsgroepen comités vormen voor verstrekking van medische hulp, voedsel en bescherming aan deze geïnterneerden, kameraden van een koninkrijk.

Vrouwen van alle rassen in Indonesie worden speciaal verzocht al het mogelijke te doen om dit nobele werk te organiseren en uit te voeren.

Zulk een daad zal den naam van Indonesie voor de Geallieerden werkelijk doen stralen als een natie van hooge beschaving en humaniteit.

Vlugschrift, op 14 September 1945 door Nederlandse vliegtuigen boven Batavia uitgeworpen.

buiten gebruik waren; dat op een der appels voor zieken Dr. Scheltema wegens protest voor een ziekte afgeranseld werd;

dat bij het binnenkomen van transporten de binnenkomenden urenlang werden gefouilleerd;

dat beklagde eens drie hongerdagen heeft bevolen en geen voedsel werd verstrekt aan de geïnterneerden; dat hij toen zelf in de keuken het voedsel onbruikbaar heeft gemaakt en het binnengebrachte brood door werkmeters werd begraven;

dat zelfs de zieken en ouden van dagen geen voedsel kregen; dat beklagde zich moet hebben uitgelaten, dat het kamp zich zelf moest liquideren, hetgeen geheel overeenstemde met zijn gedrag;

dat alle honden bij de poort werden verzameld en daar werden doodgeknuppeld of doodgestoken;

dat de capitulatie op 15 Augustus 1945 voor velen te laat kwam, dat medicijnen zeer schaars in het kamp waren en dat ondervoeding de hoofdoorzaak was van de meeste gevallen van overlijden;

get: Dr. Rijkbusch-Lombert: dat gedurende vele maanden het kwantum-voedsel ver beneden het toegestane niveau was tengevolge hebbend voedingsoedeem en avitaminosen, waarvoor beklagde niets deed dan meerdere malen bij beklagde vanwege den geneeskundigen dienst een request werd ingediend, met verzoek om verbetering, doch zonder resultaat; (een bundel requesten overgelegd)

dat op 5 Juni 1945 de voedingsuitgifte werd gestankt en het aanwezige voedsel en brood vernietigd, hetgeen duurde tot en met 7 Juni 1945; dat er ook geen vuren mochten branden, dat geen directe doodsoorzaken het gevolg zijn geweest, maar deze maatregel een zeer nadeeligen invloed heeft gehad op de zieken en zwakken;

dat de medische verzorging sterk achteruitging, de hospitaalruimte onvoldoende, de watervoorziening onvoldoende was en het sanitair in het hospitaal zeer slecht was; dat er een volkomen tekort aan medicijnen was; dat de bewoning schandelijk slecht was en de hygiënische toestand eveneens, hetgeen zeer slecht was voor buikloopzieken;

dat de mensen urenlang in de brandende zon moesten wachten; dat op 10 of 11 Mei 1945 een Bandoengs transport uren buiten moest wachten en gefouilleerd werd door Heiho's, terwijl beklagde verscheidene vrouwen van dit transport mishandelde, dat in het kamp beklagde veel sloeg, dat tengevolge daarvan Mevrouw de Jong een hersenschudding opliep evenals Mevrouw Hengst, terwijl Mevrouw van der Vlerk zich onder behandeling van een chirurg moest stellen;

dat 70 tot 80 % van de overledenen gevallen van te weinig voedselverstrekking zijn geweest; dat beklagde door de ingediende requesten en rapporten met den toestand op de hoogte was;

get: Verhoogt-Staal: dat in het strafhuis een oude dame in een garage op last van den beul Sone — beklagde — werd ingespijkerd; dat dokter van Hasselt dienselfden dag met bloedvlekken op zijn jas werd binnengebracht en bij aldaar werd geslagen;

dat de toestand in het kamp buitengewoon slecht was, herhaaldelijk straf-appels voorkwamen ook voor zwaar zieken; dat een keer het kamp werd gestraft met onthouding van eten gedurende 36 uur, hetgeen voor allen gold, zieken en kinderen inbegrepen, terwijl het toen nog beschikbare voedsel in den grond werd begraven;

dat moeders voor fouten van hun kinderen vrees-

lijk werden mishandeld; dat vier Heiho's in het bijzijn van vier meisjes schandelijk werden mishandeld omdat zij een ploeg werksters in contact lieten met de buitenwereld;

dat op 22 Augustus 1944 kinderen van circa 13 jaar de honden van het kamp moesten doodknuppelen;

get: Mathert-Vrijer: dat getuige blokheidster was; dat de faecaliën-afvoer hopeloos was, de heerputten doorlopend vol en door geïnterneerden moesten worden leeggehaald; dat beklaagde afval en vuil niet liet weghalen; dat de watervoorziening allerbedroevendst was waartegen beklaagde niets deed;

dat het dikwijls gebeurde, dat men op appels, waarop ook baby's meegebracht moesten worden, voor straf een uur lang moesten blijven staan;

dat op 30 September 1944 een appel voor alle zieken werd gehouden, dat tot 's nachts twaalf uur duurde en dat daarbij dokter Scheltema, die het opnam voor een harer zware patiënten, verschrikkelijk door beklaagde werd geslagen; dat toen ook aan een flauw gevallen dame geen hulp mocht worden geboden;

dat aan vrouwen de allerzwaarste corveediensten ook werden opgedragen, zooals drums met eten sjouwen, juist in den tijd, dat de vrouwen volkomen uitgeput waren;

dat op 16 Mei 1945 tien dames lijkisten moesten

maken en meisjes werden aangewezen om fietsen van de Japanners te repareren;

dat er geen godsdienst oefeningen mochten worden gehouden en de geestelijken eerst werden gestraft en daarna overgeplaatst; dat muziek en zang verboden waren en sedert 2 September 1944 de dames 's middags geen rust mochten nemen;

dat beklaagde allerlei gebruiksartikelen en geld heeft weggeroofd, terwijl hij onderwijl nog melkverstreking en pisangverstreking liet inhouden;

dat beklaagde in een huis grenzend aan een kampong, alles kort en klein heeft geslagen, omdat er bloemen naar binnen werden gegooid; dat de oude heer Tettelaar, 69 jaar oud, eerst een pak slaag kreeg wegens vermeende oneerbiedigheid en daarna werd opgesloten voor eenigen tijd;

dat eens een verhuizing van een geheele straat in veertig minuten moest plaats hebben, waarna de slachtoffers eenige dagen later weer terug mochten komen;

dat hij voor straf geheele families over het kamp verspreidde;

dat op 22 Augustus 1944 alle honden moesten worden gedood door geïnterneerde jongens;

dat beklaagde de gewoonte had, onverwachts bij de dames binnen te vallen;

dat hij oude mannen van over de zestig op appel aan een keuring onderwierp om hen te transporteren, hetgeen op ruwe onbarmhartige wijze ge-

beurde; dat hij vrouwen na ze bont en blauw te hebben geslagen op gruwzame wijze het haar afknipte;

dat beklaagde een der twee keukens zelf vernielde, alsmede de goederen van degenen, die juist verhuizen moesten; dat hij bij werkzaamheden door meisjes dezen geducht had afgerost omdat ze van Bandoeng afkomstig waren;

dat talloze vrouwen die door honger gedreven aan ruilhandel over de gedek hadden gedaan, uitgescholden werden voor al wat leelijk was, waarna de blokheidsters geslagen werden, getuige viel bewusteloos;

dat getuige zelf op onbarmhartige wijze voor het plezier van beklaagde en zijn gasten werd kaalgeknipt; dat hij op dien avond de vrouwen 's nachts heeft laten doorwerken aan de gedek;

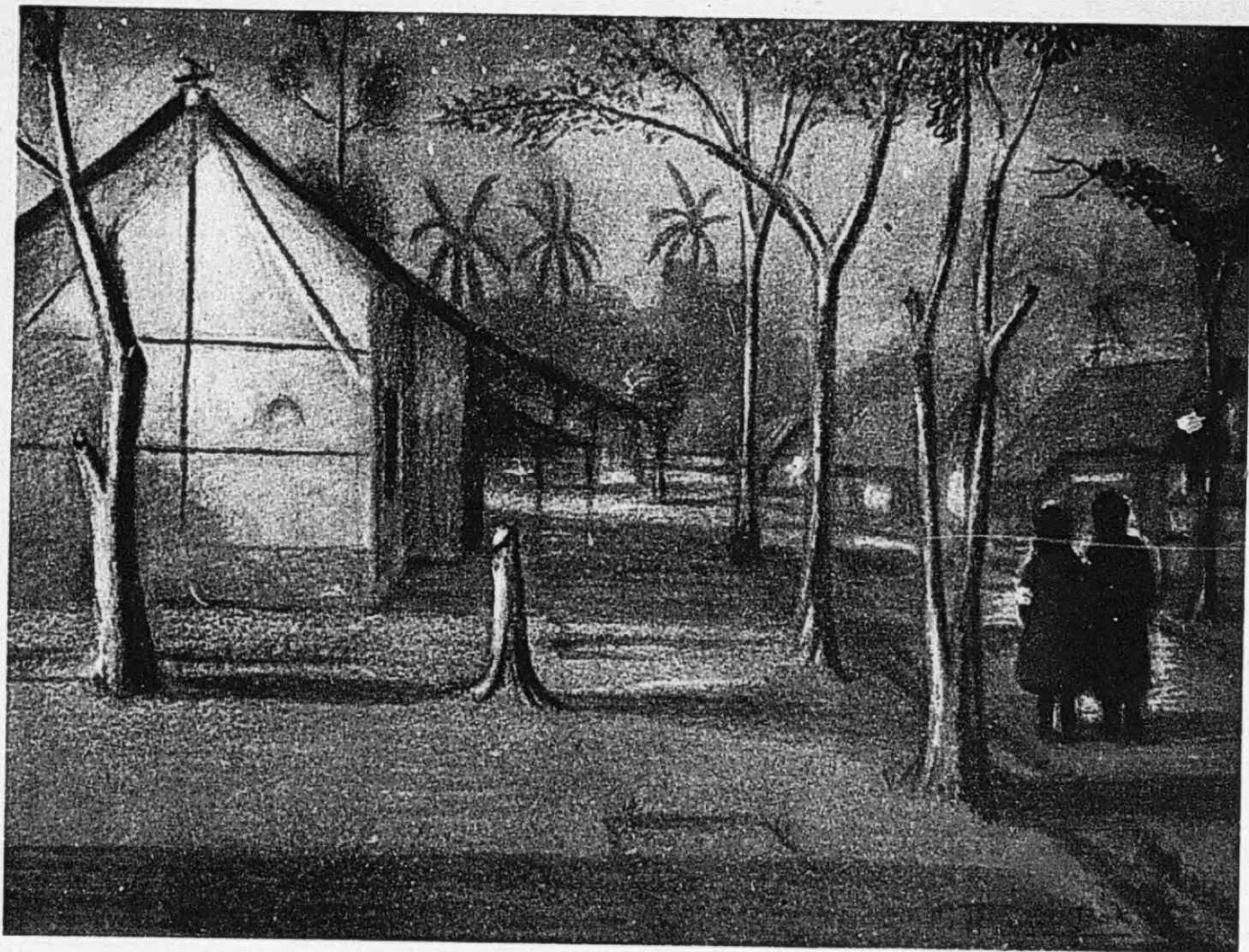
dat voor de mentale afdeeling de meest slechte huizen waren uitgezocht;

dat van 5 tot 7 Juni beklaagde de distributie van eten geheel heeft laten stopzetten, terwijl dit zelfde gebeurde op 21 Juni 1945;

get: Cornelisse-van Eendenburg: dat getuige blokheidster is geweest; dat beklaagde bij zijn optreden de vrije passer heeft afgeschafte; dat de toestand in het kamp vanaf October 1944 tot Maart 1945 verslechterde, totdat hij tenslotte ondraaglijk was;

dat ultimo 1944 gedurende veertien dagen in het geheel geen bijvoeding werd verstrekt, terwijl be-

„Fu Sin Bang”, de beruchte nachtwacht, in het kamp Lampersari, waarbij de vrouwen beurtelings twee uur lang moesten rondlopen.
(tekening: Mevr. H. H. Hendricks-Reints Bok.)

klaagde ook de fruitvoorziening voor zieken dikwijls heeft stopgezet;

dat omstreeks Mei, Juni de toestand het ergst was, er toen twee dagen geen eten werd verstrekt, het brood werd ingehouden wegens niet correct groeten; zelf patjollen voor tuinbouw; dat het zijn bedoeling was de vrouwen uit te putten;

dat beklagde de kampbewoners in een echte angst-psychose bracht, hetgeen hij cultiveerde door er links en rechts op los te slaan en te brullen en te schreeuwen; dat hij naar aanleiding van gedek ruilhandel tientallen dames en sjouwmeisjes verschrikkelijk afranselde en ze daarna kaal knipte op vreeselijke manier;

dat vaak straffappels werden gehouden, die uren duurden ook voor de ernstige zieken; dat hij toeliet dat groote apen losbraken en in het kamp links en rechts beten;

dat beklagde, hoewel maanziek, zeer goed wist wat hij deed;

get: van der Vlerk-Fens: dat beklagde haar en mevrouw van der Hengst op 27 December 1944 ernstig had mishandeld, omdat hij meende, dat hun kinderen hem voor Jap hadden uitgescholden; dat deze mishandeling systematisch uitgevoerd werd met rubberhak tot en met de stokken, waarvan hij er drie op hun lichamen had stuk geslagen, waarna zij van het straffhuis naar het hospitaal en weder terug werden vervoerd en ruim drie weken zonder verzorging werden gelaten en dat nog weer eenigen tijd later mevrouw van der Hengst aan hersenschudding bleek te lijden;

get: Willemse-Tromp: dat zij door beklagde gedwongen werd op haar knieën op het heete asfalt te knielen en hij haar daarna zonder eenige reden van half zes tot 's avonds elf uur in de houding heeft laten staan;

get: Schmale-van Ree: dat getuige tezamen met tientallen andere dames in den nacht van 21 op 22 Juni 1945 door beklagde met botte tondeuses op barbaarsche wijze het haar werd afgeknipt, terwijl verschillende dames wonden opliepen;

get: van Baarsel-de Rave: dat in Juni 1945 het gehele kamp Tjideng, 10700 man sterk, gestraft werd met het onthouden van, alle voedsel gedurende twee etmalen, en het aanwezige voedsel werd vernietigd;

dat 21 Juni 1945 naar aanleiding van ruilhandel over de gedek op groote schaal aan dames die daaraan, door honger gedreven hadden megedaan op barbaarsche wijze het hoofdhaar werd geknipt;

dat getuige gezien heeft dat twee dames met afgeknipt haar waarvan een met een bloedende wond in den loopas achter de fiets van beklagde aan moesten loopen; dat het kaalknippen geschiedde 's nachts gepaard gaande met hevige mishandelingen en uiterste vernederingen;

get: Bolleurs-Joppe: dat in December 1944 een dysenterie epidemie heerschte gedurende welke alle fruit en medicijnen aan de zieken werd onthouden, zoodat er zeven tot negen personen per dag stierven;

dat in het kamp een dertigtal oude bedlegerige oude mannen voor transport naar Grogol op de vrachtwagens geranseld werden, waarvan er verscheidenen binnen vijf dagen overleden zijn;

get: Muller: dat op 30 September 1944 een appél voor alle zieken gehouden werd van twee uur dertig minuten tot laat in den nacht, bij weke gelegenheid dokter Scheltema-Joustra die het voor een patiënt opnam ernstig werd mishandeld; dat in Maart 1945 de helft van de verpleegsters uit het hospitaal werd ontslagen, terwijl tijdens de wacht eten en drinken verboden was;

get: Twigt: dat hij eens het eten voor de zieken in de keuken onbruikbaar maakte met stenen en enkele elektrische apparaten vernielde zonder reden; dat beklagde ook de schuld is van de drie hongerdagen; dat de verpleegsters 's nachts op wacht niets mochten eten of drinken en beklagde daarvoor eens zuster Hagenaar gestraft had met staan van vijf uur tot negen uur 's morgens;

Woonhoekje uit het vrouwenkamp Lampersari te Semarang. (tekening: Mevr. H. H. Hendricks Reints Bok)

get: van Barneveld-Geelkerken: dat beklagde eens in den nanacht alle zusters, omdat er broodjes ge-roosterd werden, koffie gezet en wat breiwerk gedaan van half vijf tot half negen des voormiddags bij zijn kantoor in de houding heeft laten staan met confiscatie van koffie, breiwerk en een vijftiental boeken;

Overwegende, dat op grond van het bovenoverwogene, willende de door beklagde gedurende 3 jaren ononderbroken bewust en opzettelijk verstoorte orde en normen van menselijkheid naar juistheid worden hersteld en de weergalooze perfidie vergolden welke duizenden mensen in diepe ellende heeft gedompeld, welke op geen enkele wijze door den oorlogstoestand voor Japan gerechtvaardigd was, de Raad de straf aan beklagde op te leggen meent te moeten bepalen op de doodstraf. Gelet op Staatsblad 1946 No. 44, 45, 46 en 47.

Rechtsdoende:

Verwerpt de opgeworpen exceptio obscuri libelli; Verklaart den in hoofde dezes genoemden

Sone Kenitji

schuldig aan de oorlogsmisdaden van:

1. Systematische terreur;
  2. Slechte behandeling van krijgsgevangenen;
  3. Slechte behandeling van geïnterneerde burgers;
- Veroordeelt hem tot de doodstraf.

Aldus gewezen den 14den Augustus 1946 bij de Heeren Meesters J. H. Peter, Kolonel, President, Mr. E. Rijckmans, Kapitein en Major British Army J. F. Hartman, Leden in tegenwoordigheid van Mr. J. G. H. van der Starp, 1e Luitenant, Secretaris en geresumeerd en gearresteerd den 2den September 1946."

ALGEMEEN INDISCH DAGBLAD

Speciale Editie

Bandoeng, 11 Maart 1942

DECREET van den Bevelhebber der Japansche Strijdkrachten

De onvoorwaardelijke overgave van het Nederlandsch-Indisch leger accepteerend, heeft de bevelhebber van de Japansche strijdkrachten het volgende decreet uitgegeven:

Artikel 1. De Japansche Strijdkrachten, verlangend het welzijn van het Indonesische Volk, dat dezelfde voorvaders heeft en van hetzelfde ras is als het Japansche, te bevorderen en tegelijkertijd strevend naar een stevig fundament voor een gemeenschappelijk bestaan en gemeenschappelijke welvaart voor de heele bevolking in overeenstemming met het beginsel van gemeenschappelijke verdediging van Groot Azië, stellen voorloopig een militair bestuur in, in de geoccupeerde gebieden, teneinde de algemeene rust en orde te stabiliseren en het volk spoedig in het genot te stellen van een vreedzaam leven en een rustigen werkring.

Artikel 2. De Bevelhebber der Japansche strijdkrachten heeft het hoogste gezag der militaire regering, waarin ook is begrepen alle macht van den voormaligen Gouverneur-Generaal.

Artikel 3. Alle regeeringsorganen en hunne bevoegdheden, alsmede alle tot heden geldende wetten en regelingen van het voormalige gouvernement blijven voorloopig van kracht, zolang en voorzover zij niet in strijd zijn met de uitvoering van het militair bestuur.

Artikel 4. Ambtenaren zoowel als de gewone bevolking zijn verplicht de bevelen der Japansche Strijdkrachten en die der Japansche autoriteiten te gehoorzamen.

De Japansche Strijdkrachten zullen de positie en bevoegdheden der aan ons gehoorzame ambtenaren, evenals het leven, de rechtmatige bezittingen en de bestaande godsdiensten der goedgezinde bevolking eerbiedigen.

Ambtenaren zoowel als de gewone bevolking hebben vertrouwen te stellen in de Japansche Strijdkrachten en dienen hun gewone bezigheden zoo spoedig mogelijk te hervatten.

Zij, die de bevelen der Japansche Strijdkrachten en die der Japansche autoriteiten niet opvolgen, de algemeene rust en orde verstoren, militaire bewegingen bemoeilijken, het leven der Japansche ingezetenen bedreigen, zich in verblading stellen met den vijand, het financieel en economisch leven in de war brengen, bezittingen en materialen verbergen of natuurlijke hulpmiddelen en installaties vernietigen, zullen echter onmiddellijk zwaar gestraft worden volgens militaire wetten en reglementen.

Artikel 5. De gulden en het militaire geld, eveneens uitgedrukt in guldens, zijn wettige betaalmiddelen in de geoccupeerde gebieden.

Artikel 6. Dit decreet treedt in werking met ingang van den dag van zijn afkondiging.

De Bevelhebber der Japansche Strijdkrachten.

PROCLAMATIE

1. Daar het Japansche leger streeft naar voorspoed, welvaart en geluk van alle bevolkingsgroepen van Indonesia moeten zij vertrouwen hebben in de bescherming van het Japansche leger.

Derhalve is het noodig bevestigd te zijn voor de aanraking van rechten en eigenschappen van alle bevolkingsgroepen zoowel Indoesiers als anderen.

2. Den ingezetenen wordt aangeraden geen verzet te plegen tegen het Japansche leger of een vijandige houding aan te nemen, want een dergelijke houding zou oorzaak zijn van veel bloedvergieten.

3. Men dient zich te plaatsen onder de bescherming van het Japansche leger en het dagelijksch werk rustig te verrichten in welk geval geen druppel bloed vergoten behoeft te worden.

4. De bevolking dient er wel van doordrongen te zijn, dat hij, die zich schuldig maakt aan een der hieronder genoemde misdrijven, met zijn medeplichtigen wet den dood zal worden gestraft, afgezien van de groote schuld, die hij op zich leent ten aanzien van de geheele bevolking van Indonesia.

Reddelijke misdrijven zijn: 1. verzet tegen het Japansche leger, 2. het plegen van sabotage op allerlei gebied (in politiek opzicht en economisch opzicht, in bedrijven, aan wegen, betreffende de oorsp en publicatie van nieuwberichten, enz.), 3. het tegenwerken van de bevelen van Japan inzake de gemeenschappelijke welvaart van de geheele bevolking, 4. het in de war stellen van de geldcirculatie.

Het Japansche leger koelt belooftingen in geld uit aan dengene, die de misdrijven van bovengenoemde misdrijven aan aanwijzen alsmede aan dengene, die daar zijn optreden (zijn ingrijpen) aan dergelijke misdrijven een einde maakt.

De Bevelhebber der Japansche Strijdkrachten.

Het eerste decreet en de eerste proclamatie van de Japanse bevelhebber op Java, uitgegeven te Bandung.

No. 1. Juli 1942.

Maandblad "De Vrouwenvrijheid" "Brastagi"

Redactie: "De Lijdende Vrouw".

Contributie: Binnen het kamp naar vermogen. Bijdragen worden gaarne ingewacht. Buiten het kamp: 10% meer.

OVERLEVEN.

Sumatra in door vijand's greep omkeld,
De Jappen heereen hier met rauw geweld,
Al de vrouwen te aan in concentratie-kampen gebracht;
En daad door heel de wereld versocht.
Onze mannen krijgegevangenen, op een boot gezet
Vanheen? Wellicht naar een gebied door de vijand bezet.
Wat er met hen, die ons zo dierbaar zijn, gebeurt,
Gaat ons vrouwen niet aan.
Geen groet, geen brief, ja zelfs geen enkel contact is meer
toegestaan.

Hoe wreed de vijand ook rag zijn
Ons, Hollandse vrouwen, krijgt hij toch niet klein!
Mochten we buigen, goed, we doen het stug en kil
En 't leed, dat tot ons kwam, zullen we dragen, moedig, stil.

Met 't beeld van onze koningin voor ogen,
Kunnen we nog menige smaad gedogen.
Diep in ons binnenste weten we vast en wis:
De Overwinning eenmaal de onze is!
Heel de wereld is in nood, alle mensen lijden,
't Zijn de machten van goed en kwaad, die strijden.
Hoe zwart en donker ook alles schijnt moog,
Tot U o God heffen we 't hoofd onhoog,
Want in de diepste duisternis, schijnt steeds Uw Heilig Licht,
Waarvoor al 't kwade eenmaal zwicht.

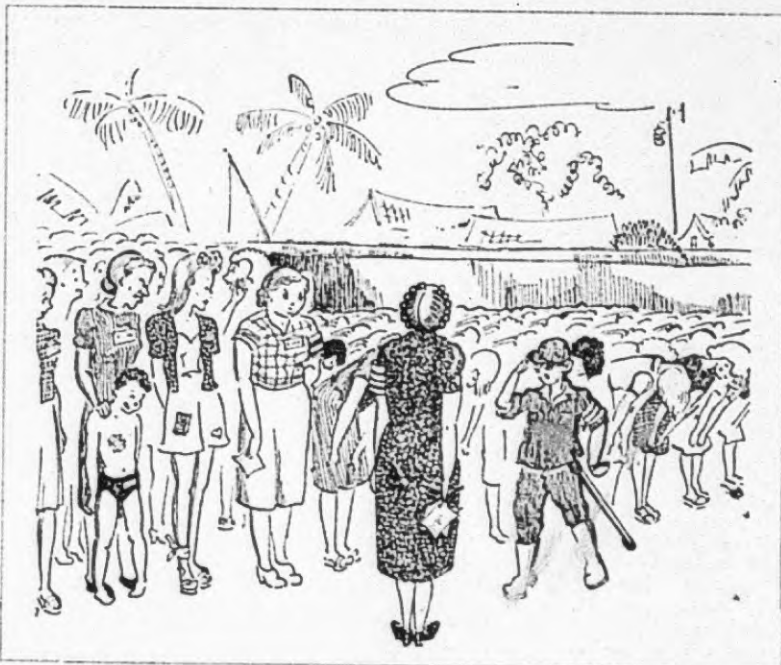
Vrouwen in dit kamp, weest flink, houdt moedig stand.
We vechten voor recht en vrijheid van ons Vaderland.
Eenmaal breekt de dag toch aan,
Voorop onze vijand smalen terug zal gaan.

Laat deze tijd ons leren,
Onze medemenschen te waarderen,
Helpt elkander waar ge kunt, leert elkaar verdragen,
Egoïsme moet verdwijnen, niet meer zuchten of klagen.
We moeten werken, bidden en waken,
Om zo een betere wereld te maken.
Laat ons eensgezind gaan door deze moeilijke lange nacht
Totdat onze Overwinning is volbracht!

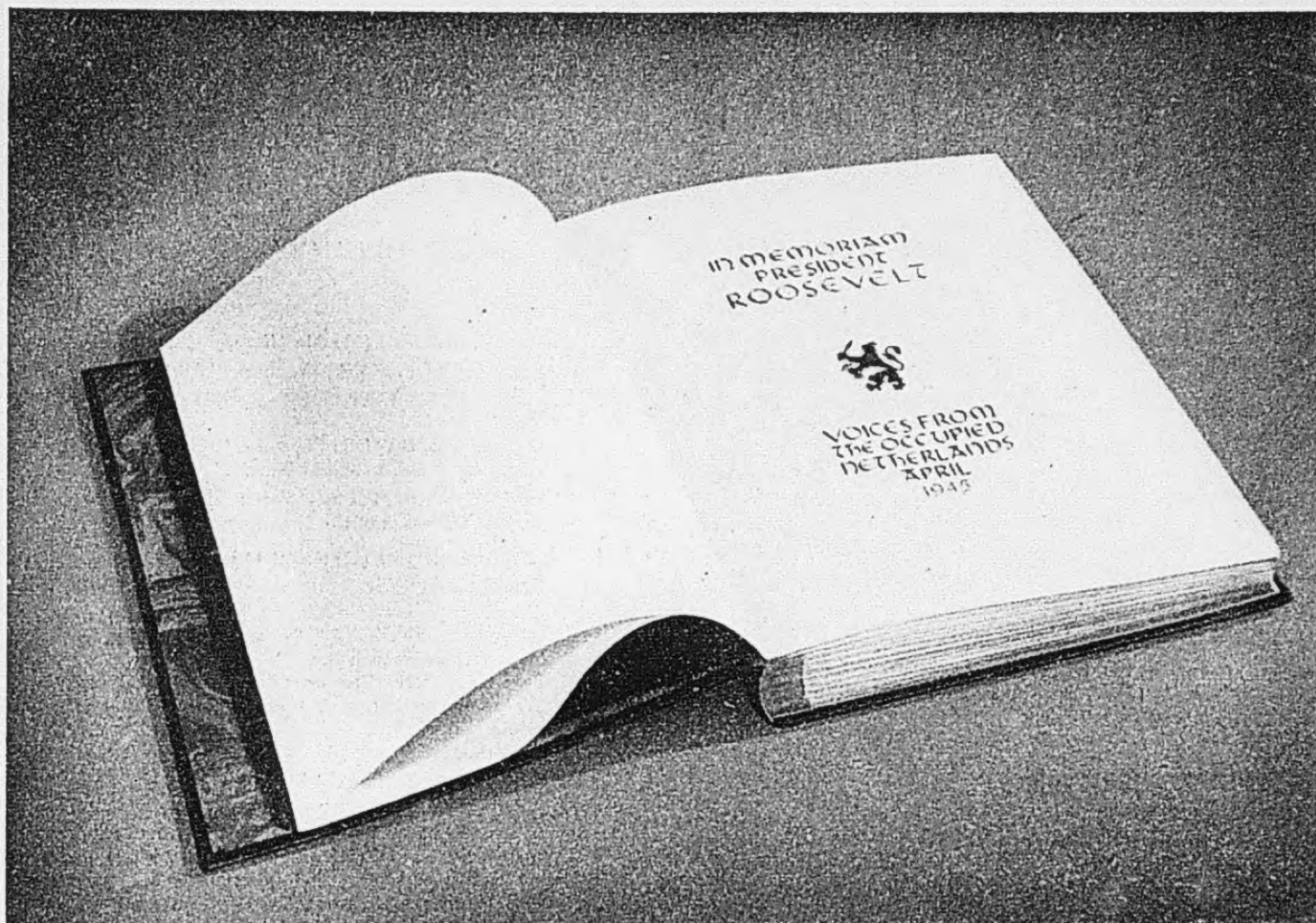
Boven: De eerste pagina van het gestencild maandblad, dat in het geheim vervaardigd werd in het vrouwenkamp „Brastagi” (Sumatra).

Onder: Tweemaal per dag gingen de mannen en vrouwen in de interneringskampen „op appèl”. Daarbij moesten zij in de houding staan en een beleefde buiging maken. Deze tekening, afkomstig uit het vrouwenkamp Adek, Batavia, is vervaardigd door mej. C. M. C. A. Augustijn.

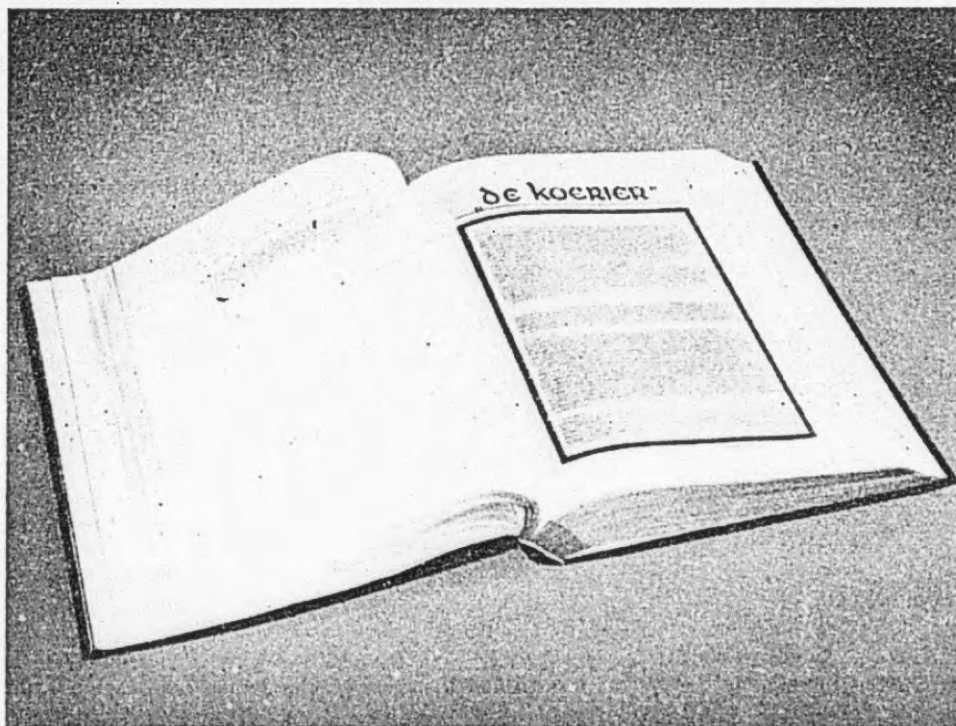
(Reeds eerder afgedrukt in de nrs 1 en 2 van de jaargang 1946).

Geschenk voor Mevr. Roosevelt

Hoe diep het Nederlandse volk in April 1945 door het plotseling overlijden van President Roosevelt getroffen werd, is gebleken uit de talloze artikelen, die in de Nederlandse ondergrondse pers aan de gestorven President gewijd werden. Ter gelegenheid van het bezoek van mevr. Roosevelt aan Nederland in Juni j.l. zijn meer dan 100 exemplaren van Nederlandse ondergrondse bladen uitgezocht, wat de voornaamste passages betreft in het Engels vertaald, en in een klok, in leer gebonden deel, voorzien van een gecalligrafeerde inleiding, bijeengebracht. Het boekwerk, getiteld *In Memoriam President Roosevelt - Voices from the Occupied Netherlands*, werd op Maandag 19 Juni j.l. door H.M. Koningin Juliana op het Paleis Soestdijk aan mevr. Roosevelt aangeboden.

(Foto's: M. C. Meyboom, Amsterdam)

World War II in the West

Detailed programme of the conference

This programme has no definite character and it may be necessary to make small changes. A question mark has been placed after the name of the speaker in such cases where his acceptance is for the moment provisional.

1. PLACE

The Conference will be held in Amsterdam, the Netherlands. Most of the sessions will take place in the International Cultural Centre, Vondelpark; a few may be held in the present building of the Netherlands State Institute for War Documentation, Herengracht 479, Amsterdam.

2. DATES

The Conference will be opened on Tuesday afternoon, September the 5th, 1950, at 2 p.m., and will close on Saturday, September the 9th, at 12 noon.

3. GENERAL SESSIONS

General sessions will be held in the afternoons of Tuesday, September the 5th, Wednesday, September the 6th and Friday, September the 8th. They will be devoted to an introduction, to be followed by a discussion. The following introductions will be given:

TUESDAY: Prof. ARNOLD J. TOYNBEE, London: "Contemporary history as a scientific problem."

WEDNESDAY: Prof. EDMOND VERMEIL, Paris: "National Socialism and German civilization."

FRIDAY: Prof. DEXTER PERKINS (?), Rochester, USA: "American foreign policy between the two World Wars."

4. COMMITTEES AND SUB-COMMITTEES

During the mornings of Wednesday, September the 6th, Thursday, September the 7th, Friday, September the 8th and (as far as is necessary) Saturday, September the 9th, meetings will be held of committees and sub-committees starting at 10 a.m. Two introductions will be given in every morning session, each to be followed if desired by a discussion.

The following introductions will be given:

Committee I: Military History

Prof. J. R. M. BUTLER, Cambridge: "Problems and development of the British Military histories of World War II."

Sub-Committee I (a): Army History

Lt. Col. ALLEN F. CLARK, London: "The programme of the Historical Section of the American Army."

Col. TRUTAT, Paris: "The activities of the Historical Section of the French Army."

Col. C. P. STACEY, Ottawa: "The programme of Historical Section of the Canadian Army Staff."

Major-General D. A. VAN HILTEN, The Hague: "Army historical research in the smaller countries of Western Europe, especially the Netherlands."

Sub-Committee I (b): Air History

Dr. ALBERT F. SIMPSON, Maxwell Air Force Base, USA: "Historical research as to the US Army Air Forces in World War II."

Dr JOHN M. DATER: "Historical research as to the US Naval Air Forces in World War II."

Col. SAINT PEREUSE, Paris: "The activities of the Historical Section of the French Air Forces."

Sub-Committee I (c): Naval History

Rear-Admiral JOHN B. HEFFERNAN, Washington: "The history of the US Navy in World War II."

Commander HAMEL: "The activities of the Historical Section of the French Navy."

Prof. T. H. MILO, Leyden: "Naval historical research in the smaller countries of Western Europe, especially the Netherlands."

Committee II: Political History

Prof. ARNOLD J. TOYNBEE, London: "The historical programme of the Royal Institute of International Affairs."

Dr. FRITZ T. EPSTEIN, Palo Alto, USA: "The activities of the Hoover Library and Institute on War, Revolution and Peace as far as World War II is concerned."

Prof. M. BAUMONT, Paris: "Problems of publishing the records of the German Foreign Office."

Dr. JOHN H. E. FRIED (?), New-York: "The Nuremberg trials and historical science."

Committee III: Economic and Social History

Prof. W. K. HANCOCK, London: "Problems and developments of the British Civil Histories of World War II."

Prof. F. BAUDHUIN (?), Louvain: "Research in the field of the economic history of German-occupied Europe."

Dr M. W. MOUTON, The Hague: "The Germans and the Hague Convention on Land Warfare."

Committee IV: Terror and Resistance

Sub-Committee IV (a): The history of the resistance movement

Mr. GEORGES BOURGIN, Paris: "Research in France."

Lt. Col. CAMILLE-JEAN JOSET, Brussels: "Research in Belgium."

Dr MAGNE SKODVIN (?), Oslo: "Research in Norway."

Dr SVEN HENNINGSSEN, Copenhagen: "Research in Denmark."

Dr G. VACCARINO, Milan: "Research in Italy."

Lt. Col. S. P. VAN 'T HOF, The Hague, and L. DE JONG, Amsterdam: "Research in the Netherlands."

Sub-Committee IV (b): German Concentration camps and Jewish deportations

Prof. THEODORE ABEL, New-York: "Research in the United States."

Miss G. TILLION, Paris: "Research in France."

Dr PHILIP FRIEDMAN, New-York: "American Jewish research and literature on the Jewish catastrophe in the years 1939—1945."

Mr L. POLIAKOFF, Paris (or Mr L. CZERTOK, Paris):
"The Centre of Jewish Contemporary Documentation,
Paris."

Dr A. WIENER, London: "The work of the Wiener
Library."

.....: "Research in Israel."

5. INTERNATIONAL BIBLIOGRAPHY

A special session will be arranged to allow Mr F. DEBYSER,
Director of the Library for International Contemporary
Documentation, Paris, to develop a plan for an international
bibliography of World War II.

6. LANGUAGES

The official languages will be English and French. Translations
will be supplied of the introductions either in full or in summary
form. Interpreters will be present.

7. DOCUMENTARY FILMS

It is expected that during the conference film shows will be
given of a restricted number of documentary films of outstanding
importance.

8. ENTERTAINMENT

On Thursday afternoon, September the 7th a trip by boat
through the canals and harbour of Amsterdam will be offered
to the participants of the Conference. This will be followed by
a dinner in the International Cultural Centre.
(price: about fl. 10.—).

9. FINANCES

There is NO subscription fee. Participants of the conference are
expected to pay their own expenses during their stay in Am-
sterdam. If required the organising committee will endeavour
to reserve reasonable accommodation.

The Netherlands State Institute for War Documentation

Summary in English

Indonesia in World War II

In the beginning of 1946 the Netherlands State Institute for War Documentation started collecting historical material relative to the events in Indonesia from 1939 to 1945. It was hoped that this effort would in due course be taken over and continued by the authorities in Indonesia. This hope did not materialize owing to the political difficulties in the East Indies which at the same time hampered the efforts to collect sufficient data on the history of the East Indies under Japanese occupation. It is not known whether the new Indonesian Government will pay sufficient attention to the history of Indonesia in World War II. The collection built up by our Institute in the preceding years although by no means representative of every aspect of Indonesian war-time history may still be one of the most valuable in existence anywhere. In the present issue of *Nederland in Oorlogstijd* a few specimens are published.

A Japanese diary

On March 9th, 1942, nine days after the start of the Japanese invasion of Java, the diary of a Japanese soldier, Kumada Hayashinotoshi, was found near Bandung. In 1946 this diary came into our possession. Apart from daily notes made by Mr Hayashinotoshi it proved to contain the usual texts of the Imperial Rescript of January 4th, 1882, the Imperial Decree of July 7th, 1938, and the Instructions for the Battlefield d.d. January 8th, 1940 — three documents which are of paramount importance to understand the mentality of the Japanese military forces. Together with the daily notes these documents were translated into Dutch by Mr. J. C. C. W. van Nooten, at that time a member of the staff of our Institute. They were multiplied in a restricted edition of which no more copies are available. An important part of Mr Van Nooten's manuscript is now published consisting of: the introduction written by him in 1947 (almost in full); the diary notes of Mr. Kumada Hayashinotoshi (complete); and the Instructions for the Battlefield (complete). The Imperial Rescript and the Imperial Edict have been omitted.

Kumada Hayashinotoshi belonged to division (or brigade) 1303 of the fighting army (Isamu-divisions), regiment of Col. Sato, Battalion of Lt. Col. Endo, company of lieutenant Kurobe. He was born in the village of Samatsu in a farmer's family. It is not unlikely that this family was of recent Korean origin. On the day he started making his notes (December 1st, 1941 — sixteenth year of Showa) he appears to have been drafted into the army. On January 17th, 1942, he left for Hiroshima where he boarded a Japanese transport. The transports reached Formosa on January 26th. They left again on February 3d and arrived in French Indo China five days later. On February 18th the invasion fleet destined for Java started to move „under the protection of a large number of warships". That same day Mr Hayashinotoshi knew that Java was his destination. Mr Van Nooten quotes other examples which prove that the Japanese were not very security-minded. Lieutenant Kurobe and his men landed on Java on March 1st, 1942. Five days later Batavia (now Djakarta) was entered by them. On March 9th they marched in the direction of Bandung. „The road was strewn with corpses and enemy cars", were the last words written in the diary of Mr Hayashinotoshi. Whether he was killed in the fighting, is not known to us. At any rate he lost his diary, if not his life.

It is impossible to summarize either Mr Van Nooten's careful and detailed introduction, or the diary, or the „Instructions for the Battlefield" which follow upon the diary notes. They throw a revealing light on the mentality of the Japanese soldier.

The division is as follows:

- p. 2: Introduction to the diary;
- p. 3: The author and his military position;
- p. 4: His Japanese script;
- p. 4: The dating of his notes;
- p. 5: The contents of his diary;
- p. 5: Origin of the author;
- p. 6: His native soil and family;
- p. 7: The author in military life;
- p. 8: His psychological background;
- p. 9: The Imperial Edict;
- p. 10—17: The Diary;
- p. 18—20: The Instructions for the Battlefield;

Other documents

The following texts, documents, pictures etc. have been added:

- p. 3: Parade of Japanese recruits;
- p. 5: Japanese pamphlet dropped over Java at the time of the Japanese invasion;
- p. 6: Proclamation issued on Java by the Commander-in-Chief of the Japanese army in one of the first weeks of the Japanese occupation;

p. 7: Japanese proclamation, posted in Batavia at the beginning of the Japanese occupation;

p. 8: Announcement issued in Bandung ordering Europeans (except Germans and Italians) and Eurasians to pay homage to the Japanese troops;

p. 9: The Emperor Hirohito inspects his troops;

p. 10: Announcement published in the Indonesian press on April 22d, 1942; containing instructions how to salute a Japanese soldier;

p. 11: Japanese propaganda: shrill contrast between the Dutch exploiters and the generous Japanese friends of the Indonesian peoples;

p. 15: Morning gymnastics in a Dutch prisoners-of-war camp on Java;

p. 17: The Burgomaster of Batavia announces that the city will be occupied by the Japanese army;

p. 18-19: Japanese broadcast urging the Eurasians to give up their pro-Dutch attitude;

p. 20: The commander of the Japanese 32d division urges deserted soldiers to return to their post (December 23d, 1945);

p. 21: Instructions from the Japanese officer commanding Camp Tjilatjap („Every disobedience will be punished by chopping off the guilty man's hands.")

p. 22-23: Details on Japanese radio propaganda;

p. 22-23: Details on the Chronology of Indonesia and the Maritime Chronology, compiled by Col. A. G. Vromans, a member of the staff of the Institute;

p. 23: Proclamation dropped over Java by „the Government of Indonesia" after the Japanese surrender;

p. 24-26: Extracts from the sentence pronounced against the Japanese war criminal Sone Kenitji, commanding officer of the prisoners-of-war camp of the 10th Battalion and of the women's camp of Tjideng giving extensive details on the cruelties inflicted upon Dutch civilians during their internment;

p. 25: Proclamation dropped over Batavia on September 14th, 1945;

p. 26-27: Two sketches of the internment camp Lampersari (Sumatra).

As an example of the Japanese official texts published in this issue the following text is quoted here of an announcement of the Japanese resident of the Asahan district (Borneo) as it was issued by him:

See for:

Program of the International Historical Conference "World War II in the West": p. 30.

I am Lieutenant Yamada the Resident of Asahan District.

Since the 8th of December 1941 there is war between Japan on one side, and England, America and Holland on the other side.

You all know the regulations which the nations of the world have to observe when they are at war.

It has been the great kindness of His Imperial Majesty's Government that in spite of the existing war with the victory for the Japanese you were

allowed hitherto to live in your respective places and houses. But from to-day, it is by order of the Japanese Government that you all who are not helping the Government are to be interned. Thus you are interned according to war regulations ordered by the ruling Government.

Nevertheless I promise you the following:

1. The Government will supply you with food.
2. You are to take care of your own health, and any necessary assistance will be given.
3. You are to be gentle and to live peaceful among yourselves.
4. From 3.00 to 5.00 p.m. Tokio time you must keep to your room and be quiet.
5. You are not allowed outside the fence.
6. You are not allowed to listen to the Radio.
7. You are not allowed to speak and/or to communicate with outsiders.
8. You must obey your house-master who will be appointed by me.
9. The house-master may go to the market between 9 o'clock a.m. and 12 o'clock noon Tokio time.
10. You must salute anyone wearing a Japanese Army uniform.

Remember that you are interned according to war regulations; therefore you are to obey the orders of the Government as well as myself.

1st Lieutenant Yamada
Resident of the Asahan district

Present for Mrs Roosevelt

President Roosevelt's death on April 12th, 1945, profoundly moved the Dutch people. In those parts of the Netherlands which were still occupied by the Germans many commemorative articles were published in the underground press. Over one hundred of such articles collected by our Institute were bound in a large volume together with an introduction and translations of the most important passages. On June 19th, 1950, this volume was presented at the Royal Palace Soesdijk to Mrs Roosevelt by Her Majesty Queen Juliana as a personal gift. (Pictures: p. 29)

100TH ANNIVERSARY

"All the News
That's Fit to Print" —
1851 1951

C...No. 34,015.

Entered as Second-Class Matter,
Post Office, New York, N. Y.

Copyright, 1951, by The New York Times Company.

NEW YORK, MONDAY, MARCH 12, 1951.

Times Square, New York 19, N. Y.
Telephone LAdams 4-1000

FIVE CENTS

The New York Times.

LATE CITY EDITION

Considerable cloudiness, seasonable
temperatures today, tomorrow.
Temperature Range Today—Max., 44; Min., 32.
Temperatures Yesterday—Max., 44; Min., 26.
Full U. S. Weather Bureau Report, Page 41

Rural Schools Still Inferior Despite Gains, Study Shows

*In General, Teachers Are Poorly Prepared,
Buildings Outmoded, Courses Inadequate
—Communities Slowly Realizing Needs*

By BENJAMIN FINE

Despite recent improvements, the viewed officials at the National Education Association and United States Office of Education, and queried 1,500 rural teachers and superintendents.

The survey disclosed a gradual awakening in school circles to the need for better facilities in rural communities. Many educational organizations have made a determined effort in recent years to raise the rural school standards.

Large numbers of one-room school houses have been closed in favor of modern consolidated buildings. Some communities demand qualified teachers and have floated bond issues to construct adequate classrooms, laboratories and other facilities.

But the over-all picture is not so bright. Although vast strides have been made in the last half-century, the rural schools, by and large, are still the step-children of

Continued on Page 18, Column 2

SENATE CRIME HUNT OPENS HERE TODAY WITH TV BROADCAST

50 Witnesses Slated to Appear
—Erickson and Adonis Are
Near Top of Week's List

O'DWYER DUE MARCH 19 Role of Gamblers in Operation of Roosevelt Raceway to Be First Item Studied

The Senate Crime Investigating Committee will begin today a week of open hearings here, with an effort to ascertain whether gamblers have been active in the financial operation of Roosevelt Raceway, the prosperous harness-horse track at Westbury, L. I. Frank Erickson and Joe Adonis, the gamblers, will be among the first to be heard at the United States Courthouse in Foley Square.

This inquiry into the trotting track will be the opening item in the crime committee's

Eisenhower Inspires Allies; For Atom Bomb Use in War

*General's Forthright Stand
Has a Reassuring Effect
in Europe's Capitals*

By C. L. SULZBERGER

Special to The New York Times

PARIS, March 11.—General of the Army Dwight D. Eisenhower's personal influence upon the European scene has already been profound. The spirit of calm and of resurgent optimism that coincided with his lightning tour of the North Atlantic Treaty Organization capitals last January has continued to gain ground.

The forthright and realistic statements he has been making to visitors of different nationalities have had a reassuring effect, though the General is emphatic that every nation must find its way through the "valley of the shadow of death" if the treaty is to

By The United Press

WASHINGTON, March 11.—The Supreme Commander of the North Atlantic Treaty Army, General of the Army Dwight D. Eisenhower, would use the atomic bomb "instantly" if war came and he was convinced it would bring destruction to all that Russia "really" meant.

FOE'S RESISTANCE BREAKS IN CENTER OF KOREAN FRONT

U. N. Push Nears Communist
Base of Hongchon—Gains
of 1 to 3 Miles Report

Summary of the report and
Truman letter are on Page 8.

By ANTHONY LEVIERO

Special to The New York Times

KEY WEST, Fla., March 11.—The International Development Advisory Board recommended to President Truman today the creation of a great new agency to utilize billions of dollars for the improvement of the

The Korean War

United Nations

TOKYO, Monday, March 12 (AP)—Communicated 820 by General of the Army Douglas MacArthur's Headquarters, covering the period 6 A. M., March 11, to 6 A. M., March 12:

Our ground forces maintained the initiative in Korea Sunday and continued to push forward, registering significant gains along the central front. Vigorous attack by United States, British Commonwealth, Republic of Korea and Greek troops succeeded in advancing United Nations lines more than two miles along the west-central front and in the Han River bridgehead area. On the east central front, our troops made consistent gains against light to moderate resistance as they moved steadily forward over the icy hills between Hoengseong and Pangnim. Contact was maintained in the western and eastern sectors by constant patrolling and reconnaissance.

United Nations carrier-based aircraft, supplementing the gunfire of naval surface units, continued the devastating fire on enemy railroads, highways and troop concentrations on both coasts of the Korean Peninsula. Off the west coast, aircraft from H. M. S. Theseus attacked against bridges and supply dumps and aided heavy units in neutralizing enemy in the north bank of the west of Seoul. Along the front was slowed by enemy's at Song-ri kept under attack by United States and British troops.

OUR
FINEST
DINNER

the consensus of
managers and other
atives who have
ed host at our
FIELD ROOM
est 57th Street

information regarding
meetings, Banquets
Get-togethers
call
9-2600
anquet Dept.

U. N. TROOPS DRIVE ON AGAINST REDS' CRUMBLING DEFENSE

The New York Times

Although the Communists were resisting fiercely in eastern Korea (1), they were forced to draw back north of Haanlung and yielded high ground in the Amidong area. In the center (2) United States troops forced a mountain pass near Yudong and, with their allies, drove a pincers closer to Hongchon while patrols went beyond Yangdogwon. In the west (3) United Nations groups moved ahead north of Yangpyong and along the Han east of Seoul.

within the range of the 5 and 6-inch naval guns. At Wonsan, farther south along the east coast, destroyers and patrol frigates took similar supply targets under their guns as the destroyers U. S. S. English and Walke and H. M. N. S. (Dutch) Eversten laid siege to coastal supply lines in the area for the twenty-third straight day.

United Nations carrier-based aircraft, covering both the action and the rear area, cleared her freed planes of the Force 77 for air strike Northeast to Jinbu.

vice, was completely destroyed. In coordination with the east coast planes attacked bridges in the west of Korea, reporting the certain destruction of one bridge span north-east of Seoul. The heavy cruiser St. Paul, also operating in the Inchon area, laid 8-inch naval gunfire on thirteen enemy troop concentrations on the north bank of the Han River just west of Seoul.

[Earlier reports of United Nations on war in Korea, Page 3.]

North Korean

LONDON, March 11 (AP)—The Moscow radio broadcast this North Korean communiqué: "The Chinese volunteers of the People's Army to firmly holding their central On the Peo-

DEFENSE EXPENDITURE IN DENMARK LAGGING

LONDON, March 11—Red tape is holding up Danish progress toward preparedness. Thus far the Danes have spent hardly 3 per cent of the 300,000,000 crown (about \$43,500,000) emergency defense appropriation voted last fall by the Rigsdag (Parliament). Plans for spending the balance are still in the paper work state.

There was reason to suppose the January visit here of General of the Army Dwight D. Eisenhower would speed up Danish defense measures generally, but this did not prove to be the case. Just now military authorities are studying defense build-up plans. They have been working on this since December.

The Parliamentary National Defense Committee now has come out and placed the responsibility squarely on the shoulders of the military experts, who, while crit-

icizing official red tape, hint they expect to have plans ready for the committee's approval "in a few weeks."

What is being discussed apparently is not only how to apportion the money among the Army, Navy and Air Force, but above all how to get the most value from it. Critics, who loudly call for results instead of alibis, say that quite apart from the obvious and paramount fact that precious time is lost it is also a ridiculous waste of time discussing bargains while the Danish currency is steadily losing more ground.

Women, 105, Admitted to U. S. SALZBURG, Austria, March 11 (UPI)—Mrs. Paulina Wildorf was notified today, on her 105th birthday, that she has been accepted for resettlement in the United States. The notification was given to her by the International Refugee Organization after the United States National Catholic Welfare Organization had arranged for her emigration.

Read— ILKA CHASE

in the magazine New York is talking about—

PARK EAST

MAGAZINE OF NEW YORK

a sell-out every issue! get your copy but quick . . . 25c

Read Ilka Chase . . . read everything about New York ONLY PARK EAST GIVES THIS TO YOU EVERY MONTH

*Because "they won't let you wear it unless it fits"

THERE'S ONLY ONE WAY to improve on Hickey-Freeman clothes. And that's by having them fitted to you by Kolmer-Marcus.

Click on Greenberg

Universal military service makes a soldier out of the citizen and at the same time a better citizen.

—WILLIAM RANDOLPH HEARST

The Lord is my rock, and my fortress,
my deliverer; my God, my strength, in whom
I will trust; my buckler, and the horn of my
salvation, and my high tower. I will call upon
the Lord, who is worthy to be praised.

—Psalm, XVIII., 2, 3

(The text for today is suggested by Rev. W. John
pastor, Holy Trinity Lutheran Church, Bellerose. The
text will be suggested by Rev. Paul N. Otto, pastor,
Avenue Methodist Church, New York.)

THE GREAT WALL OF CHINA —:— Cartoon by Burris Jenkins J

The

Way to Lose a

War

FOR the third time—instead of suffering a Dunkirk disaster—General MacArthur's small army has broken up a Communist offensive in Korea.

Somewhat reinforced, but still greatly outnumbered, the gallant forces, now gallantly led by Lieut. Gen. Ridgway in the field, have **ADVANCED**.

No longer regarding occupied territory as an objective, their purpose is **TO WEAKEN THE ENEMY** by killing his "effectiveness"—and of course the slaughter has been enormous.

This kind of carnage does have a long-range strategic perspective.

Every Communist warrior slain in Korea is **ONE LESS** available to invade Indochina, or to attack Burma, or to subjugate populous India.

They can gradually exterminate in Korea alone our military manpower, and still have a savage army fairly equal to our population as of today. Can we win a war on that basis of exchange?

Quite obviously, no!

Then why do we make the suicidal effort?

Well, we are making it because the dull-minded New Deal and the Socialistic United Nations have so ordained.

Moreover, the incompetent New Deal and the Marxist United Nations have in effect established fortifications against their own armies and in support of our enemy.

They have done so by declaring that the Yalu River is a boundary behind which the enemy may mobilize but across which our ground forces may not intrude and beyond which our bombing planes

barians HAVE A "PRIVILEGED SANCTUARY". Defeated in Korea, they withdraw their tered divisions over the stream.

There they re-group their veterans.

There they assemble reinforcements.

There they amass munitions, and operate factories.

And there **THE UNITED NATIONS** show them in Manchuria and Siberia, even **UNITED NATIONS** troops uselessly defeat in Korea.

In his latest statement, General MacArthur iterated that this defeatist embargo must be—***or else we must taste the bitterness of de***

For to win the Korean war, we must use

The

Way to Lose a

War

FOR the third time—instead of suffering a Dunkirk disaster—General MacArthur's small army has broken up a Communist offensive in Korea.

Somewhat reinforced, but still greatly outnumbered, the gallant forces, now gallantly led by Lieut. Gen. Ridgway in the field, have **ADVANCED**.

No longer regarding occupied territory as an objective, their purpose is **TO WEAKEN THE ENEMY** by killing his "effectiveness"—and of course the slaughter has been enormous.

This kind of carnage does have a long-range strategic perspective.

Every Communist warrior slain in Korea is **ONE LESS** available to invade Indochina, or to attack Burma, or to subjugate populous India.

The lethal process—repugnant to General MacArthur and his officers but imposed upon them from above—has the beguiling name of "attrition."

But one thing is ghastly wrong about it.

For every nine Oriental Communists whom we "attrite" at least ONE AMERICAN becomes a casualty on foreign soil.

And, on that mathematical basis, the hordes can exhaust us abroad.

They can gradually exterminate in Korea alone our military manpower, and still have a savage army fairly equal to our population as of today.

Can we win a war on that basis of exchange?

Quite obviously, no!

Then why do we make the suicidal effort?

Well, we are making it because the dull-minded New Deal and the Socialistic United Nations have so ordained.

Moreover, the incompetent New Deal and the Marxist United Nations have in effect established fortifications against their own armies and in support of our enemy.

They have done so by declaring that the Yalu River is a boundary behind which the enemy may mobilize but across which our ground forces may not intrude and beyond which our bombing planes may not fly.

More than once, General MacArthur has told us what this means

It means that the sluggish Yalu has become a Great Wall of China—in reverse.

The original Great Wall was erected to keep the marauding nomads of the north out of the civilized provinces of China.

But now, across the Yalu the Communist bar-

barians HAVE A "PRIVILEGED SANCTUARY."
Defeated in Korea, they withdrew divisions over the stream.

There they re-group their veteran troops.
There they assemble reinforcements.
There they amass munitions, and build factories.

And there **THE UNITED NATIONS** sit helplessly in Manchuria and Siberia, while **THE UNITED NATIONS** troops uselessly die in Korea.

In his latest statement, General MacArthur reiterated that this defeatist embargo must be lifted—or else we must taste the bitterness of defeat.

For to win the Korean war, we must have the air power to erase the enemy bases and destroy the communications behind the Yalu.

Otherwise—unless we withdraw from Korea—we must continue our waging war by attrition.

In that case, General MacArthur's best we could obtain is a "stalemate."

And a "stalemate" in remote Korea is a **HUMILIATING MILITARY REVERSAL** for the non-Communist Occident.

The Way to Lose a War

—instead of suffering a Dun-
General MacArthur's small
n up a Communist offensive

forced, but still greatly outnumbered,
ces, now gallantly led by Lieut.
field, have **ADVANCED**.

ding occupied territory as an
oose is **TO WEAKEN THE**
his "effectiveness"—and of
has been enormous.

nage does have a long-range

st warrior slain in Korea is
to invade Indochina, or to at-
jugate populous India.

s—repugnant to General Mac-
ers but imposed upon them
beguiling name of "attrition."
ghastly wrong about it.

Oriental Communists whom
ONE AMERICAN becomes
soil.

thematical basis, the hordes

They can gradually exterminate in Korea
alone our military manpower, and still have a sav-
age army fairly equal to our population as of today.

Can we win a war on that basis of exchange?

Quite obviously, no!

Then why do we make the suicidal effort?

Well, we are making it because the dull-minded
New Deal and the Socialistic United Nations have
so ordained.

*Moreover, the incompetent New Deal and
the Marxist United Nations have in effect estab-
lished fortifications against their own armies
and in support of our enemy.*

They have done so by declaring that the Yalu
River is a boundary behind which the enemy may
mobilize but across which our ground forces may
not intrude and beyond which our bombing planes
may not fly.

More than once, General MacArthur has told
us what this means.

It means that the sluggish Yalu has become a
Great Wall of China—in reverse.

The original Great Wall was erected to keep
the marauding nomads of the north out of the civil-
ized provinces of China.

But now, across the Yalu the Communist bar-

barians **HAVE A "PRIVILEGED SANCTUARY."**

Defeated in Korea, they withdraw their bat-
tered divisions over the stream.

There they re-group their veterans.

There they assemble reinforcements.

There they amass munitions, and operate war
factories.

And there **THE UNITED NATIONS** shelters
them in Manchuria and Siberia, even while
UNITED NATIONS troops uselessly defeat them
in Korea.

In his latest statement, General MacArthur re-
iterated that this defeatist embargo must be lifted
—*or else we must taste the bitterness of defeat.*

For to win the Korean war, we must use our
air power to erase the enemy bases and communica-
tions behind the Yalu.

Otherwise—unless we withdraw from Korea—
we must continue our wasting war of human
attrition.

In that case, General MacArthur warns, the
best we could obtain is a "stalemate."

And a "stalemate" in remote Korea would be
A HUMILIATING MILITARY REVERSAL for
the non-Communist Occident.

on a plea of guilty to one count of conspiracy and 65 counts of book-making, his reward for telling the racketeers grand jury what he knew of protection and police pay-offs.

International News Photo.

George Washington, "father of our country," was the subject of the orations as rivals from six communities met in the opening Westchester round of the 1951 tournament. Runner-up in the contest was Lillian Koehler, youngest entrant in this season's competition. Only 13, the promising blond orator is a sophomore at the

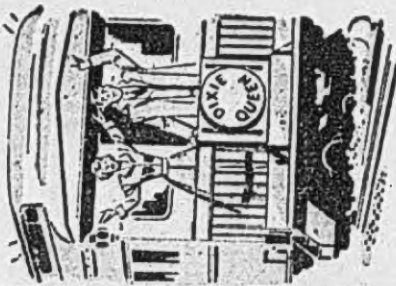
International News Photo.

SANDMAN CAME ... Growing just too, too tired while awaiting call for judging at the National Capitol Kennel Club show in Washington, GEORGE ASH, 7, curled up with his boxer, Alex, and dropped off into the Land of Nod. Peeking down is appropriately named Sandy, a collie entrant.

International News Photo.

... results of the victory classic are reported by Kenneth Banghart on the 11 o'clock news over WNBC. The broadcasts are arranged as a public service by the sponsor, the Shell Oil Company, in cooperation with the WNBC management.

Mighty glad we saved our money, it's sending us to places sunny!

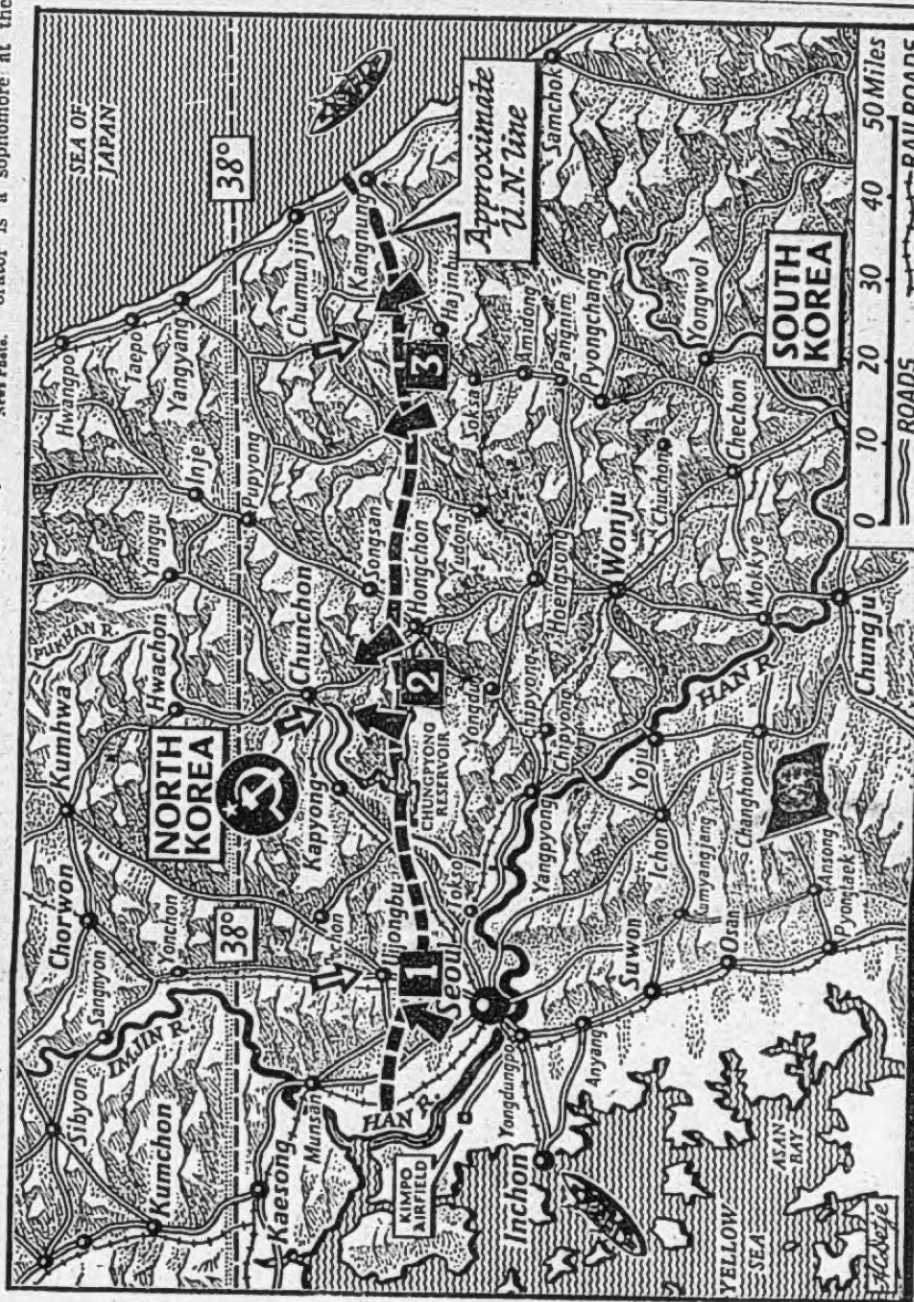

We're saving regularly at

EMIGRANT INDUSTRIAL SAVINGS BANK

51 Chambers Street
Just East of Broadway
5 East 42nd Street
Just off Fifth Avenue

2% Current Dividend
INTEREST FROM
DAY OF DEPOSIT
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Map by H. C. Dittie. Copyright, 1951, King Features Syndicate, Inc.

direction of Kaesong. Within Seoul itself, engineers were cleaning up intricately placed mines and booby traps.

- (2) Northeast of the Chungpyong Reservoir, American troops met tough opposition. The reservoir was recaptured three days ago, but that was just revealed. It gives the Allies control of the source of more than one-third of South Korea's hydro-electric power.
- (3) Allied thrusts were made in the eastern sector also, with chief fighting over toward Kangnung, eastern terminus of the battlefront.

WAR AT A GLANCE ... United Nations vanguards struck north at the Chinese Reds from 10 solid springboards in Korea, but exact locations were not revealed. As the enemy seemed determined to make a stand with their backs to the 38th Parallel, and UN troops were less than 17 miles below that line, this was the latest information available:

- (1) In the west sector, American and South Korean troops encountered brisk Red resistance two miles above Seoul. The enemy put up a scrap with an Allied tank-infantry patrol south of Uijongbu. Red fire was met in the general

NG for vanity are the girls when Eastertide shopping shopper tries on the Springlike look at the Herald Square store.

International News Photo.

RECORD OF MILITARY COURT

S/M OHASHI Shigery (JAPANESE WAR CRIMINALS) 2854 2852
S/M KOMODA Yoshifumi 2849 2851
Sgt INOUE Toshihiko (Not guilty) 2855 2853
L/Cpl NARUSE Masami (" ")
L/Cpl TANAKA Kazuo (" ")
Accused: L/Cpl KAWAMOTO Yasujiro (" ")
S/Pte OZAWA, Motomitsu (" ")
Court, Place, RABAU
Date and 20/23 March 46.
Formation: 8 MD.

AWC No.....

Aust W.C. List Ser No.....

Charge(s)	Plea	Finding
MURDER of Bernard a half caste and 17 natives including YOSEF, LUMBES, ETUAT ANOS, TOBIMAPA, KARUN, KUIMBU, UNGAR-MERI, JAKING, SUNGAIU, GOLUJONG, ISKAR, DUABIN and SAKI at VUNARIMA on or about 18 Sep 44.	ALL NOT GUILTY	S/M OHASHI and S/M KOMODA both GUILTY - other accused not guilty.

Precis of Evidence In Sep 44 Bernard and 17 natives were beheaded at Vunarima. The accused OHASHI and KOMODA did not deny their participation in the beheading. The accused gave evidence and stated that the deceased natives had been beheaded after a summary trial for acts of sabotage and other acts hostile to the Japanese Army and amounting to war crimes under their military code. Oral evidence was given also by Gen IMAMURA, Col KINCHI and Maj MATSUDA that in case of emergency a summary trial could be convened instead of a court martial for trial of such crimes. This was supported by documentary evidence. It was alleged that the emergency justifying such summary trial was a threatened attack by other natives to rescue the deceased ones who were then held in custody for investigation of their alleged war crimes against the Japanese. The accused OHASHI and KOMODA with their superior officer Lt YAMADA were members of the summary court which convicted the deceased natives. It was alleged that proper procedure was observed by that court and that the sentences were confirmed by superior authority before being carried into execution.

Sentence LIFE IMPRISONMENT.
and Date: 23 Mar 46.

Confirmation Finding confirmed and sentences commuted to 2 years imprisonment. in and by Whom: each case - Lt-Gen V.A.H. Sturdee.

Promulgation: Confirmation of finding and sentences as commuted promulgated to both accused on 21 June 46.

Petition: Submitted 4 Apr 46 by both accused against sentence.

J.A.G.'s Report on Petition: That findings be confirmed and that sentences be mitigated.

Action on Petition: Upheld only as far as sentences concerned.

Filed in Attorney-General's Department and Numbered.....

**O HASHI
AND
OTHERS
R - 26**

17 day of March 1946

FALSE TO LIFE

WINTER 2008

JUDITH AUSTIN

Samuel C. ...
 Maj.-Gen.
 CO'D 11 AUS'D B'F.
 CONVENING OFFICER.

SCHEDULES

Number, Rank, (a) Name and Unit or Accused	Offence charged	Plea	Finding, and if convicted Sentence (b)	How dealt with by Confirming Officer (c)
Sgt. Maj. OHASHI Shigeru	MURDER			
Sgt. Maj. KAWADA Yoshitami.	in that they at			
Sgt. INOUE Toshihiko	VUNARIMA on or			
L/Cpl. HARUSE Masami	about 18 Sept 44-			
L/Cpl. TANAKA Kazuo	murdered BERNARD			
L/Cpl. KAWAMOTO Yasujirō	half-caste and			
Sup.Pte. OZAWA Motomitsu	seventeen natives			
all of	including YOSEF			
Japanese M. P. Corps.	LUMBE ETUAT			
	AMOS TOBI MAPA			
	KARUN KUIMBU			
	UNGARMERI JAJING			
	SUNGAIU GOIJONG			
	ISKAR DUABIN,			
	and SAKI.			

all plead Not Guilty

confirming the finding and commutes the sentences to two (2) years

20J-Gen
COMD 11 JUST DIV
CONVENING OFFICER (a)

imprisonment & confirm 42a sentence as committed
17 July 46. (Case number 1192

CERTIFICATE OF PROMULGATION

Promulgated in the case of S Maj OHASHI, Shigeru this 16th day
of August 1946.

(Sgd) .....
Name, Rank and Unit of Officer
effecting promulgation.

Promulgated in the case of S Maj KOMODA, Yoshifumi this 16th day
of August 1946.

(Sgd) *[Signature]* Capt.
SC (A) 8th Military District....
Name, Rank and Unit of Officer
effecting promulgation

Promulgated in the case of ..... this day
of ..... 1946.

(Sgd) .....
Name, Rank and Unit of Officer
effecting promulgation

NOTE

The records of the proceedings of the Court will be attached to this form

- (a) If the accused is not a member of the Navy, Military, or Air Force of an enemy or ex-enemy Power the name, occupation, and residence of the accused will be inserted.
- (b) Recommendation to mercy, if any, to be inserted in this column, or on a separate sheet attached to the proceedings, with the reasons for the recommendation.
- (c) It is not necessary that the Confirming Officer should sign his name in this column. Initials are sufficient.
- (d) Must be signed by the same Officer who signs on the first page, and all alterations in the first two columns of the Schedule to be initialled by him.

B.

I CERTIFY that the above Court assembled on the 23rd day of March, 1946 and duly tried the person named in the Schedule, and that the Plea, Finding, and sentence in the case of such person were as set out in the third and fourth columns of that Schedule and that the regulations for the trial of War Criminals have been complied with.

I ALSO CERTIFY THAT -

1. The Members of the Court
2. The Judge Advocate
3. The Witnesses
4. The Interpreter
5. The Shorthand writer

were duly sworn.

SIGNED this 23rd day of March 1946.

[Signature]
PRESIDENT OF THE MILITARY COURT

- C. I have dealt with the findings and sentence in the manner stated in the last column of the Schedule, and, subject to what I have stated, I HEREBY CONFIRM the above findings and sentence.

[Signature]
17 July 46.

[Signature]
CONFIRMING OFFICER

PROMULGATED in the case of

(Date) (a)

1946.

Signed.

- (a) When several cases are promulgated on the same day the Officer effecting promulgation need only sign once.